

OKRESNÝ ÚRAD KOŠICE
odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Komenského 52, 041 26 Košice

Číslo: OU-KE-OSZP1-2024/003483

Košice, 28.10.2024

Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej aj ako len „okresný úrad v sídle kraja“), ako príslušný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 55 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“), na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa príslušných ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z., vydáva v súlade s § 14 zákona č. 24/2006 Z. z.

Z Á V E R E Č N É S T A N O V I S K O
č. OU-KE-OSZP1-2024/003483

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Košický samosprávny kraj

2. Identifikačné číslo

35 541 016

3. Adresa sídla

Nám. Maratónu mieru 1, 042 66 Košice - Staré mesto

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa

JUDr. Boris Bilčák - riaditeľ úradu Košického samosprávneho kraja

Úrad Košického samosprávneho kraja

Nám. Maratónu mieru 1

042 66 Košice

tel.: 055/7268 141

email: riaditel@vucke.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji

2. Charakter

Posudzovaný strategický dokument „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“ (ďalej len „AS KK“), predstavuje strategický dokument (ďalej len „SD“), ktorý bude slúžiť Košickému samosprávnemu kraju (ďalej len „KSK“) ako nástroj na plánovanie a rozhodovanie, pričom poskytne príležitosť, aby otázky klimatickej zmeny boli systematicky začleňované do širokej

škály dokumentov spracovávaných a prijímaných v kompetencii KSK. Súčasne bude odborným východiskovým podkladom pre mestá a obce, pre ktoré vyšpecifikuje v území najvýznamnejšie dopady zmeny klímy.

Klimatická zmena je jedným z najväčších globálnych environmentálnych problémov, ktorým súčasná celosvetová spoločnosť musí čeliť.

Prijatím „Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ a jej aktualizácie v roku 2018 sa problematika zmeny klímy a jej dopadov začala postupne začleňovať do rozvojových a strategických dokumentov na všetkých úrovniach samospráv.

Absencia takéhoto typu dokumentu na úrovni kraja, ako aj narastajúca naliehavosť a dôležitosť problematiky klimatických zmien a ich negatívnych dopadov, boli impulzom pre zabezpečenie vypracovania AS KK.

AS KK metodicky vychádza z celoeurópskeho hodnotenia zraniteľnosti vypracovaného v rámci projektu Espon Climate (2013). Dokument je vypracovaný ako regionálne spodrobnenie celoštátnej adaptačnej stratégie s využitím metodiky Espon climate, ktorá do dokumentu vnáša lokálnejší aspekt – premietnutie vyčísliteľných javov na úroveň jednotlivých obcí a ich zobrazenie s využitím geografických informačných systémov (GIS).

AS KK podporuje vykonávanie európskych smerníc, ako aj platnej legislatívy na národnej úrovni SR. Dokument sa pripravoval v súlade s relevantnými medzinárodnými, európskymi, národnými a regionálnymi dokumentmi. Spracovanie AS KK vyplýva a nadväzuje na existujúce kľúčové strategické dokumenty kraja.

AS KK je úzko prepojená s Programom obnovy krajiny (POK), ktorý bol schválený zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja dňa 22. 10. 2018 a je implementovaný prostredníctvom každoročne aktualizovaného Akčného plánu POK.

AS KK bude premietnutá v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK a následne aj v ďalších odvetvových koncepciách a stratégiách.

AS KK je dokument bez určeného špecifického programového obdobia, ktorého zameranie vychádza z výsledkov analýz a hodnotenia potrieb jednotlivých dotknutých odvetví.

Strategický dokument bol spracovaný invariantne (1 navrhovaný variant a tzv. nulový variant).

3. Hlavné ciele

Hlavným cieľom AS KK je dosiahnuť znižovanie citlivosti na klimatickú zmenu v oblasti životného prostredia, fyzickej infraštruktúry, v oblasti ekonomiky a sociálnych vecí a zvyšovanie adaptačnej kapacity Košického kraja na dôsledky klimatickej zmeny. Jej cieľom je posúdenie zraniteľnosti a adaptačných kapacít na dopady klimatickej zmeny v oblasti prírodného prostredia, urbanizovanej krajiny, vybranej infraštruktúry a socioekonomických charakteristík územia kraja, vrátane aktivít so zameraním sa na rozčlenenie do špecifických hospodárskych sektorov. V rámci jednotlivých sektorov načrtáva možnosti riešení na zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy a posilnenie adaptability prostredia formou návrhu okruhov relevantných opatrení a aktivít.

Dokument prináša informácie o prebiehajúcej a očakávanej klimatickej zmene a jej prejavoch, sumarizáciu informácií generovaných výskumníkmi v rôznych oblastiach, napr. v odbore pedológia, lesníctvo, hydrológia, ochrana prírody, energetika a pod. Ide o poznatky dlhodobu spracovávané a interpretované viacerými štátnymi rezortnými výskumnými inštitúciami.

Stratégia tiež obsahuje systém navrhovaných adaptačných opatrení a aktivít v rámci jednotlivých hodnotených oblastí (sektorov), ktoré sú zamerané na znižovanie citlivosti, zraniteľnosti a zvyšovanie adaptačnej kapacity na klimatickú zmenu na regionálnej a miestnej úrovni.

Prostredníctvom implementácie adaptačných opatrení a úloh sa zvýši pripravenosť KSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Pri realizácii navrhovaných adaptačných opatrení bude však nevyhnutné zabezpečiť ďalšie opatrenia, ktoré zaručia ich účinnosť a úspešnú implementáciu. Tieto

doplnkové opatrenia sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov adaptácie a zabezpečenie ich trvalého účinku.

Adaptačná stratégia bude slúžiť ako nástroj na systematické a dôsledné začleňovanie problematiky klimatickej zmeny do širokej škály dokumentov spracovávaných a prijímaných v kompetencii kraja. Mestám a obciam bude slúžiť ako odborný východiskový podklad, vzhľadom na podrobné vyšpecifikovanie najzraniteľnejších a najcitlivejších území kraja, s rôznym stupňom adaptability na negatívne prejavy klimatických zmien.

Pre dosiahnutie stanoveného celkového cieľa bola v rámci strategického dokumentu vybraná sústava nasledovných 6 špecifických cieľov s 15 čiastkovými cieľmi:

Špecifický cieľ 1: ZNIŽOVANIE CITLIVOSTI LESNEJ KRAJINY A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Cieľ 1.1: Zamedzenie straty biodiverzity a podpora prirodzeného vývoja biotopov

Cieľ 1.2: Eliminácia pôdnej erózie v lesoch a udržanie zásob pôdnej organickej hmoty v lesoch

Cieľ 1.3: Zníženie citlivosti lesov na sucho a znižovanie rizika lesných požiarov

Špecifický cieľ 2: ZNIŽOVANIE CITLIVOSTI POĽNOHOSPODÁRSKEJ KRAJINY

Cieľ 2.1: Zmenšenie odtoku vody a eliminácia pôdnej erózie vo voľnej krajine

Cieľ 2.2: Udržanie a zvyšovanie zásob pôdnej organickej hmoty a príprava na výskyt sucha

Špecifický cieľ 3: ZNIŽOVANIE CITLIVOSTI URBÁNEJ KRAJINY

Cieľ 3.1: Zmenšenie odtoku vody zo zastavaného územia obcí

Cieľ 3.2: Zníženie rizika povodní

Cieľ 3.3: Zamedzenie prehrievania interiérov a ochrana citlivých skupín obyvateľstva

Cieľ 3.4: Ochrana zdrojov vody

Cieľ 3.5: Zníženie potenciálu škôd spôsobených zosuvmi

Cieľ 3.6: Dobudovanie vodovodov a kanalizácií v obciach Košického kraja

Špecifický cieľ 4: ZNIŽOVANIE CITLIVOSTI DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Cieľ 4.1: Zlepšovanie dostupnosti jednotlivých oblastí kraja k centráram

Špecifický cieľ 5: ZVÝŠENIE ADAPTAČNEJ KAPACITY MIESTNEJ EKONOMIKY

Cieľ 5.1: Zachovanie a zvyšovanie konkurencieschopnosti turizmu

Cieľ 5.2: Zvyšovanie kapacity výroby ekologickej elektrickej energie a predchádzanie zvyšovaniu potreby energie na chladenie

Špecifický cieľ 6: ADAPTÁCIA SA OBYVATEĽOV ZVYŠOVANÍM ICH INFORMOVANOSTI

Cieľ 6.1: Zvyšovanie povedomia o potrebe adaptovať sa na zmenu resp. jej predchádzať (mitigácia).

Pre všetky uvedené špecifické ciele boli stanovené adaptačné opatrenia a aktivity. Navrhnuté adaptačné opatrenia sú cieleňé do jednotlivých hodnotených oblastí (sektorov).

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Navrhovaný strategický dokument pozostáva zo 47 strán textu, vrátane tabuľkových a grafických častí.

Textová časť strategického dokumentu je rozdelená na 5 hlavných častí (Zmena klímy na území Košického kraja, Adaptačné ciele a opatrenia, Zraniteľnosť, Kategorizácia územia Košického kraja na základe zraniteľnosti, Implementácia, evaluácia, monitoring). Grafické prílohy sú v podobe 22 mapových výstupov a niekoľkých tabuliek, sú súčasťou textu navrhovaného SD.

AS KK sa člení nasledovne:

1. Autori

2. Úvod

3. Zmena klímy na území Košického kraja

Očakávaná zmena klímy v Košickom kraji

4. Adaptačné ciele a opatrenia

1.1. Lesná krajina a chránené územia

Cieľ 1.1: Zamedzenie straty biodiverzity a podpora prirodzeného vývoja biotopov

Cieľ 1.2: Eliminácia pôdnej erózie v lesoch a udržanie zásob pôdnej organickej hmoty v lesoch

Cieľ 1.3: Zníženie citlivosti lesov na sucho a znižovanie rizika lesných požiarov

1.2. Poľnohospodárska krajina

Cieľ 2.1: Zmenšenie odtoku vody

a eliminácia pôdnej erózie vo voľnej krajine, najmä na poľnohospodárskej pôde

Cieľ 2.2: Udržanie a zvyšovanie zásob pôdnej organickej hmoty na poľnohospodárskej pôde a príprava na výskyt sucha

1.3. Urbánna krajina (zastavané územia obcí)

Cieľ 3.1: Zmenšenie odtoku vody v zastavanom území obcí

Cieľ 3.2: Zníženie rizika povodní zásahmi na vodných tokoch

Cieľ 3.3: Zamedzenie prehrievania interiérov a ochrana citlivých skupín obyvateľstva

Cieľ 3.4: Ochrana zdrojov vody

Cieľ 3.5: Zníženie potenciálu škôd spôsobených zosuvmi

Cieľ 3.6: Dobudovanie vodovodov a kanalizácií v obciach Košického kraja

1.4. Dopravná infraštruktúra

Cieľ 4.1: Zlepšovanie dostupnosti jednotlivých oblastí kraja k centráram

1.5. Adaptácia miestnej ekonomiky

Cieľ 5.1: Zachovanie a zvyšovanie konkurencieschopnosti turizmu

Cieľ 5.2: Zvyšovanie kapacity výroby ekologickej elektrickej energie a predchádzanie zvyšovaniu potreby po energii na chladenie

1.6. Adaptácia sa obyvateľov zvyšovaním ich informovanosti

Cieľ 6.1: Zvyšovanie povedomia o dopadoch klimatickej zmeny

5. Zraniteľnosť

6. Kategorizácia územia Košického kraja na základe zraniteľnosti

Skupina I. – najohrozenejšie obce

Skupina II.a – obce ohrozené z dôvodu výrazného dopadu klimatickej zmeny

Skupina II.b – obce ohrozené z dôvodu nízkej adaptačnej kapacity

Skupina III – obce najmenej ohrozené

7. Implementácia, evaluácia a monitoring

Adaptačné opatrenia realizované Košickým samosprávnym krajom (KSK) a organizáciami v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti a prepojenie s Programom obnovy krajiny

Finančné nástroje pre implementáciu adaptačných opatrení

Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji je zverejnená na:

<https://www.arr.sk/adaptacna-strategia-na-klimaticku-zmenu-v-kosickom-samospravnom-kraji-projekt/>

a tiež na

<https://web.vucke.sk/sk/kompetencie/zivotne-prostredie/koncepcne-dokumenty/adaptacna-strategia/>

Súčasťou dokumentu adaptačnej stratégie sú aj Analytické podklady, ktoré boli spracované a zverejnené samostatne.

Analytické podklady tvoria samostatný dokument **s nasledovným obsahom:**

AUTORI

ÚVOD

KRÁTKY SLOVNÍK POJMOV

ZOZNAM SKRATIEK

1. METODIKA

2. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O KOŠICKOM KRAJI

3. OPIS SÚČASNEJ A BUDÚCEJ KLÍMY V KOŠICKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI (EXPOZÍCIA)

3.1. KLIMATICKÁ CHARAKTERISTIKA OBLASTI KOŠICKÉHO REGIÓNU

3.2. ZMENA KLÍMY A JEJ DÔSLEDKY NA SLOVENSKU

3.3. OČAKÁVANÉ ZMENY KLÍMY NA SLOVENSKU DO KONCA 21. STOROČIA

3.4. SÚČASNÁ ZMENA KLÍMY A JEJ DÔSLEDKY V KOŠICKOM KRAJI

3.5. OČAKÁVANÁ ZMENA KLÍMY V KOŠICKOM KRAJI V BUDÚCICH DESAŤROČIACH

3.6. HODNOTENIE INDIKÁTOROV EXPOZÍCIE, POROVNANIE MEDZI HODNOTENÝMI OBDOBAMI 1981-2010 A 2021-2040

4. ANALÝZA CITLIVOSTI A ČIASTKOVÝCH DOPADOV

4.1. ENVIRONMENTÁLNA, FYZICKÁ, KULTÚRNA CITLIVOSŤ A ČIASTKOVÉ DOPADY

4.1.1. Prírodné prostredie a biodiverzita

4.1.2. Svahové deformácie a prognóza ich vývoja

4.1.3. Povodne

4.1.4. Bleskové povodne a vodozadržná schopnosť krajiny

4.1.5. Zdroje vody

4.1.6. Citlivosť mestských sídiel na teplotný režim

4.1.7. Citlivosť sociálnej a zdravotnej infraštruktúry

4.1.8. Citlivosť kultúrnej infraštruktúry

4.2. SOCIÁLNA CITLIVOSŤ A ČIASTKOVÉ DOPADY

4.3. EKONOMICKÁ CITLIVOSŤ A ČIASTKOVÉ DOPADY

4.3.1. Poľnohospodárstvo

4.3.2. Lesníctvo

4.3.3. Energetika

4.3.4. Cestovný ruch

5. AGREGOVANÉ DOPADY KLIMATICKEJ ZMENY

5.1. FYZICKÝ (TECHNICKÝ) DOPAD

5.2. ENVIRONMENTÁLNY DOPAD

5.3. SOCIÁLNY DOPAD

5.4. EKONOMICKÝ DOPAD

5.5. CELKOVÝ DOPAD

6. KAPACITA OBCÍ KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA NA ADAPTOVANIE SA NA KLIMATICKÚ ZMENU

6.1. VEDOMOSTI

6.2. INFRAŠTRUKTÚRA

6.3. INŠTITÚCIE

6.4. SOCIO-EKONOMICKÉ ZDROJE

6.5. CELKOVÁ ADAPTAČNÁ KAPACITA KRAJA

7. ZRANITEĽNOSŤ

8. MONITORING LEGISLATÍVNYCH DOKUMENTOV A ANALÝZA AKTIVÍT V OBLASTI ZMENY KLÍMY

8.1. ANALÝZA STRATÉGIÍ, KONCEPCIÍ A PLÁNOV V OBLASTI ZMENY KLÍMY

8.2. MONITORING AKTIVÍT INŠTITÚCIÍ A SAMOSPRÁVY V OBLASTI ZMENY KLÍMY

9. PRINCÍPY TVORBY STRATEGICKEJ ČASTI

10. KATEGORIZÁCIA ÚZEMIA KOŠICKÉHO KRAJA NA ZÁKLADE ZRANITEĽNOSTI

10.1. SKUPINA I. – NAJOHROZENEJŠIE OBCE

10.2. SKUPINA II.A – OBCE OHROZENÉ Z DÔVODU VÝRAZNÉHO DOPADU KLIMATICKEJ ZMENY

10.3. SKUPINA II.B – OBCE OHROZENÉ Z DÔVODU NÍZKEJ ADAPTAČNEJ KAPACITY

10.4. SKUPINA III – OBCE NAJMENEJ OHROZENÉ

11. IMPLEMENTÁCIA, EVALUÁCIA A MONITORING

11.1. ADAPTAČNÉ OPATRENIA REALIZOVANÉ KOŠICKÝM SAMOSPRÁVNÝM KRAJOM (KSK) A ORGANIZÁCIAMI V JEHO ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI A PREPOJENIE S PROGRAMOM OBNOVY KRAJINY

11.2. FINANČNÉ NÁSTROJE PRE IMPLEMENTÁCIU ADAPTAČNÝCH OPATRENÍ

POUŽITÁ LITERATÚRA

ZOZNAM OBRÁZKOV

ZOZNAM TABULIEK

Grafickú prílohu dokumentu Analytické podklady. AS KK tvorí 120 obrázkov a 25 tabuliek. Zoznam použitej literatúry a zdrojov je rozsiahly, uvádzaný v členení pre kľúčové problémové okruhy (svahové deformácie, citlivosť na povodne, citlivosť na vlny horúčav, príroda a biodiverzita, verejná infraštruktúra, lesy, energetika, cestovný ruch, adaptácia).

Analytické podklady sú zverejnené na:

<https://www.arr.sk/wp-content/uploads/2021/09/Adaptacna-strategia-KSK-analyticke-podklady-FINAL.pdf>

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Navrhovaný strategický dokument podporuje vykonávanie európskych smerníc, ako aj platnej legislatívy na národnej úrovni SR. Dokument sa pripravoval v súlade s relevantnými medzinárodnými, európskymi, národnými a regionálnymi dokumentmi:

- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (UNFCCC), prijatý v r. 1992 s cieľom stabilizovať atmosférickú koncentráciu skleníkových plynov na bezpečnú úroveň.
- Kjótsky protokol prijatý v r. 1997.
- Medzivládny panel o zmene klímy (IPCC – Intergovernmental Panel on Climate Change), ktorého úlohou je analyzovať klimatické prostredie a riziká v zmene klímy najmä na leteckú a lodnú dopravu, telekomunikácie, vesmírny program a pod. V hodnotiacich správach IPCC sú zhromažďované vedecké a expertné informácie o stave a zmene klímy.
- Parížska dohoda z 12.12.2015 globálna dohoda o zmene klímy, ktorej cieľom je obmedziť rast globálnej teploty do konca storočia o maximálne 2 °C a podľa možnosti významne pod túto hodnotu, len o 1,5 °C v porovnaní s predindustriálnym obdobím.

Dokument plne rešpektuje legislatívu EÚ v oblasti zmeny klímy:

- Zelená kniha – Prispôsobenie sa zmene klímy v Európe – Možnosti na uskutočnenie opatrení na úrovni EÚ, 2007.
- Biela kniha – Adaptácia na zmenu klímy – Európsky rámec opatrení, 2009.
- Stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy, 2013 – Stratégia stanovila rámec a mechanizmy na zvýšenie pripravenosti EÚ a zlepšenie koordinácie adaptačných aktivít. Súčasne predstavuje dlhodobú stratégiu na zvýšenie odolnosti EÚ na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na všetkých úrovniach a v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020.
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016).
- Interaktívny nástroj CLIMATE ADAPT, európska platforma pre prispôsobovanie sa klimatickej zmene <http://climate-adapt.eea.europa.eu>, uvedený agentúrou CLIMATE ADAPT – Európska agentúra pre životné prostredie so sídlom v Kodani.
- Európska zelená dohoda zo dňa 11.12.2019. Nová stratégia rastu, ktorej cieľom je transformovať hospodárstvo EÚ v záujme udržateľnej budúcnosti, kde budú do roku 2050 čisté emisie skleníkových plynov na nule a kde hospodársky rast nezávisí od využívania zdrojov.
- Revidovaná Smernica o energetickej efektívnosti, revidovaná Smernica o energii z obnoviteľných zdrojov a Nariadenie o riadení energetickej únie - nové právne predpisy, ktoré sú súčasťou balíka opatrení v oblasti čistej energie, 2018.
- Nariadenie na zlepšenie ochrany a obhospodarovania pôdy a lesov. 2018.
- Oznámenie Komisie EÚ Ambicióznejšie klimatické ciele pre Európu na rok 2030. Investícia do klimaticky neutrálnej budúcnosti v prospech našich občanov (COM/2020/562 final).
- Stratégia EÚ v oblasti lesov z r. 2013 pre lesy a lesnícko-drevársky komplex.
- Spoločná poľnohospodárska politika 2014 – 2020.
- Stratégia EÚ pre zelenú infraštruktúru – Zveladenie prírodného kapitálu Európy (2013 – 2020).
- Európska zelená dohoda, 2020.
- Európska stratégia pre lesy 2014 – 2020.

Strategický dokument nadväzuje na národné aktivity SR v oblasti zmeny klímy:

- Národná správa o zmene klímy (posledná z r. 2017).
- Národné správy o inventarizácii emisií skleníkových plynov SR (Národné správy sú pripravované každoročne v rámci plnenia našich záväzkov podľa článku 4 a 12 Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy a Kjótskeho protokolu a sú predkladané sekretariátu dohovoru).
- Informácie o súčasných a budúcich opatreniach v sektore LULUCF (využívanie pôdy a lesné hospodárstvo) podľa čl. 10 rozhodnutia EP a Rady č. 529/2013 EÚ.
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy – aktualizácia, 2018.
- Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (NUS SR).
- Zelenšie Slovensko: Stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030 (schválená uznesením vlády SR č. 87/2019).
- Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatok vody – Hodnota je voda (schválený uznesením vlády SR č. 478/2018).
- Integrovaný a klimatický plán na roky 2021 – 2030 spracovaný podľa nariadenia a Rady (EÚ) č. 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, MH SR, 2019.
- Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, MŽP SR 2021.
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050, COM(2011) 112 v konečnom znení.

A taktiež vychádza z ďalších kľúčových strategických dokumentov:

- Národná inovačná stratégia (aktuálne vo fáze prípravy).
- Plán obnovy a odolnosti SR.
- Konceptia územného rozvoja Slovenska.
- Envirostratégia SR 2030.
- Konceptia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030.
- Územný plán veľkého územného celku Košický kraj.
- Plán udržateľnej mobility.
- Program obnovy krajiny Košického kraja.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja.
- Integrovaná územná stratégia Košického kraja.
- Regionálna inovačná stratégia.
- Ostatné sektorové regionálne stratégie v príprave (školsťvo, sociálne veci, doprava, lesné hospodárstvo, vodné hospodárstvo, poľnohospodárstvo, ochrana prírody a krajiny a pod.)
- Stratégie CLLD (MAS).
- Akčné plány NRO.
- Programy rozvoja obcí.
- Komunitné plány miest a obcí.
- Územné plány miest a obcí.
- Ostatné sektorové stratégie na miestnej úrovni.
- Nízkouhlíková stratégia organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja.

III. POPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

AS KK bola vypracovaná ako regionálne spodrobnenie celoštátnej adaptačnej stratégie na dôsledky zmeny klímy z roku 2018.

Absencia takéhoto typu dokumentu na úrovni kraja, ako aj narastajúca naliehavosť a dôležitosť problematiky klimatických zmien a ich negatívnych dopadov, boli impulzom pre zabezpečenie vypracovania AS KK.

Spracovanie AS KK vyplýva a nadväzuje na existujúce kľúčové strategické dokumenty kraja.

AS KK je úzko prepojená s Programom obnovy krajiny (POK), ktorý bol schválený zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja dňa 22. 10. 2018 a je implementovaný prostredníctvom každoročne aktualizovaného Akčného plánu POK.

AS KK bude premietnutá v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK a následne aj v ďalších odvetvových koncepciách a stratégiách.

Analýza, návrh cieľov, opatrení a aktivít bola sústredená do relevantných oblastí (sektorov), ktoré sú zmenami klimatických podmienok najviac zasiahnuté. Záber týchto opatrení a aktivít je pomerne široký a vo veľkej miere sa bude týkať realizácie aktivít na území miest a obcí Košického kraja. Mestám a obciam bude slúžiť ako odborný východiskový podklad, vzhľadom na podrobné vyšpecifikovanie najzraniteľnejších a najcitlivejších území kraja, s rôznym stupňom adaptability na negatívne prejavy klimatických zmien.

Väčšia časť priamej zodpovednosti bude tak na mestských a obecných samosprávach. Krajská samospráva bude prioritne zodpovedať za iniciovanie, hľadanie možnosti a realizovanie adaptačných opatrení v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a v nehnuteľnostiach vo vlastníctve KSK. Taktiež bude nápomocná samosprávam pri zvyšovaní možnosti realizácie zámerov a projektov zameraných na znižovanie následkov a zvyšovanie odolnosti hlavne „voľnej“ krajiny voči zmenám klímy. Nemalú úlohu môžu zohrať i rôzne spôsoby propagácie adaptačných opatrení – brožúry, letáky a tiež pomoc obciam s prípravou projektov a aktivít.

Následný stupeň AS KK, resp. jej implementácie, bude predstavovať „akčný plán“, ktorý stanoví konkrétne ciele (krátkodobé, strednodobé a dlhodobé), opatrenia a aktivity v rámci jednotlivých sektorov zamerané na priamu súvislosť s kompetenciami krajskej samosprávy v úzkom prepojení na PHRSR PSK. Akčný plán bude rozpracovaním aktivít až na konkrétne úlohy a stanoví merateľné ukazovatele efektívnosti navrhovaných opatrení a aktivít. Jeho súčasťou bude zadefinovanie projektových zámerov, ktoré bude možné realizovať prostredníctvom projektov z vlastných zdrojov, ako aj z projektov financovaných z externých zdrojov. Akčný plán predstavuje prehľadný a efektívny nástroj na monitoring vecného plnenia prijatých úloh, a tiež jeho pravidelná aktualizácia reaguje na aktuálne zmeny vnútorného i vonkajšieho prostredia.

Monitoring a vyhodnotenie plnenia akčných plánov bude vychádzať zo zaužívanej praxe a postupov v rámci schvaľovacích mechanizmov KSK.

Strategický dokument AS KK bol vypracovaný pod gesciou Odboru regionálneho rozvoja KSK, ktorý zodpovedal za realizačné veci v procese prípravy a schvaľovania strategického dokumentu.

Návrh stratégie bol prerokovaný na 4 komisiách KSK: Komisia územného plánovania a životného prostredia, Komisia regionálneho rozvoja, Školská komisia a Finančná komisia.

Strategický dokument vznikol formou priebežného prejednávania jednotlivých návrhov a variantov. Diskusia pri formulácii dokumentu prebiehala ako na úrovni interných členov tímu, tak formou zasielania písomných pripomienok k zverejneným návrhom od spolupracujúcich či dotknutých inštitúcií.

Pri príprave strategického dokumentu sa aktívne pracovalo so súčasnými stratégiami a koncepciami na medzinárodnej, národnej aj regionálnej úrovni. Nastavenie stratégie musí byť v súlade s už platnými dokumentami. Návrhy na zníženie citlivosti a zraniteľnosti územia KSK (krajiny aj zastavaných území) a na zvýšenie adaptačnej kapacity a celkovej adaptácie na klimatickú zmenu vychádzali z viacerých podkladov (stratégie, katalógy adaptačných opatrení...)

Na návrhoch sa podieľali v rámci participácie aj odborníci a občania v rámci organizovaných stretnutí súvisiacich s realizáciou Programu obnovy krajiny. Na stretnutiach boli poskytnuté informácie o očakávanej zmene klímy v regióne a vyžiadaná spätná väzba.

Ciele, opatrenia a aktivity následne boli zoskupené sektorovo (s dôrazom na to, že veľa opatrení má vplyv na viaceré oblasti – integrovaný prístup), ale zadefinované boli aj územne. Uvedené bolo aj geografické zakotvenie jednotlivých navrhovaných opatrení.

S cieľom zvýšiť zapojenie a informovanosť miestnych obyvateľov o zmene klímy a zapojiť ich takto do príprav stratégie boli zorganizované stretnutia v jednotlivých subregiónoch Košického kraja (Abov – stretnutie 18.9.2019 a 12.12.2019 v Košiciach, Zemplín - stretnutie 13.11.2019 Michalany, Spiš – stretnutie 27.11.2019 Krompachy, Zemplín – stretnutie 11.12.2019 Kaluža, Gemer – stretnutie 28.11.2019 v Štítniku).

V rámci aktivít Programu obnovy krajiny Košického kraja boli založené „Vodné rady“. Na území kraja bolo zriadených 6 vodných rád – vodná rada okresu Trebišov, vodná rada okresov Spišská Nová Ves a Gelnica, vodná rada okresu Rožňava, vodná rada okresov Michalovce a Sobrance, vodná rada okresov Košice a Košice – okolie a vznikla aj vodná rada mikroregiónu Poondavie. Členovia vodných rád sú predstaviteľmi obecných, mestských, regionálnych samospráv, orgánov štátnej správy, podnikateľov, aktivistov, dobrovoľníkov i verejnosti a tvoria akčné plány integrovanej ochrany vôd vo svojom území.

Pri príprave stratégie boli do úvahy brané výstupy z dotazníkových prieskumov a jednotlivé zápisy zasadnutí vodných rád, ktoré sa uskutočňovali od 13.11.2019 do 15.7.2020. Spolu išlo o 19 stretnutí.

Navrhovaný strategický dokument podliehal posudzovaniu vplyvov na životné prostredie. AS KK je strategickým dokumentom pre oblasť regionálneho rozvoja Košického kraja podľa § 3 písm. c) a § 4 ods. 1 zákona, ktorý určuje smerovanie v tejto oblasti.

Oznámenie o strategickom dokumente

Príslušnému orgánu štátnej správy vo veci posudzovania, Okresnému úradu Košice, Odboru starostlivosti o životné prostredie, Oddeleniu ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej OSŽP), obstarávateľ, Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice, v zastúpení spoločnosťou EKOJET, s.r.o., Tehelná 19, 831 03 Bratislava, predložil podľa §5 ods. 1 zákona Oznámenie o strategickom dokumente „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“.

Oznámenie o strategickom dokumente vypracovala spoločnosť EKOJET s.r.o., Tehelná 19, 831 03 Bratislava.

OSŽP podľa § 56 písm. a) zákona, v súlade s § 6, ods. 1 zákona obstarávateľovi oznámil adresu, na ktorú môže verejnosť predkladať svoje stanoviská, vyzval obstarávateľa na zverejnenie Oznámenia o strategickom dokumente spolu s informáciou, kde možno do Oznámenia o strategickom dokumente nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady kópie. V súlade s § 6 ods. 2 písm. a), b) OSŽP zverejnil Oznámenie o strategickom dokumente na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej MŽP SR) na adrese <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/adaptacna-strategia-na-dosledky-zmeny-klimy-v-košickom-kraji>, zároveň oznámil miesto a čas konania konzultácie podľa § 63. Listom č. OU-KE-OSZP1-2023/022734-003 zo dňa 05.05. 2023 OSŽP vyzval v zmysle § 6 ods. 5 zákona dotknuté obce, aby do 3 pracovných dní od doručenia Oznámenia o strategickom dokumente informovali verejnosť v mieste obvyklým spôsobom a zároveň oznámili verejnosti, kde a kedy možno do Oznámenia nahliadnuť a robiť si z neho odpisy, výpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie. Oznámenie o strategickom

dokumente bolo elektronicky doručené každej obci Košického samosprávneho kraja. V tlačenej forme bol dokument dostupný na Úrade KSK a OSŽP Košice. Svoje stanoviská k Oznámeniu o strategickom dokumente mohla predkladať verejnosť počas 15 dní odo dňa jeho zverejnenia. Mesto Košice v zmysle zákona informovalo o doručení Oznámenia o strategickom dokumente verejnosť v mieste obvyklým spôsobom, a to verejným oznamom na elektronickej úradnej tabuli mesta Košice zverejnením oznamu o strategickom dokumente na webovom sídle mesta mwv.kcsk.sk v termíne od 10.05.2023 do 19.05.2023.

OSŽP zároveň doručil Oznámenie o strategickom dokumente na zaujatie stanoviska schvaľujúcemu orgánu a dotknutým orgánom, tieto mali OSŽP doručiť svoje písomné stanovisko do 15 dní od doručenia Oznámenia.

OSŽP podľa § 7 posúdil navrhovaný strategický dokument z hľadiska jeho lokalizácie, povahy, veľkosti, charakteru, prevádzkových podmienok vzťahu k iným strategickým dokumentom, environmentálnym problémom územia, vrátane zdravotných problémov, relevantných z hľadiska strategického dokumentu, povahy environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie, ako sú pravdepodobnosť, trvanie, frekvencia, kumulatívny charakter vplyvov, možnosť vrátenia do pôvodného stavu, veľkosť a rozsah, hodnoty a zraniteľnosti pravdepodobne dotknutého územia z hľadiska zvláštnych prírodných charakteristík alebo kultúrneho dedičstva, prekročených noriem kvality životného prostredia alebo hraničných hodnôt, alebo intenzívneho využívania územia, environmentálnych rizík vrátane zdravotných rizík, cezhraničného charakteru vplyvov, vzťahu k hodnotným a citlivým oblastiam, významu strategického dokumentu pre uplatňovanie osobitných predpisov v oblasti životného prostredia podľa kritérií v zmysle Prílohy č. 3 zákona. Prihliadal aj na náležitosti Oznámenia o strategickom dokumente v zmysle § 5 a Prílohy č. 2 zákona. Zohľadnil aj písomné stanoviská k Oznámeniu o strategickom dokumente, ktoré podľa § 6 ods. 6 zákona obdržal od zainteresovaných subjektov.

Rozsah hodnotenia

Zo stanovísk doručených k Oznámeniu o strategickom dokumente vyplynuli požiadavky vo vzťahu k strategickému dokumentu, ktoré boli premietnuté do rozsahu hodnotenia. Návrh rozsahu hodnotenia bol určený podľa § 8 zákona. Rozsah hodnotenia (list č. OU-KE-OSZP1-2023/022734 zo dňa 23. 06. 2023) obsahoval varianty pre ďalšie hodnotenie, rozsah hodnotenia určených variantov so všeobecnými podmienkami a špecifickými požiadavkami, sformulovanými na základe požiadaviek v stanoviskách doručených k Oznámeniu o strategickom dokumente. V rozsahu hodnotenia sa rozhodlo o vypracovaní Správy o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu. Pre hodnotenie nebol ustanovený časový harmonogram ani žiadne špecifické požiadavky limitujúce časový rozsah hodnotenia vplyvov strategického dokumentu. Špecifické požiadavky spočívali v požiadavke primerane miere strategického dokumentu sa zaoberať posúdením vplyvov strategického dokumentu, resp. jeho strategických a špecifických cieľov na územia sústavy Natura 2000 podľa aktualizovanej Metodiky hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000 (SAŽP, 2023) v zmysle platnej legislatívy, autorizovanou osobou podľa § 28 a zákona č. 543/2002 Z. z. a to buď priamo v texte správy o hodnotení alebo v samostatnej prílohe správy o hodnotení. Pri posudzovaní vplyvov strategického dokumentu a pri vypracovaní správy o hodnotení strategického dokumentu bolo potrebné zohľadniť relevantné požiadavky, vyplývajúce zo stanovísk doručených k Oznámeniu, prípadne k určenému rozsahu hodnotenia strategického dokumentu. Bola sformulovaná požiadavka v samostatnej prílohe správy o hodnotení vyhodnotiť všetky stanoviská a požiadavky v nich obsiahnuté (ich akceptovanie, resp. neakceptovanie), ktoré boli doručené k Oznámeniu, resp., ktoré budú doručené k určenému rozsahu hodnotenia strategického dokumentu. Taktiež v samostatnej prílohe bolo požadované vyhodnotiť aj splnenie jednotlivých bodov rozsahu hodnotenia strategického dokumentu. A nakoniec bola určená požiadavka, ak sa počas vypracovania správy o hodnotení vyskytnú nové skutočnosti, súvisiace s predmetom posudzovania, je potrebné ich uviesť v správe o hodnotení strategického dokumentu.

Príslušný orgán, OSŽP, rozposlal rozsah hodnotenia strategického dokumentu zainteresovaným subjektom, zverejnil na webovom sídle MŽP SR –

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/adaptacnastrategia-na-dosledky-zmeny-klimy-v-kosickom-kraji>, rozsah hodnotenia zverejnil aj obstarávateľ. Verejnosť, dotknuté obce, dotknutý samosprávny kraj, dotknuté orgány a ďalšie osoby mali priestor 10 dní od zverejnenia na predkladanie pripomienok k rozsahu hodnotenia na OSŽP. Pripomienky k rozsahu hodnotenia bolo možné predkladať najneskôr do 20. 07. 2023.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja.

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja.

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Obstarávateľ, Košický samosprávny kraj, zabezpečil vypracovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu. Správu o hodnotení strategického dokumentu vypracovala spoločnosť EKOJET, s.r.o., Tehelná 19, 831 03, Bratislava.

Správa o hodnotení bola vypracovaná podľa rozsahu hodnotenia vydaného Okresným úradom Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-KE-OSZP1-2023/022734 zo dňa 23. 06. 2023). Správu o hodnotení strategického dokumentu spolu s navrhovaným strategickým dokumentom „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“ doručil v zmysle § 9 ods. 5 zákona dňa 31. 05. 2024 príslušnému orgánu obstarávateľ Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice v zastúpení spoločnosťou EKOJET, s.r.o., Tehelná 19, 831 03 Bratislava. Správa o hodnotení strategického dokumentu bola predložená v požadovanom počte tlačenej verzie (2ks) a na elektronickom nosiči dát (2x). OSŽP zverejnil Správu o hodnotení strategického dokumentu na webovom sídle MŽP SR - <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/adaptacna-strategia-na-dosledky-zmeny-klimy-v-kosickom-kraji>. Listom č. OU-KE-OSZP1-2024/003483-246 zo dňa 11. 06. 2024 bola Správa o hodnotení strategického dokumentu rozoslaná v zmysle § 10 ods. 3 zákona na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom, dotknutým obciam, schvaľujúcemu orgánu a štátnemu orgánu ochrany prírody a krajiny. Dotknutá obec mala v zmysle § 11 ods.1 zákona do 3 pracovných dní od doručenia oznámenia o Správe o hodnotení strategického dokumentu informovať verejnosť v mieste obvyklým spôsobom a zároveň verejnosti oznámiť, kedy a kde je možné do Správy o hodnotení strategického dokumentu a do návrhu strategického dokumentu nahliadnuť, robiť z nej výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady vyhotoviť kópie a mala zároveň uviesť, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a označiť miesto, kde ich môžu podávať. Správa o hodnotení strategického dokumentu bola verejnosti prístupná najmenej po dobu 21 dní od jej doručenia. Verejnosť mohla podľa §12 ods. 2 zákona doručiť písomné stanovisko najneskôr do 21 dní odo dňa zverejnenia informácie o správe o hodnotení strategického dokumentu (najneskôr do 01. 07. 2024), pričom bolo upozornené, že v súlade s ustanovením § 12 ods. 3 zákona na stanoviská doručené po uplynutí uvedenej lehoty nemusí príslušný orgán prihliadať. Podľa § 63 zákona bolo možné v prípade potreby vykonať konzultácie počas celého procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na základe vopred dohodnutého termínu na Okresnom úrade Košice, Odbore starostlivosti o životné prostredie. Zároveň boli oznámené termín a miesto konania verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu vlastného strategického dokumentu podľa § 11 ods. 4 zákona.

V tlačenej forme bol dokument dostupný na OSŽP Košice. Správa o hodnotení strategického dokumentu bola zostavená v zmysle § 9 zákona, obsah a štruktúra Správy o hodnotení strategického dokumentu zodpovedá požiadavkám Prílohy č. 4 zákona. Správa o hodnotení strategického dokumentu, spolu s vlastným strategickým dokumentom, boli formou zverejnenia na <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/adaptacna-strategia-na-dosledky-zmeny-klimy-v-kosickom-kraji> elektronicky doručené každej obci Košického samosprávneho kraja. V tlačenej forme boli dokumenty dostupné na OSŽP Košice.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Všetky podklady z priebehu posudzovania navrhovaného strategického dokumentu boli poskytnuté k vypracovaniu odborného posudku.

Na základe určenia Okresného úradu Košice, Odboru starostlivosti o životné prostredie, Oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (OÚ Košice – OSŽP)(príslušný orgán) v zmysle § 13 ods. 4 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej zákon) oznámeného listom č. OU-KE-OSZP1-2024/003483-422 zo dňa 24. 07. 2024 predložila spracovateľka, Mgr. Erika Kočíková, PhD. odborný posudok aj s návrhom Záverečného stanoviska. Posudok bol spracovaný v zmysle § 13 ods. 6, 8 a 9 zákona.

Cieľom posúdenia bolo:

- vyhodnotenie úplnosti predloženej Správy o hodnotení strategického dokumentu,
- vyhodnotenie stanovísk podľa §12 zákona,
- vyhodnotenie úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia,
- vyhodnotenie použitých metód hodnotenia a úplnosti vstupných informácií,
- vyhodnotenie variantov riešenia strategického dokumentu,
- vyhodnotenie návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu.

Predmetom posudzovania je strategický dokument „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“ (ďalej AS KK).

Hodnotenie vplyvov uvedeného strategického dokumentu na životné prostredie obsahuje „Správa o hodnotení strategického dokumentu“ spracovaná kolektívom autorov EKOJET, s.r.o. Bratislava.

Pôsobnosť predmetného strategického dokumentu je pre Košický samosprávny kraj. Za dotknuté obce sú považované všetky obce nachádzajúce sa na území Košického samosprávneho kraja.

Za zainteresovanou verejnosťou sú predovšetkým obyvatelia Košického samosprávneho kraja a každý kto prejaví záujem o predmetný strategický dokument. Ďalej sem patria občianske iniciatívy, občianske združenia a mimovládne organizácie, podporujúce ochranu životného prostredia, ktoré prejavia záujem na postupoch environmentálneho rozhodovania v zmysle ustanovení § 24 až § 28 zákona.

Posudok obsahoval aj návrh záverečného stanoviska v zmysle § 13 ods. 9 zákona.

Spracovateľ posudku doručil odborný posudok pre vydanie záverečného stanoviska obstarávateľovi dňa 02. 09. 2024 v dvoch tlačенých exemplároch a dvakrát na elektronickom nosiči. Obstarávateľ predložil posudok príslušnému orgánu dňa 09. 09. 2024 v podobe jedného tlačeneho originálu a jedenkrát na elektronickom nosiči.

Spracovateľ posudku vypracoval odborný posudok na základe podkladov poskytnutých spracovateľom Správy o hodnotení strategického dokumentu, spoločnosťou EKOJET, s.r.o., Obstarávateľom, Úradom Košického samosprávneho kraja, Odborom regionálneho rozvoja, Referátom regionálneho rozvoja a plánovania, Okresným úradom v Košiciach, Odborom starostlivosti o životné prostredie (stanoviská subjektov zúčastnených v procese posudzovania – k Oznámeniu o strategickom dokumente, k Rozsahu hodnotenia, k Správe o hodnotení strategického dokumentu, k vlastnému strategickému dokumentu AS KK, záznam a prezenčná listina z verejného prerokovania a ďalšia relevantná agenda v súvislosti s predmetným strategickým posudzovaním). K dispozícii jej bol tiež vlastný navrhovaný strategický dokument v poslednej pracovnej verzii a Správa o hodnotení strategického dokumentu, ktoré boli k dispozícii na webovom sídle Ministerstva ŽP SR. K vypracovaniu posudku slúžili taktiež konzultácie spracovateľky posudku so spracovateľom Správy o hodnotení strategického dokumentu a s obstarávateľom, ako aj jej vlastné vedomosti, osobné poznatky a skúsenosti z problematiky posudzovania vplyvov na životné prostredie a strategického posudzovania.

Na vypracovanie posudku mal spracovateľ posudku k dispozícii nasledovnú dokumentáciu:

- „Oznámenie o strategickom dokumente. Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji, 2020“, vypracované spoločnosťou EKOJET, s.r.o., Bratislava, marec 2023;
- „Správa o hodnotení strategického dokumentu. Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji, 2020“, vrátane príloh, vypracovaná kolektívom riešiteľov spoločnosti EKOJET, s.r.o., Bratislava a spoluriešiteľmi (Mgr. Tomáš Šembera, Ing. Ivan Šembera, CSc., Mgr. Ľubomír Modrík Ing. Ján Schvarcz, Mgr. Ivan Stolárik, Mgr. Juraj Nechaj, Bc. Annamária Mészárosová), apríl 2024;
- „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji, 2020“, vypracovaná Košickým samosprávnym krajom v spolupráci s Agentúrou na podporu regionálneho rozvoja Košice, n. o. pod vedením Ing. Jaroslava Tešliara, PhD. a Ing. Marcely Juhászovej, PhD. (kolektív autorov - doc. RNDr. Gabriela Barančíková, CSc., Mgr. Ivan Barka, PhD., Mgr. Ján Dzurdženik, Ing. Ingrid Frühaufová, Ing. Marcela Juhászová, Mgr. Henrieta Kiraľvargová, Ing. Dana Kravčíková, Mgr. Alena Kučeravcová, Prof. RNDr. Milan Lapin CSc. m Mgr. Katarína Mikulová, PhD., Ing. Adriana Šebešová, RNDr. Pavel Šťastný, CSc., doc. Ing. Peter Tauš, PhD., RNDr. Slávka Tóthová, PhD., Prof. Ing. Jozef Vilček, PhD., Ing. Monika Višňovská, PhD., doc. Ing. Martina Zeleňáková, PhD.), 47 pp., 2018 – 2020;
- „Analytické podklady. Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji, 2020“, vypracovaná Košickým samosprávnym krajom v spolupráci s Agentúrou na podporu regionálneho rozvoja Košice, n. o. pod vedením Ing. Jaroslava Tešliara, PhD. a Ing. Marcely Juhászovej, PhD. (kolektív autorov - doc. RNDr. Gabriela Barančíková, CSc., Mgr. Ivan Barka, PhD., Mgr. Ján Dzurdženik, Ing. Ingrid Frühaufová, Ing. Marcela Juhászová, Mgr. Henrieta Kiraľvargová, Ing. Dana Kravčíková, Mgr. Alena Kučeravcová, Prof. RNDr. Milan Lapin CSc. m Mgr. Katarína Mikulová, PhD., Ing. Adriana Šebešová, RNDr. Pavel Šťastný, CSc., doc. Ing. Peter Tauš, PhD., RNDr. Slávka Tóthová, PhD., Prof. Ing. Jozef Vilček, PhD., Ing. Monika Višňovská, PhD., doc. Ing. Martina Zeleňáková, PhD.), 173 pp., 2018 – 2020;
- „Interaktívne klimatické mapy“, vrátane návrhov adaptačných opatrení, špecifikovaných pre jednotlivé obce Košického kraja (dostupné na: <https://www.arr.sk/klimaticka-zmena-a-jej-dopad-na-kosicky-kraj/>, <https://web.vucke.sk/sk/kompetencie/regionalny-rozvoj/koncepcne-materialy/klimaticka-zmena-jej-dopad-kosicky-kraj.html>)

K vypracovaniu posudku boli použité ďalšie **podklady** (uvádzané v chronologickom poradí):

- Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja - „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“ – zaslanie správy o hodnotení strategického dokumentu dotknutým obciam (list č. OU-KE-OSZP1-2024/003483-246 zo dňa 11. 06. 2024);
- Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja - „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“ – zaslanie správy o hodnotení strategického dokumentu dotknutým orgánom (list č. OU-KE-OSZP1-2024/003483-247 zo dňa 11. 06. 2024);
- Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja - „Rozsah hodnotenia určený podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) strategického dokumentu – „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji, 2020“ (list č. OU-KE-OSZP1-2023/022734 zo dňa 23. 06. 2023);
- Záznam o verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“ konaného dňa 28. 06. 2024 v budove Úradu Košického samosprávneho kraja + prezenčná listina;

- Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji, 2020“ – určenie spracovateľa odborného posudku (list č. OU-KE-OSZP1-2024/003483-422 zo dňa 24. 07. 2024).

Predmetom posúdenia bolo aj zohľadnenie celkovo 15 stanovísk k Oznámeniu o strategickom dokumente, 2 stanoviská k Rozsahu hodnotenia a 134 stanovísk k Správe o hodnotení strategického dokumentu, ktoré boli spracovateľovi odborného posudku poskytnuté Okresným úradom Košice, Odborom starostlivosti o životné prostredie, Oddelením ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja.

Pri spracovaní posudku nemal spracovateľ posudku k dispozícii žiadne ďalšie dokumenty.

Správa o hodnotení strategického dokumentu je formálne spracovaná v štruktúre podľa Prílohy č. 4 Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Elaborát obsahuje 108 strán textu, vrátane tabuľkových a grafických častí.

Prílohami Správy o hodnotení strategického dokumentu sú:

Príloha č. 1: Vyhodnotenie splnenia jednotlivých bodov rozsahu hodnotenia,

Príloha č. 2: Vyhodnotenie stanovísk a požiadaviek v nich obsiahnutých doručených k Oznámeniu o strategickom dokumente a k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu,

Príloha č. 3: Primerané hodnotenie vplyvu plánu na dotknuté územia sústavy Natura 2000, Mgr. Juraj Nechaj (autorizovaná osoba podľa § 28a zák. NR SR č. 543/2002 Z. z., o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov; číslo osvedčenia: 03/2022, platnosť do 21. 04. 2027), Bratislava, 04/2024

Príloha č. 4: vlastný strategický dokument - Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji, 2020, návrh predložený do Zastupiteľstva KSK.

Úplnosť posudzovanej Správy o hodnotení strategického dokumentu možno charakterizovať nasledovne:

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

Pozostáva zo základných údajov o obstarávateľovi (označenie, sídlo, kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa).

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

Kapitola uvádza základné údaje o strategickom dokumente (názov, územie, dotknuté obce, dotknuté orgány, schvaľujúci orgán a informáciu o obsahu a hlavných cieľoch strategického dokumentu a jeho vzťahu k iným strategickým dokumentom).

V tejto časti je uvedené aj členenie a ciele navrhovaného strategického dokumentu a východiskové koncepcné dokumenty medzinárodnej, európskej, národnej a regionálnej úrovne.

III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Dokumentácia v tejto kapitole uvádza popisuje súčasný stav životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať. Elaborát v tejto časti charakterizuje prírodné a socioekonomické pomery územia, vymedzuje polohu a vnútorné členenie dotknutého územia, popisuje geologické, geomorfologické pomery, nerastné suroviny a geodynamické javy, pôdne pomery, vrátane poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, klimatické pomery, hydrologické pomery, vrátane informácie o dostupnosti vody a dopyte po vode, o povodniach a povodňových rizikách a o geotermálnych zdrojoch, faunu, flóru, vegetáciu, obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúru, vrátane informácie o tzv. tepelných ostrovoch, dopravu, priemysel a energetiku, cestovný ruch, kultúrne pamiatky, súčasný zdravotný stav obyvateľstva a celková kvalita

životného prostredia pre človeka, o zaťaženiach oblastí, stave ovzdušia, skleníkových plynov, znečistení územia hlukom, tvorbe odpadov, kvalite vôd.

Samostatnou podkapitolou je Informácia vo vzťahu k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam, akými sú európska sústava chránených území (Natura 2000) - chránené vtáčie územia a územia európskeho významu, chránené územia a ochranné pásma národnej sústavy chránených území, územný systém ekologickej stability, chránené vodohospodárske oblasti, pásma hygienickej ochrany podzemných vôd a pod.

Ďalšími podkapitolami sú Charakteristika životného prostredia vrátane zdravia v oblastiach, ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené, Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu, spracované samostatne pre jednotlivé hodnotené oblasti, Environmentálne aspekty vrátane zdravotných aspektov zistených na medzinárodnej, národnej a inej úrovni, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu, ako aj to, ako sa zohľadnili počas prípravy strategického dokumentu.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Elaborát v tejto kapitole identifikuje pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a na zdravie v podobe tabuľkového hodnotenia významnosti predpokladaných vplyvov na úrovni špecifických cieľov/adaptačných opatrení/aktivít na jednotlivé zložky životného prostredia a na obyvateľstvo a jeho zdravie a vzdelávanie.

Ďalšou podkapitolou je charakteristika primárnych, sekundárnych, kumulatívnych, synergických, krátkodobých, strednodobých, dlhodobých, trvalých, dočasných, pozitívnych a negatívnych vplyvov strategického dokumentu vo forme prehľadovej tabuľky. Podkapitola Hodnotenie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na zložky, faktory životného prostredia a zdravie obyvateľstva, spracované po jednotlivých zložkách životného prostredia a pre vybrané hospodárske aktivity. Súčasťou tejto kapitoly je vyjadrenie k prijateľnosti činností pre dotknuté sídla a písomné vyhodnotenie pripomienok k Oznámeniu o strategickom dokumente a k rozsahu hodnotenia v podobe Prílohy č. 2 Správy o hodnotení posudzovaného strategického dokumentu.

V. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

Náplňou kapitoly bolo definovať Opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať z realizácie strategického dokumentu. Boli identifikované opatrenia vyplývajúce z plnenia/uplatňovania špecifických cieľov strategického dokumentu z pohľadu vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia a aktivity obyvateľstva.

VI. DÔVODY VÝBERU ZVAŽOVANÝCH ALTERNATÍV A OPIS AKO BOLO HODNOTENIE VYKONANÉ

V tejto kapitole spracovateľ dokumentácie predstavuje, porovnáva uvažované varianty (jeden realizačný a nulový variant) a vyberá a navrhuje optimálny variant. Uvádza tiež použité metódy hodnotenia (tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu), uvádza informáciu o ťažkostiach, nedostatkoch a neurčitostiach, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní Správy o hodnotení strategického dokumentu.

VII. NÁVRH MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE

Kapitola načrtáva odporúčania na monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia AS KK.

VIII. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ CEZHRAŇIČNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY

Vzhľadom na polohu dotknutého regiónu uvádza hlavné potenciálne cezhraničné vplyvy.

Správu uzatvára IX. NETECHNICKÉ ZHRNUTIE, vrátane vyhodnotenia naplnenia požiadaviek rozsahu hodnotenia (Príloha č. 1 Správy o hodnotení strategického dokumentu) a X. INFORMÁCIA O EKONOMICKEJ NÁROČNOSTI.

K doplnujúcim kapitolám Správy o hodnotení patrí zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa podieľali na vypracovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu - informácia o spracovateľovi správy o hodnotení strategického dokumentu, zoznam riešiteľov, dátum a potvrdenie správnosti údajov spracovateľa správy o hodnotení a oprávneného zástupcu obstarávateľa. Elaborát uzatvárajú zoznamy doplnujúcich analytických správ a štúdií, ktoré boli podkladom pre vypracovanie Správy o hodnotení, použitých zdrojov, príloh, použitých skratiek a značiek.

„Primerané hodnotenie vplyvu plánu na dotknuté územia sústavy Natura 2000“ bolo spracované v štruktúre:

- Úvod
- Vyhodnotenie podkladov pre primerané hodnotenie (kvalita, dostupnosť, úplnosť a podrobnosť podkladov)
- Postup vypracovania primeraného hodnotenia
- Informácie o pláne, programe alebo projekte (rozsah, lokalizácia, technické a technologické riešenie, varianty, termín realizácie a prípadne aj ukončenia prevádzky)
- Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000 (uviesť a zdôvodniť výber)
- Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000
- Identifikácia dotknutých predmetov ochrany
- Vyhodnotenie vplyvov na predmety a ciele ochrany (predovšetkým významnosti identifikovaných vplyvov na dotknuté predmety ochrany ako významný negatívny vplyv, mierne negatívny vplyv, žiadny vplyv, významný pozitívny vplyv, mierne pozitívny vplyv, pre plány a programy aj nevyhodnotiteľný vplyv)
- Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov (kumulatívne účinky spolu s účinkami realizovaných a pripravovaných plánov, programov a projektov)
- Vyhodnotenie vplyvov plánu, programu alebo projektu na integritu území sústavy Natura 2000
- Návrh zmierňujúcich opatrení
- Záver
- Použité zdroje údajov

Spracovateľ odborného posudku konštatuje, že Správa o hodnotení strategického dokumentu bola vypracovaná na dostatočnej úrovni, pokladá ju za vyhovujúcu a dostatočne vypovedajúcu. Elaborát spĺňa požiadavky a ciele procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona.

Celkovo spracovateľ posudku konštatuje, že Správa o hodnotení strategického dokumentu splnila všetky požiadavky na informovanie o navrhovanom strategickom dokumente a jeho potenciálnych vplyvoch na životné prostredie.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Okresným úradom Košice, Odborom starostlivosti o životné prostredie, Oddelením ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja boli spracovateľke odborného posudku poskytnuté stanoviská nasledovných subjektov k Oznámeniu o strategickom dokumente (uvádzané v chronologickom poradí):

- Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky (list č. 17S35/2023/SSD/45074 zo dňa 11. 05. 2023)
- Štátny geologický ústav Dionýza Štúra (list č. 8/23-231-332 zo dňa 16. 05. 2023)
- Okresný úrad Košice - Okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-KS-OSZP-2023/007848-004 zo dňa 16. 05. 2023)
- Okresný úrad Košice, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. OU-KE-OSZP3-2023/026500 zo dňa 16. 05. 2023)
- Magistrát mesta Košice, oddelenie dopravy a životného prostredia (list č. MK/A/2023/15844 zo dňa 16. 05. 2023)
- Ministerstvo zdravotníctva SR (list č. S18860-2023-OVZSP-3 zo dňa 17. 05. 2023)
- Úrad verejného zdravotníctva SR (list č. ÚVZSR OHŽP/4512/15673/2023 zo dňa 17. 05. 2023)
- Okresný úrad Košice, orgán štátnej vodnej správy (list č. OU-KE-OSZP3-2023/025485 zo dňa 17. 05. 2023)
- Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-MI-OSZP-2023/009660-007 zo dňa 19. 05. 2023)
- Okresný úrad Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-TV-OSZP-2023/007391 zo dňa 19. 05. 2023)
- SHMÚ, Ing. Zuzana Hajduová (mail zo dňa 19. 05. 2023)
- Okresný úrad Rožňava, odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-RV-OSZP-2023/005720-004 zo dňa 23. 05. 2023)
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. (list č. CS SVP OZ KE 2952/2023/2 zo dňa 23. 05. 2023)
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy (list č. 3463/2023-5.3 31209/2023 zo dňa 24. 05. 2023)
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. 9284/2023-6.3 zo dňa 31. 05. 2023)

K Rozsahu hodnotenia boli doručené nasledovné stanoviská (uvádzané v chronologickom poradí):

- Štátny geologický ústav Dionýza Štúra (list č. 8/23-231-552, zo dňa 25.07.2023)
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.(list č. SVP 1316/2023/2 zo dňa 03. 08. 2023)

A nasledovné stanoviská k Správe o hodnotení strategického dokumentu (uvádzané v chronologickom poradí):

- Obec Bačkovík (list č. 114/2024/OcU zo dňa 12. 06. 2024)
- Obec Drienovec (list zo dňa 12. 06. 2024)
- Obec Chorváty (list č. OcÚ/065/2024/002 zo dňa 12. 06. 2024)
- Obec Kobeliarovo (list č. OcÚKo-298/2024-708 zo dňa 12. 06. 2024)
- Obec Kunova Teplica (list č. OKT/R2024/370 zo dňa 12. 06. 2024)
- Obec Sokol (list č. 149/2024 zo dňa 12. 06. 2024)
- Obec Úbrež (list č. OcÚ-133/2024 zo dňa 12. 06. 2024)
- Obec Falkušovce (list č. 101/2024 zo dňa 13. 06. 2024)
- Obec Geča (list č. 46/805/2024/ocu zo dňa 13. 06. 2024)

- Obec Gyňov (list č. 109/2024/OcU zo dňa 13. 06. 2024)
- Obec Host'ovce (list č. OcÚ/060/2024/002 zo dňa 13. 06. 2024)
- Obec Kapušianske Kľačany (list č. 195/2024 zo dňa 13. 06. 2024)
- Obec Koromľa (list č. 184/2024 zo dňa 13. 06. 2024)
- Obec Letanovce (list č. 2147/2024 zo dňa 13. 06. 2024)
- Obec Plechotice (list č. 129/2024 zo dňa 13. 06. 2024)
- Obec Rakovec (list č. RnO – S2024/00129-03 zo dňa 13. 06. 2024)
- Obec Slavošovce (list č. 516/2024 zo dňa 13. 06. 2024)
- Obec Šamudovce (list č. 250/2024, 134/2024 zo dňa 13. 06. 2024)
- Obec Veľké Revištia (list č. 255 zo dňa 13. 06. 2024)
- Obec Veľké Trakany (list č. OCUVT 245/2024 zo dňa 13. 06. 2024)
- Obec Vinné (list zo dňa 13. 06. 2024)
- Obec Voľa (list č. 75/2024 zo dňa 13. 06. 2024 a list zo dňa 10. 07. 2024)
- Obec Zátin (list č. 117/2024 zo dňa 13. 06. 2024)
- Okresný úrad Rožňava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy (list č. OU-RV-OSZP-2024/006816 zo dňa 14. 06. 2024)
- Obec Arnutovce (list č. ARNU-0000111/2024-11 zo dňa 14. 06. 2024)
- Obec Brezina (list č. 88/2024-002 zo dňa 14. 06. 2024)
- Obec Hnilčík (e-mail zo dňa 14. 06. 2024)
- Obec Malé Ozorovce (list č. OcÚ-115/2024 zo dňa 14. 06. 2024)
- Obec Staré (list zo dňa 14. 06. 2024)
- Obec Veľký Kamenec (list č. 105/2024 zo dňa 14. 06. 2024)
- Obec Vojany (list č. 213-01/2024 zo dňa 15. 06. 2024)
- Okresný úrad Rožňava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. OU-RV-OSZP-2024/006884-002 zo dňa 17. 06. 2024)
- Obec Hrašovík (list č. 283/2024 zo dňa 17. 06. 2024)
- Obec Košická Belá (list č. OcÚ-180/2024-2 zo dňa 17. 06. 2024)
- Obec Soľníčka (list č. 27/8/2023 zo dňa 17. 06. 2024)
- Obec Nižný Čaj (list č. OcU/84/24-AL1 zo dňa 17. 06. 2024)
- Obec Veľký Folkmar (list zo dňa 17. 06. 2024)
- Štátny geologický ústav Dionýza Štúra (list č. 10/24-231-273 zo dňa 18. 06. 2024)
- Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-MI-OSZP-2024/012276 zo dňa 18. 06. 2024)
- Obec Dúbravka (list č. OcÚ-68/2024 zo dňa 18. 06. 2024)
- Obec Laškovce (list č. 390/24, OcU-132/2024 zo dňa 18. 06. 2024)
- Obec Trebejov (list č. E OcU-148/2024 zo dňa 18. 06. 2024)
- Obec Vojka (list č. 216/24 zo dňa 18. 06. 2024)

- Obec Závadka, okr. Michalovce (list č. 166/2024-001 zo dňa 18. 06. 2024)
- Obec Žbince (list č. R2024/000714 zo dňa 18. 06. 2024)
- Obec Bežovce (list č. 170/2024 zo dňa 19. 06. 2024)
- Obec Jovice (list č. OU Jov 330-01/2024 zo dňa 19. 06. 2024)
- Obec Vojkovce (list č. R2024/337 zo dňa 19. 06. 2024)
- Obec Vyšné Nemecké (list č. VN169/2024 zo dňa 19. 06. 2024)
- Obec Závadka, okr. Gelnica (list č. OcÚ-Z-285/2024 zo dňa 19. 06. 2024)
- Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. OU-MI-OSZP-2024/012244-002 zo dňa 20. 06. 2024)
- Obec Veľké Ozorovce (list č. OcU/143/2024/343 zo dňa 20. 06. 2024)
- Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy (list č. OU-MI-OSZP-2024/012311-2 zo dňa 21. 06. 2024)
- Obec Bôrka (list č. OCUBO-S2024/00181-002 zo dňa 21. 06. 2024)
- Obec Trst'any (list č. 48-4/2023 zo dňa 21. 06. 2024)
- Obec Chrast' nad Hornádom (list zo dňa 22. 06. 2024)
- Obec Rudník (list č. 122/2024 zo dňa 25. 06. 2024)
- Obec Tušice (list č. 124-001/2024 zo dňa 26. 06. 2024)
- Obec Vyšná Rybnica (list zo dňa 26. 06. 2024)
- Obec Egreš (list č. 119/2024 zo dňa 27. 06. 2024)
- Obec Dlhá Ves (list č. 203/2024 zo dňa 28. 06. 2024)
- Obec Hrhov (list č. S2024/385/R1518 zo dňa 28. 06. 2024)
- Obec Honce (list č. OcÚ-H135/2024 zo dňa 01. 07. 2024)
- Obec Mokrance (list č. OcÚ Mok 254/2024 zo dňa 01. 07. 2024)
- Obec Švedlár (list č. 1926/24 zo dňa 01. 07. 2024)
- Obec Iňačovce (list č. OCÚ 333/2024 zo dňa 02. 07. 2024)
- Obec Jasov (list č. 53/2024/OCUJAS, Z: 3387/2024 zo dňa 02. 07. 2024)
- Obec Malý Horeš (list č. 158/2024 zo dňa 02. 07. 2024)
- Obec Paňovce (list č. 253/2024 zo dňa 02. 07. 2024)
- Obec Rad (list č. 117/2024-002 zo dňa 02. 07. 2024)
- Obec Záhor (list č. 72/2024 zo dňa 02. 07. 2024)
- Obec Brzotín (list č. OCUBR.S2024/00378-003 zo dňa 03. 07. 2024)
- Obec Herľany (list č. OÚ/36/2024-005 zo dňa 03. 07. 2024)
- Obec Jablonov nad Turňou (list č. 148-1/2024 zo dňa 03. 07. 2024)
- Obec Kružná (list č. OCÚ KR-25/2024-05 zo dňa 03. 07. 2024)
- Obec Pašková (list zo dňa 03. 07. 2024 a zo dňa 16. 07. 2024)
- Obec Poráč (list č. 251/2024 zo dňa 03. 07. 2024)
- Obec Zemplínske Kopčany (list č. 152/2024 zo dňa 03. 07. 2024)
- Mesto Dobšiná (list č. MDOB-MAJ-M/2024/10213 zo dňa 04. 07. 2024)

- Obec Boľ (list č. 41/2024/2 zo dňa 04. 07. 2024)
- Obec Hýľov (list č. 759/2024 zo dňa 04. 07. 2024)
- Obec Kokšov-Bakša (list č. 207/2024 zo dňa 04. 07. 2024)
- Obec Lastovce (list č. OcÚ 347/2024/001 zo dňa 04. 07. 2024)
- Obec Slanec (list č. 266/2024/OcU-1976/2024 zo dňa 04. 07. 2024)
- Obec Skároš (list č. 1433/2024 zo da 04. 07. 2024)
- Obec Vrbnica (list zo dňa 04. 07. 2024)
- Obec Žakarovce (list č. OcÚ/237/2024 zo dňa 05. 07. 2024)
- Obec Bystrany (list č. 2162/ALI/2024 zo dňa 08. 07. 2024)
- Obec Jenkovce (list č. Ocu-75/2024 zo dňa 08. 07. 2024)
- Obec Markušovce (list č. 356-3137/2024/Šá zo dňa 08. 07. 2024)
- Obec Rejdová (list č. 359/2024 zo dňa 08. 07. 2024)
- Obec Slanská Huta (list č. E OÚSH – 506/2024 zo dňa 08. 07. 2024)
- Obec Slanské Nové Mesto (list č. 130/2024 zo dňa 08. 07. 2024)
- Obec Valaliky (list č. 207/5341/2024/OU zo dňa 08. 07. 2024)
- Obec Zemplín (list č. 78/2024 zo dňa 08. 07. 2024)
- Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva (list č. OU-MI-OSZP-2024/012342-002 zo dňa 09. 07. 2024)
- Obec Čakanovce (list zo dňa 09. 07. 2024)
- Obec Haniska (list zo dňa 09. 07. 2024)
- Obec Hraň (list č. 221/2024 zo dňa 09. 07. 2024)
- Obec Lipovník (list č. OCU-LIP-S2024/59-06 zo dňa 09. 07. 2024)
- Obec Olšovany (list č. Ocú81/2024 zo dňa 09. 07. 2024)
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. 13009/2024-6.3, 48084/2024 zo dňa 10. 07. 2024)
- Obec Bánovce nad Ondavou (list č. 683/2024 zo dňa 10. 07. 2024)
- Obec Dobrá (list č. Oc/197/2024 zo dňa 10. 07. 2024)
- Obec Drnava (list č. OcÚDr125/2024 zo dňa 10. 07. 2024)
- Obec Jamník (list č. 1513/2024 zo dňa 10. 07. 2024)
- Obec Krásnovce (list č. 136/2024, 137/2024 zo dňa 10. 07. 2024)
- Obec Mat'ovské Vojkovce (list č. 460/24 zo dňa 10. 07. 2024)
- Obec Nálepko (list č. D2023/1038/O3-SU zo dňa 10. 07. 2024)
- Obec Pinkovce (list č. 313/2024 zo dňa 10. 07. 2024)
- Obec Stanča (e-mail zo dňa 10. 07. 2024)
- Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. (list č. SVP 13794/2024/2 zo dňa 11. 07. 2024)
- Mesto Kráľovský Chlmec (list č. 1624-1/2024/OVaSM/ŠK zo dňa 11. 07. 2024)
- Obec Bidovce (list č. OcÚ-Bi 258/2024 zo dňa 11. 07. 2024)
- Obec Ladmovce (list č. OCU-132/2024 zo dňa 11. 07. 2024)

- Obec Odorín (list č. 1312/2024 zo dňa 11. 07. 2024)
- Obec Slovinky (list č. R2024/003065,S2023/00621 zo dňa 11. 07. 2024)
- Obec Vysoká nad Uhrom (list č. VY-284/2024-OCÚ zo dňa 11. 07. 2024)
- Obec Hnojné (list z 12. 07. 2024)
- Mesto Medzev (list č. ME/2024/001403 zo dňa 15. 07. 2024)
- Obec Horovce (list z 15. 07. 2024)
- Obec Malá Ida (list z 15. 07. 2024)
- Obec Plešivec (list č. R2024/003456 zo dňa 15. 07. 2024)
- Obec Spišský Hrušov (list č. 11-607/2024 zo dňa 15. 07. 2024)
- Obec Margecany (list zo dňa 16. 07. 2024)
- Obec Hrčel (list č. 954/2024 zo dňa 17. 07. 2024)
- Obec Slovenské Nové Mesto (list č. OCU-161/2024-003 zo dňa 17. 07. 2024)
- Obec Biel (list č. 281/2024 zo dňa 18. 07. 2024)
- Mesto Veľké Kapušany (list zo dňa 24. 07. 2024)
- Obec Ardovo (list č. 88/001/2024 zo dňa 26. 07. 2024)
- Obec Černochovo (list č. OCU-146/2024-DCOM zo dňa 26. 07. 2024)
- Obec Blažice (list č. OcU/145/2024 zo dňa 30. 07. 2024)
- Obec Trstené pri Hornáde (list č. 1866/2024 zo dňa 05. 08. 2024)
- Juraj Lipka, Smetanova 16, 036 08 Martin – Priekopa (list zo dňa 16. 08. 2024)

K **Oznámeniu o strategickom dokumente** AS KK bolo príslušnému orgánu v zákonom stanovenej lehote doručených **15 stanovísk**. Sedem z doručených stanovísk k Oznámeniu o strategickom dokumente nemalo žiadne pripomienky. V 6 stanoviskách sú drobné upozornenia. V 2 stanoviskách k Oznámeniu o strategickom dokumente boli vyjadrené obsiahlejšie a významnejšie odporúčania. Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny požadovalo zahrnúť niekoľko bodov do špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia. Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy upozornilo na početné lokality významné z hľadiska legislatívy na ochranu geologického prostredia. Uvedené pripomienky a požiadavky boli predovšetkým charakteru upozornení a odporúčaní s cieľom minimalizácie negatívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie dotknutého územia a zabezpečenia právne a procesne nekonfliktného postupu prípravy a schvaľovania rozvojovej dokumentácie územia, ako aj realizácie súvisiacich projektov (adaptačných opatrení, aktivít, činností).

V žiadnom zo stanovísk sa neobjavuje nesúhlas s navrhovaným strategickým dokumentom v navrhovanom realizačnom variante.

Relevantné a opodstatnené požiadavky zo stanovísk k Oznámeniu o strategickom dokumente a k Rozsahu hodnotenia strategického dokumentu boli podľa spracovateľky odborného posudku zohľadnené a adekvátne zapracované do Správy o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu a do vlastného strategického dokumentu v primeranej miere k stavu poznania, charakteru dokumentu a jeho podrobnosti.

Ďalšie dotknuté subjekty (samosprávne kraje, orgány štátnej správy, podnikateľské subjekty, združenia obcí, miest a samosprávnych krajov, verejnosť a jej združenia) sa k Oznámeniu o strategickom dokumente: „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“ nevyjadrili.

Obsah doručených stanovísk k Oznámeniu o strategickom dokumente (uvádzané v chronologickom poradí) a vyjadrenie spracovateľa Správy o hodnotení strategického dokumentu k nim:

- **Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky** (list č. 17S35/2023/SSD/45074 zo dňa 11. 05. 2023)

Bez pripomienok.

- **Štátny geologický ústav Dionýza Štúra** (list č. 8/23-231-332 zo dňa 16. 05. 2023)

Bez pripomienok. Oznamuje, že list Č.OU-KE-OSZP1-2023/022734-011- oznámenie o strategickom dokumente po vypracovaní substanoviska postúpili na vyjadrenie MŽP SR, sekcii geológie a prírodných zdrojov, Bratislava.

- **Okresný úrad Košice - Okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja** (list č. OU-KS-OSZP-2023/007848-004 zo dňa 16. 05. 2023)

Oznamuje, že Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie zaujal nasledovné stanoviská za jednotlivé úseky odboru starostlivosti o životné prostredie:

Z hľadiska odpadového hospodárstva listom č, OU-KS-OSZP-2023/008186 zo dňa 16.05.2023 má k oznámeniu o strategickom dokumente nasledovnú pripomienku:

- do strategického dokumentu je potrebné zapracovať koncepciu nakladania s odpadmi, ktoré vzniknú v rámci realizovania hlavných cieľov predmetného dokumentu.

Z hľadiska štátnej vodnej správy listom č. OU-KS-OSZP-2023/007985 zo dňa 15.05.2023 uvádza, že z hľadiska ochrany vodných pomerov nemá k oznámeniu o strategickom dokumente pripomienky,

Z hľadiska ochrany ovzdušia listom č. OU-KS-OSZP-2023/007936 zo dňa 11.05.2023 ako orgán štátnej správy ochrany ovzdušia zaslal stanovisko, v ktorom uvádza, že pôsobnosť Okresného úradu Košice-okolie platí pre územie okresu Košice-okolie. Konštatuje, že dopady klimatickej zmeny, napr. vo forme zvyšovania sa priemernej teploty vzduchu, narastajúceho počtu letných dní, častých epizód sucha, znižovania počtu mrazových dní je bežným javom už v súčasnosti. Jedným z cieľov predloženej stratégie je zvyšovanie kapacity výroby ekologickej elektrickej energie a predchádzanie zvyšovaniu potreby po energii na chladenie. Otepľovaním dochádza k vyššiemu počtu teplých dní, teda nižšiemu vykurovaniu, čo je možné vnímať ako pozitívny ukazovateľ na znečistenie ovzdušia v niektorých lokalitách, avšak stúpne potreba po energii na chladenie (klimatizačné zariadenia), kde zvýšenú potrebu na energie bude potrebné regulovať. Na základe vyššie uvedeného z hľadiska ochrany ovzdušia konštatuje, že k predloženému oznámeniu o strategickom dokumente nemá pripomienky,

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny listom č, OU-KS-OSZP-2023/007922 zo dňa 11.05.2023 vo vyjadrení uvádza, že konkrétne činnosti na úrovni jednotlivých projektov, ktoré sa budú umiestňovať v územiach chránených podľa osobitných predpisov, resp. v ich blízkosti s pravdepodobným negatívnym ovplyvnením predmetov ochrany, budú posúdené z hľadiska vplyvu na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a v rámci primeraného posúdenia vplyvov na územia sústavy Natura 2000. Na základe vyššie uvedeného s navrhovaným strategickým dokumentom súhlasí za dodržania uvedených opatrení na zamedzenie negatívnych vplyvov identifikovaných v tomto stupni prípravy dokumentácie a tiež za dodržania podmienok definovaných vo vyhláškach MZP SR, ktorými sú vyhlásené CHVÚ a ÚEV.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

K požiadavke z hľadiska odpadového hospodárstva uvádzame, že hodnotený strategický dokument sa zameriava na širšie strategické ciele, ktoré budú usmerňovať ďalšie kroky. Z uvedeného dôvodu bude nakladanie s odpadmi možno presnejšie špecifikovať až v rámci jednotlivých projektových dokumentácií spracovávaných k činnostiam, ktoré vyplývajú z hodnotenej adaptačnej stratégie.

Koncepcia nakladania s odpadmi bude zabezpečená v súlade s platnou legislatívou (zákon č. 79/2015 Z. z. a príslušné vyhlášky) a v súlade s VZN konkrétnych dotknutých obcí.

K požiadavke z hľadiska ochrany prírody a krajiny uvádzame, že zmieňované opatrenia boli zohľadnené v predkladanej správe o hodnotení strategického dokumentu (v kapitole V. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie).

- **Okresný úrad Košice, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia** (list č. OU-KE-OSZP3-2023/026500 zo dňa 16. 05. 2023)

Konštatuje, že vzhľadom na všeobecný charakter strategického dokumentu bude možné konkrétne vplyvy jednotlivých navrhovaných aktivít na životné prostredie podrobnejšie zhodnotiť až vo fáze začiatku projekčných príprav konkrétnych zámerov v riešených lokalitách.

Na základe vyššie uvedených skutočností, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia k predloženému strategickému dokumentu „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“ nemá námietky a nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- **Magistrát mesta Košice, oddelenie dopravy a životného prostredia** (list č. MK/A/2023/15844 zo dňa 16. 05. 2023)

Nemá pripomienky. Konštatuje, že všetky aktivity, ktoré by mohli mať dopad na zložky životného prostredia podliehajú povoleniu podľa osobitných predpisov. Navrhovaný dokument má byť prostredníctvom svojej vízie, cieľov a opatrení maximálne zameraný na environmentálne ciele, naplnenie ktorých smeruje k zlepšeniu environmentálneho stavu biotických a abiotických zložiek prírody. Opatrenia adaptačnej stratégie pre Košický kraj sú navrhované tak, aby nedošlo k rizikám pre prírodné ekosystémy a socioekonomické zložky územia, preto mesto Košice, ako dotknutá obec považuje navrhovaný strategický dokument za environmentálne prijateľný.

- **Ministerstvo zdravotníctva SR** (list č. S18860-2023-OVZSP-3 zo dňa 17. 05. 2023)

Pripomienka ku kapitole III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia; podkapitola 4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva; odporúča medzi aktivity, ktoré môžu mať pozitívny vplyv na zdravie obyvateľstva a na životné prostredie doplniť zavádzanie verejných vodovodov na zabezpečenie prístupu k bezpečnej pitnej vode všetkým skupinám obyvateľstva a budovanie kanalizácie.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Oznámenie o strategickom dokumente sa nedopĺňa. Predkladaná je Správa o hodnotení strategického dokumentu, kde bola požiadavka zohľadnená v kap. IV. / 1.2.9. Pravdepodobné vplyvy na obyvateľstvo, jeho zdravotný stav a aktivity.

- **Úrad verejného zdravotníctva SR** (list č. ÚVZSR OHŽP/4512/15673/2023 zo dňa 17. 05. 2023)

Úrad oznamuje, že s oznámením o strategickom dokumente „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“ sa súhlasí.

Zároveň žiada rešpektovať nasledovné upozornenia, ktoré predložil RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi:

- v roku 2022 bolo v okrese Spišská Nová Ves z celkového počtu 36 obcí s počtom 98 780 obyvateľov napojených na verejný vodovod 31 obcí. Počet zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov v uvedených obciach bol 88,67 % z celkového počtu obyvateľov okresu. V okrese je 5 obcí, ktoré nemajú verejný vodovod.

- z 20 obcí okresu Gelnica, s počtom obyvateľov 31 742, malo v roku 2022 možnosť napojenia na verejný vodovod 15 obcí. Počet zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov v uvedených obciach bol 69,17 % z celkového počtu obyvateľov okresu. V okrese je 5 obcí, ktoré nemajú verejný vodovod. V okrese Gelnica neexistujú kvalitne zdroje podzemnej vody a využívajú sa najmä

odbery z povrchových tokov. V priebehu obdobia posledných piatich rokov evidujeme (najmä v letných mesiacoch) nárast problémov s kvantitou pitnej vody.

- negatívne možno hodnotiť pretrvávajúci trend odpájania časti obyvateľov v okrese Gelnica aj Spišská Nová Ves z rozvodov verejných vodovodov a návrat k individuálnym zdrojom pitnej vody, čo je spôsobené najmä cenou vody a v niektorých skupinách obyvateľstva neuhrádzaním financií za spotrebované množstvo vody. Táto skupina obyvateľov rieši zásobovanie pitnou vodou donáškou vody z rôznych prameňov, resp. z verejných a z vlastných individuálnych studní, často s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Berie sa na vedomie. Hodnotený strategický dokument sa zaoberá, okrem iného, aj otázkou zabezpečenia zdrojov pitnej vody v rámci navrhovaných cieľov 3.4 Ochrana zdrojov vody, resp. 3.6 Dobudovanie vodovodov a kanalizácií v obciach Košického kraja.

- **Okresný úrad Košice, orgán štátnej vodnej správy** (list č. OU-KE-OSZP3-2023/025485 zo dňa 17. 05. 2023)

Nemá námietky.

- **Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie** (list č. OU-MI-OSZP-2023/009660-007 zo dňa 19. 05. 2023)

Nemá pripomienky na všetkých úsekoch.

- **Okresný úrad Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie** (list č. OU-TV-OSZP-2023/007391 zo dňa 19. 05. 2023)

Na úseku odpadového hospodárstva štátnej vodnej správy a ochrany ovzdušia nemá pripomienky.

Orgán ochrany prírody a krajiny po zohľadnení stanoviska ŠOP SR, CHKO Latorica konštatuje, že oznámenie o strategickom dokumente „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“ nie je možné zhodnotiť pre absenciu vlastného strategického dokumentu. Navrhujeme pokračovať v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie a v Správe o hodnotení podrobne vypracovať vplyvy jednotlivých projektov na záujmy ochrany prírody.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Požiadavka orgánu ochrany prírody a krajiny sa rešpektuje. Predložená je správa o hodnotení strategického dokumentu vypracovaná v zmysle prílohy č. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. Predpokladané vplyvy, ich hodnotenie ako aj návrh opatrení boli vypracované v primeranej miere k stavu poznania, charakteru projektu a jeho podrobnosti (Vid' v časť IV. predkladanej správy o hodnotení strategického dokumentu). Hodnotená adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v KSK je strategickým dokumentom, v rámci ktorého sa nenavrhujú konkrétne lokality umiestnenia aktivít. Úlohou hodnotenej adaptačnej stratégie bude načrtnúť možnosti riešení na zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy a posilnenie adaptability prostredia formou návrhu adaptačných opatrení pre jednotlivé dotknuté odvetvia na regionálnej úrovni. Väčšia časť priamej zodpovednosti za umiestnenie aktivity bude tak na mestských / obecných samosprávach a správach kraja a jednotlivých okresoch, ktoré budú aktivity na svojich územiach navrhovať a umiestňovať na základe potreby. Z uvedeného dôvodu budú vplyvy konkrétnych projektov vyplývajúcich zo strategického dokumentu bližšie špecifikované a posudzované samostatne podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- **SHMÚ, Ing. Zuzana Hajduová** (e-mail zo dňa 19. 05. 2023)

Nemá pripomienky.

- **Okresný úrad Rožňava, odbor starostlivosti o životné prostredie** (list č. OU-RV-OSZP-2023/005720-004 zo dňa 23. 05. 2023)

Po dôkladnom preštudovaní predloženého strategického dokumentu s názvom „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“ Okresný úrad Rožňava, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy súhlasí s tak predloženým strategickým dokumentom za dodržania nasledovných pripomienok;

- a) podľa § 4 ods. 1 zo zákona o OPaK vyplýva, že každý je pri vykonávaní činnosti, ktorou môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy povinný, postupovať tak aby nedochádzalo k ich zbytočnému úhynu alebo poškodzovaniu,
- b) pri vykonávaní prác zabezpečiť dodržiavanie zásad všeobecnej ochrany prírody a krajiny, predovšetkým ochrany živočíchov a rastlín v zmysle § 34 a § 35 zákona o OPaK,
- c) podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o OPaK, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny, príslušného okresného úradu, odboru starostlivosti o životné prostredie, na zásah do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu spôsobom, ktorým sa môže biotop poškodiť alebo zničiť,
- d) investičné zámery, ktoré sa budú realizovať v rámci predmetnej stratégie, bude orgán štátnej správy, posudzovať individuálne v zmysle platnej legislatívy,

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Požiadavky sa týkajú dodržiavania platnej legislatívy. Pri realizácii a prevádzke opatrení/aktivít vyplývajúcich z hodnoteného strategického dokumentu bude platná legislatíva dodržiavaná. Uvedené je zohľadnené aj v predkladanej správe o hodnotení strategického dokumentu (kap. V. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie).

- **Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.** (list č. CS SVP OZ KE 2952/2023/2 zo dňa 23. 05. 2023)

Z hľadiska plánovania manažmentu povodí oznamuje, že k samotnému Oznámeniu nemá pripomienky. Vypracovanie Adaptačnej stratégie na dôsledky zmeny klímy bude mať vo všeobecnosti pozitívny dopad na zložky životného prostredia.

Ďalej upozorňuje, že samotná Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji nebola našej organizácii predložená na pripomienkovanie. Z hľadiska cieľov, ktoré Adaptačná stratégia vymedzuje však z nášho pohľadu absentuje otázka zabezpečenia zdrojov pitnej vody (napr. výhľadových vodárenských nádrží j pre obyvateľstvo KSK v kontexte budúcich klimatických scenárov a bilancie zdrojov pitnej vody, čo môže mať vážny dopad na zdravie obyvateľstva v našom regióne. V tejto otázke sa jedná tiež o nesúlad s regulatívami ÚPN VÚC Košického kraja.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Hodnotený strategický dokument sa zaoberá otázkou zabezpečenia zdrojov pitnej vody v rámci navrhovaných cieľov 3.4 Ochrana zdrojov vody, resp. 3.6 Dobudovanie vodovodov a kanalizácií v obciach košického kraja. Hodnotený strategický dokument „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“ (verzia predložená do zastupiteľstva) v rámci cieľu 3.6 (str. 31) uvádza, že je potrebné pripravovať si záložné zdroje pitnej vody a uskutočňovať úsporné opatrenia v záujme racionálneho manažmentu pitnej vody. Okrem už zmieňovaného navrhuje napr. aj:

- technické opatrenia zamerané na šetrenie pitnou vodou,
- ochranu vodných zdrojov a minimalizáciu strát,
- opatrenia zamerané na elimináciu hromadenia odpadu vo vodných tokoch,
- zavádzanie ekonomických nástrojov ochrany vodných zdrojov,
- dobudovanie vodovodov a zabezpečenie spoľahlivých zdrojov vody,
- využívanie spoľahlivých decentralizovaných spôsobov čistenia odpadových vôd.
- dobudovanie kanalizácií a čistiarní odpadových vôd.

- **Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy (list č. 3463/2023-5.3 31209/2023 zo dňa 24. 05. 2023)**

Ministerstvo upozorňuje:

1. V území Košického samosprávneho kraja (ďalej len „predmetné územie“) sa nachádzajú výhradné ložiská, s osvedčením o výhradnom ložisku (OVL), s určenými chránenými ložiskovými územiami (CHLÚ) a dobývacími priestormi (DP). Ďalej sa v predmetnom území nachádzajú ložiská nevyhradených nerastov (LNN). Zoznam výhradných ložísk a ložísk nevyhradených nerastov je súčasťou prílohy spolu s mapovým podkladom v M 1 : 450 000.

Podľa § 15 ods. 1 banského zákona sú orgány územného plánovania a spracovatelia územnoplánovacej dokumentácie povinní pri územnoplánovacej činnosti vychádzať z podkladov o zistených a predpokladaných výhradných ložiskách a sú povinní navrhovať riešenie, ktoré je z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva a ďalších verejných záujmov najvýhodnejšie.

Ministerstvo požaduje dodržať ustanovenia § 18 a § 19 banského zákona tak, aby bola zabezpečená ochrana výhradných ložísk proti znemožneniu alebo sťaženiu ich dobývania a podľa § 17 ods. 5 a § 26 ods. 3 banského zákona vyznačiť hranice chránených ložiskových území a dobývacích priestorov v územnoplánovacej dokumentácii.

Vzhľadom na súčasné a predpokladané využívanie ložísk žiadame územia v blízkosti chránených ložiskových území a dobývacích priestorov nevyužívať ako obytné, prípadne rekreačné územia s novými stavbami.

Ložisko nevyhradeného nerastu je podľa § 7 banského zákona súčasťou pozemku.

2. V predmetnom území sa nachádzajú prieskumné územia (PÚ), tak ako sú zobrazené na priloženej mape v mierke 1 : 450 000.

Ministerstvo je dotknutým orgánom v územnom konaní podľa § 23 ods. 16 geologického zákona.

Nakoľko podľa § 22 ods. 1 geologického zákona môže ministerstvo lehotu prieskumného územia predĺžiť, žiadame v súlade s § 12 ods. 4 písm, n) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z, z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii vyznačiť hranice prieskumných území v územnoplánovacej dokumentácii.

3. V predmetnom území sú evidované staré banské diela tak, ako sú zobrazené na priloženej mape. Ministerstvo žiada evidované staré banské diela vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa g 12 ods. 4 písm, o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z, z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a vyznačiť v územnoplánovacej dokumentácii.

4. V predmetnom území sú evidované skládky odpadov tak, ako sú zobrazené na priloženej mape. Ministerstvo odporúča uvedené skládky odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.

5. V predmetnom území sú na základe výpisu z informačného systému environmentálnych záťaží evidované environmentálne záťaže:

Okres	Pravdepodobná environmentálna záťaž	Potvrdená environmentálna záťaž	Sanovaná/rekultivovaná lokalita
Gelnica	15	J	13
Rožňava	14	5	18
Košice I, II, III, IV	ó	9	22
Košice-okolie	19	6	14
Trebišov	13	3	22
M ich a lovec	13	12	24
Sobrance	5	0	3
Spišská Nová Ves	8	6	17

Na území okresu Gelnica sú evidované nasledujúce environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K > 65)

GL (006) / Smolník - ťažba pyritových rúd

GL (1879) / Margecany - Rušňové depo, Cargo a. s.

Na území okresu Rožňava sú evidované nasledujúce environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K >65)

RV (010) / Nižná Slaná - banský závod a okolie - ťažba rúd

RV (009) / Krásnohorské Podhradie - sarkofág pod líaplňou - skladovanie a distribúcia agrochemikálií

RV (1858) / Plešivec - rušňové depo, Cargo a. s.

Na území mesta Košice sú evidované nasledujúce environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K >65)

Košice I

K (003) / Košice - Ťahanovce - terminál Slovnaft

Košice II

K2 (001) / Košice - Myslava - skládka TKO

Košice III

Na území okresu Košice III nie sú evidované environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K >65)

Košice IV

K4 (002) / Košice-Juh - rušňové depo

K4 (i 927) / Košice - Barca - letisko - sklad LPL – letisko

Na území okresu Košice — okolie sú evidované nasledujúce environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K > 65)

KS (004) / Družstevná pri Hornáde - Chemika

KS (005) / Z Haniska - Slovenský plynárenský priemysel

KS (012)/ Poproč-Petrova dolina - odkalisko

KS (1860) / Haniska - Rušňové depo, Cargo a.s.

KS (006) / Kecerovce - skládka TKO Kecerovské Pekl'any íl KS (1998)/Malá Lodina-VD Ružtn-energetika

KS (2155) / Zlatá Idka - Golgota - štólne a haldy

Na území okresu Trebišov sú evidované nasledujúce environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K>65)

TV (004) / Čel'ovce - sklad pesticídov

TV (1861) / Čierna nad Tisou - Rušňové depo, Cargo a. s.

TV (005) / Čierna nad Tisou - prekládková stanica

Na území okresu Michalovce sú evidované nasledujúce environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K > 65)

MI (012) / Strážske - Chemko - odpadový kanál MI (1905) / Michalovce - mestské kasárne - autopark

MI (1913) / Pozdišovce - objekty bývalých štátnych hmotných rezerv

MI (2006) / Vôľa - Laborec pod Strážskym - kontaminácia PCB látkami

MI (2088) / Vojany - Severný okraj prevádzkovej budovy EVO I a okolie

MI (2089) / Vojany - Západný okraj prevádzkovej budovy EVO I a EVO II a okolie

Na území okresu Sobrance nie sú evidované environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K >65)

Na území okresu Spišská Nová Ves sú evidované nasledujúce environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K > 65)

SN (003) / Krompachy - Halňa - skládka KO

SN (004) / Krompachy - Kovohuty - spracovanie kovov
SN (005) / Markušovce - Markušovce - okolie - ťažba rúd
SN (006) / Rudňany - ťažba a úprava rúd
SN (007) / Slovinky - ťažba a úprava rúd
SN (011) / Spišská Nová Ves - rušňové depo

Podrobnejšie detaily konkrétnych environmentálnych záťaží je možné skontrolovať na adrese: <http://envirozataze.enviroportal.sk/Mapa/> cez mapu alebo

<http://envirozataze.enviroportal.sk/informacny-system> cez konkrétne atribúty. V prílohe Vám zasielame zjednodušené mapky s vykreslenými environmentálnymi záťažami.

Pravdepodobné environmentálne záťaže a environmentálne záťaže môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

6. V predmetnom území sú zaregistrované svahové deformácie v týchto okresoch:

Gelnica (32) 2 aktívne, 21 potenciálnych, 9 stabilizovaných,
Košice - okolie (551) 59 aktívnych, 302 potenciálnych, 1 svahová deformácia s potenciálnymi s aktívnymi formami, 189 stabilizovaných.
Košice I (31) 7 aktívnych, 18 potenciálnych, 6 stabilizovaných,
Košice II (16) 2 aktívne, 6 potenciálnych, 8 stabilizovaných,
Košice III (56) 8 aktívnych, 36 potenciálnych, 12 stabilizovaných,
Košice IV (41) 13 aktívnych, 22 potenciálnych, 6 stabilizovaných,
Michalovce (56) 1 aktívna, 43 potenciálnych, 12 stabilizovaných,
Rožňava (31) 3 aktívne, 15 potenciálnych, 13 stabilizovaných,
Sobrance (122) 94 potenciálnych, 28 stabilizovaných,
Spišská Nová Ves (27) 3 aktívne, 13 potenciálnych, 11 stabiliz.
Trebišov (122) 10 aktívnych, 58 potenciálnych, 54 stabilizovaných.

Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková a kol., 2006), ktorý je prístupný mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava. Na webových stránkach sú dostupné aj ďalšie údaje a informácie o zaregistrovaných svahových deformáciách: <http://apl.geologv.sk/atlassd/> a <http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/>.

Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia územia pre stavebné účely.

7. Predmetne územie spadá do nízkeho až vysokého radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné až vysoké radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

8. Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra - aplikácia Atlas geotermálnej energie <http://apl.geology.sk/mapportal/#/aplikacia/14>.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

- Uvedené informácie MŽP SR, Odboru štátnej geologickej správy obstarávateľ strategického dokumentu a spracovateľ správy o hodnotení strategického dokumentu berú na vedomie. Posúdenie vhodnosti a podmienok stavebného využitia konkrétneho územia pre budúce aktivity / projekty strategického dokumentu budú predmetom povoľovacích konaní v zmysle platnej legislatívy.

- **Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. 9284/2023-6.3 zo dňa 31. 05. 2023)**

Ministerstvo upozorňuje, že v predložennom oznámení o strategickom dokumente sú deklarované ciele strategického dokumentu (hlavný a špecifické), ktoré sú však nekonkrétne. Konkrétne by mali byť

aktivity, tie však nie sú uvedené ako zoznam projektov, ale ako všeobecné činnosti. Vzhľadom na všeobecný charakter predloženého oznámenia o strategickom dokumente Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji a tiež z dôvodu absencie samotného strategického dokumentu nie je možné jednoznačne posúdiť významnosť vplyvov na záujmy ochrany prírody a krajiny.

Nakoľko predložený strategický dokument podlieha v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. povinnému hodnoteniu, požadujeme do špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia zahrnúť nasledovné požiadavky:

- Podrobne uviesť aktivity a činnosti plánované v strategickom dokumente a bližšie konkretizovať navrhované aktivity ohľadom na mieru detailu jednotlivých projektov.
- Zobrazit' územný priemet navrhovaných aktivít a projektov.
- Vyhodnotiť vplyvy strategického dokumentu na všetky druhy chránených území, prvky územného systému ekologickej stability, lokality UNESCO, mokrade, biotopy a chránené druhy, vrátane kumulatívnych vplyvov.
- Vyhodnotiť vplyvy všetkých aktivít strategického dokumentu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 (Tzv. primerané hodnotenie) podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (SOP SR, 2023), autorizovanou osobou podľa § 28a zákona č. 543/2002 Z. z.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Vzhľadom na charakter dokumentu nie je požiadavku na bližšiu konkretizáciu aktivít a zobrazenia ich územného priemetu v súčasnom stupni možné zrealizovať. Hodnotená Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v KSK bude strategickým dokumentom, v rámci ktorého sa nenavrhujú konkrétne lokality umiestnenia aktivít. Úlohou hodnotenej adaptačnej stratégie je načrtnúť možnosti riešení na zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy a posilnenie adaptability prostredia formou návrhu adaptačných opatrení pre jednotlivé dotknuté odvetvia na regionálnej úrovni. Väčšia časť priamej zodpovednosti za umiestnenie aktivity bude tak na mestských / obecných samosprávach a správach kraja a jednotlivých okresoch, ktoré budú aktivity na svojich územiach navrhovať a umiestňovať na základe potreby. Konkrétny návrh aktivít a zobrazenie ich územného priemetu bude predmetom povolovacích konaní jednotlivých realizovaných aktivít.

Požiadavka na vyhodnotenie vplyvov SD na všetky druhy chránených území, prvky územného systému ekologickej stability, lokality UNESCO, mokrade, biotopy a chránené druhy, vrátane kumulatívnych vplyvov je splnená, predpokladané vplyvy, ich hodnotenie ako aj návrh opatrení boli vypracované v primeranej miere k stavu poznania, charakteru strategického dokumentu a jeho podrobnosti (časť IV. Správy o hodnotení strategického dokumentu).

Požiadavka na vyhodnotenie vplyvov všetkých aktivít strategického dokumentu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 (tzv. primerané hodnotenie) podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (SOP SR, 2023), autorizovanou osobou podľa §28a zákona č. 543/2002 Z. z. je splnená. Primerané posúdenie vplyvu navrhovaného strategického dokumentu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 bolo vypracované autorizovanou osobou podľa §28a zák. NR SR č. 543/2022 Z. z. a tvorí prílohu č. 3 predkladanej správy o hodnotení strategického dokumentu. Požiadavka bola zohľadnená aj pri vypracovaní časti. IV. a V. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia.

K Rozsahu hodnotenia boli doručené 2 stanoviská.

Obsah doručených stanovísk k Rozsahu hodnotenia (uvádzané v chronologickom poradí) :

- *Štátny geologický ústav Dionýza Štúra* (list č. 8/23-231-552, zo dňa 25.07.2023)

Nemá pripomienky. Oznamuje, že Váš list č. OU-KE-OSZP1-2023/022734-221 - oznámenie o strategickom dokumente sme po vypracovaní stanoviska postúpili na vyjadrenie MŽP SR, sekcii geológie a prírodných zdrojov, Bratislava.

- **Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.** (list č. SVP 1316/2023/2 zo dňa 03. 08. 2023)

Nemá pripomienky.

Dotknuté obce nemali k Rozsahu hodnotenia žiadne pripomienky a informovali verejnosť v zmysle zákona.

Neboli doručené žiadne stanoviská dotknutej verejnosti k Rozsahu hodnotenia.

K Správe o hodnotení strategického dokumentu AS KK bolo doručených 134 stanovísk. Významnejšie pripomienky k Správe o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu AS KK neboli sformulované. Takmer všetky doručené stanoviská boli bez akýchkoľvek pripomienok.

Všetkých 124 stanovísk, doručených od dotknutých obcí, je bez pripomienok. V žiadnom zo stanovísk dotknutých obcí sa nevyskytli pripomienky vznesené zo strany občanov. Stanoviská dotknutých obcí obsahovali len informáciu o zverejnení Správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu vlastného strategického dokumentu AS KK.

Sedem z 9 doručených stanovísk od dotknutých orgánov je bez pripomienok. V 2 stanoviskách dotknutých orgánov sa objavili drobné usmernenia a odporúčania.

Dotknutou verejnosťou, ktorá využila možnosť vyjadriť sa v rámci posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie, je p. Juraj Lipka. Jeho stanovisko je súhrnné, týkajúce sa štyroch aktuálne posudzovaných strategických dokumentov pre územie KSK, predovšetkým Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja. Ako sám p. Lipka uvádza vo svojom stanovisku, jeho pripomienky sa AS KK týkajú len nepriamo.

Žiaden zo subjektov v svojich stanoviskách nevyjadrili nesúhlas s navrhovaným strategickým dokumentom v predloženej podobe.

Obsah doručených stanovísk k Správe o hodnotení strategického dokumentu (uvádzané v chronologickom poradí):

- **Obec Bačkovík** (list č. 114/2024/OcU zo dňa 12. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Drienovec** (list zo dňa 12. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Chorváty** (list č. OcÚ/065/2024/002 zo dňa 12. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Kobeliarovo** (list č. OcÚKo-298/2024-708 zo dňa 12. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Kunova Teplica** (list č. OKT/R2024/370 zo dňa 12. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Sokol** (list č. 149/2024 zo dňa 12. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Úbrež** (list č. OcÚ-133/2024 zo dňa 12. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Falkušovce** (list č. 101/2024 zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Geča** (list č. 46/805/2024/ocu zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Gyňov** (list č. 109/2024/OcU zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Host'ovce** (list č. OcÚ/060/2024/002 zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Kapušianske Kľačany** (list č. 195/2024 zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Koromľa** (list č. 184/2024 zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Letanovce** (list č. 2147/2024 zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Plechotice** (list č. 129/2024 zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Rakovec** (list č. RnO – S2024/00129-03 zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Slavošovce** (list č. 516/2024 zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Šamudovce** (list č. 250/2024, 134/2024 zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Veľké Revištia** (list č. 255 zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Veľké Trakany** (list č. OCUVT 245/2024 zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Vinné** (list zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Vol'a** (list č. 75/2024 zo dňa 13. 06. 2024 a list zo dňa 10. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Zátin** (list č. 117/2024 zo dňa 13. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Okresný úrad Rožňava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy** (list č. OU-RV-OSZP-2024/006816 zo dňa 14. 06. 2024)

Nemá pripomienky.

- **Obec Arnutovce** (list č. ARNU-0000111/2024-11 zo dňa 14. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Brezina** (list č. 88/2024-002 zo dňa 14. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Hnilčák** (e-mail zo dňa 14. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Malé Ozorovce** (list č. OcÚ-115/2024 zo dňa 14. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Staré** (list zo dňa 14. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Veľký Kamenec** (list č. 105/2024 zo dňa 14. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Vojany** (list č. 213-01/2024 zo dňa 15. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Okresný úrad Rožňava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia** (list č. OU-RV-OSZP-2024/006884-002 zo dňa 17. 06. 2024)

Nemá pripomienky.

- **Obec Hrašovík** (list č. 283/2024 zo dňa 17. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Košická Belá** (list č. OcÚ-180/2024-2 zo dňa 17. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Sol'nička** (list č. 27/8/2023 zo dňa 17. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Nižný Čaj** (list č. OcU/84/24-AL1 zo dňa 17. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Veľký Folkmar** (list zo dňa 17. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Štátny geologický ústav Dionýza Štúra** (list č. 10/24-231-273 zo dňa 18. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Informácia o postúpení žiadosti o vyjadrenie na MŽP SR, sekciu geológie a prírodných zdrojov, Bratislava.

- **Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja** (list č. OU-MI-OSZP-2024/012276 zo dňa 18. 06. 2024)

Nemá pripomienky.

- **Obec Dúbravka** (list č. OcÚ-68/2024 zo dňa 18. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Laškovce** (list č. 390/24, OcU-132/2024 zo dňa 18. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Trebejov** (list č. E OcU-148/2024 zo dňa 18. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Vojka** (list č. 216/24 zo dňa 18. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Závadka, okr. Michalovce** (list č. 166/2024-001 zo dňa 18. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Žbince** (list č. R2024/000714 zo dňa 18. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Bežovce** (list č. 170/2024 zo dňa 19. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Jovice** (list č. OU Jov 330-01/2024 zo dňa 19. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Vojkovce** (list č. R2024/337 zo dňa 19. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Vyšné Nemecké** (list č. VN169/2024 zo dňa 19. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Závadka, okr. Gelnica** (list č. OcÚ-Z-285/2024 zo dňa 19. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia** (list č. OU-MI-OSZP-2024/012244-002 zo dňa 20. 06. 2024)

Nemá pripomienky.

- **Obec Veľké Ozorovce** (list č. OcU/143/2024/343 zo dňa 20. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy** (list č. OU-MI-OSZP-2024/012311-2 zo dňa 21. 06. 2024)

Nemá pripomienky.

- **Obec Bôrka** (list č. OCUBO-S2024/00181-002 zo dňa 21. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Trst'any** (list č. 48-4/2023 zo dňa 21. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Chrast' nad Hornádom** (list zo dňa 22. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Rudník** (list č. 122/2024 zo dňa 25. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Tušice** (list č. 124-001/2024 zo dňa 26. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Vyšná Rybnica** (list zo dňa 26. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Egreš** (list č. 119/2024 zo dňa 27. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Dlhá Ves** (list č. 203/2024 zo dňa 28. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Hrhov** (list č. S2024/385/R1518 zo dňa 28. 06. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Honce** (list č. OcÚ-H135/2024 zo dňa 01. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Mokrance** (list č. OcÚ Mok 254/2024 zo dňa 01. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Švedlár** (list č. 1926/24 zo dňa 01. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Iňačovce** (list č. OCÚ 333/2024 zo dňa 02. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Jasov** (list č. 53/2024/OCUJAS, Z: 3387/2024 zo dňa 02. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Malý Horeš** (list č. 158/2024 zo dňa 02. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Paňovce** (list č. 253/2024 zo dňa 02. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Rad** (list č. 117/2024-002 zo dňa 02. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Záhor** (list č. 72/2024 zo dňa 02. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Brzotín** (list č. OCUBR.S2024/00378-003 zo dňa 03. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Herľany** (list č. OÚ/36/2024-005 zo dňa 03. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Jablonov nad Turňou** (list č. 148-1/2024 zo dňa 03. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Kružná** (list č. OCÚ KR-25/2024-05 zo dňa 03. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Pašková** (list zo dňa 03. 07. 2024 a zo dňa 16. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Poráč** (list č. 251/2024 zo dňa 03. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Zemplínske Kopčany** (list č. 152/2024 zo dňa 03. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Mesto Dobšiná** (list č. MDOB-MAJ-M/2024/10213 zo dňa 04. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Boľ** (list č. 41/2024/2 zo dňa 04. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Hýľov** (list č. 759/2024 zo dňa 04. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Kokšov-Bakša** (list č. 207/2024 zo dňa 04. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Lastovce** (list č. OcÚ 347/2024/001 zo dňa 04. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Slanec** (list č. 266/2024/OcU-1976/2024 zo dňa 04. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Skároš** (list č. 1433/2024 zo da 04. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Vrbnica** (list zo dňa 04. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Žakarovce** (list č. OcÚ/237/2024 zo dňa 05. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Bystrany** (list č. 2162/ALI/2024 zo dňa 08. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Jenkovce** (list č. Ocu-75/2024 zo dňa 08. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Markušovce** (list č. 356-3137/2024/Šá zo dňa 08. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Rejdová** (list č. 359/2024 zo dňa 08. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Slanská Huta** (list č. E OÚSH – 506/2024 zo dňa 08. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Slanské Nové Mesto** (list č. 130/2024 zo dňa 08. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Valalíky** (list č. 207/5341/2024/OU zo dňa 08. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Zemplín** (list č. 78/2024 zo dňa 08. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva** (list č. OU-MI-OSZP-2024/012342-002 zo dňa 09. 07. 2024)

Nemá pripomienky.

- **Obec Čakanovce** (list zo dňa 09. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Haniska** (list zo dňa 09. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Hraň** (list č. 221/2024 zo dňa 09. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Lipovník** (list č. OCU-LIP-S2024/59-06 zo dňa 09. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Oľšovany** (list č. Ocú81/2024 zo dňa 09. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny** (list č. 13009/2024-6.3, 48084/2024 zo dňa 10. 07. 2024)

S navrhovaným strategickým dokumentom súhlasí, pričom odôvodňuje:

Ministerstvo požiadalo Štátnu ochranu prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) a územne príslušné Správy Národných parkov Slovenský raj, Slovenský kras a Muránska planina (ďalej len „Správy NP“) o vypracovanie odborného stanoviska k predmetnej žiadosti listom č. 13009/2024-6.3 zo dňa 18. 06. 2024.

Z doručených odborných stanovísk nevyplynuli žiadne zásadné pripomienky.

ŠOP SR si vo svojom stanovisku uplatnila viaceré pripomienky ohľadom vyhodnotenia vplyvov strategického dokumentu a návrhu zmiernujúcich opatrení, avšak záverom nepožadovala dopracovanie ani doplnenie správy o hodnotení. Trvala iba na ďalšom posúdení jednotlivých projektov vyplývajúcich z predloženého strategického dokumentu v ďalších stupňoch dokumentácie.

Správy NP neuviedli žiadne pripomienky, upozornili iba na to, že pri realizácii projektov vyplývajúcich zo strategického dokumentu bude potrebné postupovať tak, aby sa minimalizovali vplyvy na záujmy ochrany prírody a krajiny, nedochádzalo k fragmentácii a zaberaniu chránených území či iných cenných lokalít.

Vo všetkých odborných stanoviskách bolo uvedené, že pri projektoch, ktoré budú zasahovať do európskej sústavy chránených území Natura 2000, resp. budú umiestnené v ich blízkosti, kde nie je možné vylúčiť negatívne vplyvy, bude potrebné posudzovať ich na úrovni samostatných projektov v ďalších stupňoch dokumentácie, kde bude známy územný priemet, technické riešenie a rozsah uvedených projektov.

Súčasne upozornili, že v problémových úsekoch, kde sa bude predpokladať zásah do chránených území, biotopov európskeho a národného významu, mokradí, prvkov územného systému ekologickej stability, a pod. považujú za potrebné včasnú komunikáciu medzi dotknutou územne príslušnou Správou ŠOP SR, resp. Správou NP, aby sa minimalizovali možné negatívne vplyvy na záujmy ochrany prírody a krajiny už v štádiu projektovania.

Ďalej konštatuje, že predložený strategický dokument Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji je navrhovaný v celom Košickom samosprávnom kraji, v okresoch Spišská Nová Ves, Rožňava, Gelnica, Košice-okolie, Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV, Trebišov, Michalovce a Sobrance.

Predstavuje strednodobý strategický dokument, ktorý bude slúžiť Košickému samosprávnemu kraju ako nástroj na plánovanie a rozhodovanie a súčasne bude odborným východiskovým podkladom pre mestá a obce, pre ktoré vyšpecifikuje v území najvýznamnejšie dopady zmeny klímy. Hlavným cieľom adaptačnej stratégie je znižovanie citlivosti na klimatickú zmenu v oblasti životného prostredia, fyzickej infraštruktúry, v oblasti ekonomiky a sociálnych vecí a zvyšovanie adaptačnej kapacity Košického kraja na dôsledky klimatickej zmeny. Hlavný cieľ strategického dokumentu je bližšie vymedzený pomocou špecifických cieľov a následne opatrení. Strategický dokument je vypracovaný invariantne a má slúžiť ako východisko pre ďalšie plánovanie a konkretizáciu aktivít a projektov, ktoré je potrebné následne v ďalšom stupni dokumentácie hodnotiť individuálne v zmysle príslušnej legislatívy podľa zákona č. 24/2006 Z. z., resp. podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z. z.

Pripomína, že v dotknutom území sa nachádzajú viaceré veľkoplošné a maloplošné chránené územia, územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 a lokality svetového dedičstva UNESCO, v ktorých platia rôzne stupne územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z., ako aj viaceré biotopy, mokrade a prvky územného systému ekologickej stability na nadregionálnej, regionálnej a miestnej úrovni, a pod.

Ďalej pripomína, že strategický dokument spadá do povinného hodnotenia v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

Konštatuje, že k oznámeniu o strategickom dokumente sa ministerstvo vyjadrovalo záväzným stanoviskom č. 9284/2023-6.3 zo dňa 31.05.2023, kde boli uplatnené nasledovné požiadavky:

1. Podrobne uviesť aktivity a činnosti plánované v strategickom dokumente a bližšie konkretizovať navrhované aktivity ohľadom na mieru detailu jednotlivých projektov.
2. Zobraziť územný priemet navrhovaných aktivít a projektov.
3. Vyhodnotiť vplyvy strategického dokumentu na všetky druhy chránených území, prvky územného systému ekologickej stability, lokality UNESCO, mokrade, biotopy a chránené druhy vrátane kumulatívnych vplyvov.
4. Vyhodnotiť vplyvy všetkých aktivít strategického dokumentu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 (tzv. primerané hodnotenie) podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (SOP SR, 2023), autorizovanou osobou podľa § 28a zákona č. 543/2002 Z. z

V rámci rozsahu hodnotenia strategického dokumentu neboli zo strany ministerstva uplatnené žiadne pripomienky.

Konštatuje, že požiadavky ministerstva uplatnené k oznámeniu o strategickom dokumente sú vyhodnotenú v samostatnej prílohe správy o hodnotení.

Taktiež, že ďalšou samostatnou prílohou správy o hodnotení je aj primerané hodnotenie vplyvov plánu na územia Natura 2000 (EKOJET, s.r.o., apríl 2024) vypracované autorizovanou osobou Mgr. Jurajom Nechajom (ďalej len „primerané hodnotenie“).

Upozorňuje, že z predložených dokumentácií vyplýva, že pri viacerých aktivitách navrhovaných v správe o hodnotení sa dá predpokladať negatívny, ale aj pozitívny vplyv na európsku sústavu chránených území Natura 2000 ako aj na iné záujmy ochrany prírody a krajiny. V správe o hodnotení je uvedené, že podporované by mali byť iba projekty šetrné k životnému prostrediu, ktoré minimalizujú negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia. Pre navrhovaný strategický dokument bolo možné identifikovať predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na obyvateľstvo a zdravie a jednotlivé zložky životného prostredia do takej podrobnosti, akú strategický dokument vzťahujúci sa na územie Košického samosprávneho kraja poskytuje.

Konštatuje, že v Primeranom hodnotení je uvedené, že vzhľadom k charakteru posudzovaného strategického dokumentu nie sú súčasťou tohto hodnotenia bližšie špecifikované údaje o navrhovanej činnosti, technický a technologický popis stavieb, aktivít, údaje o vstupoch, výstupoch ani o dotknutých územia sústavy Natura 2000. Cieľom hodnotenia bolo zistiť, či môžu mať jednotlivé aktivity vyplývajúce zo strategického dokumentu vplyvy na predmety, ciele ochrany a integritu území Natura 2000 a v prípade zistenia možného ovplyvnenia, resp. nemožnosti vylúčiť ovplyvnenie, navrhnúť potrebné opatrenia, prípadne primerané hodnotenie na úrovni konkrétnych projektov.

Primerané hodnotenie počíta s potrebou vypracovania ďalších primeraných hodnotení na úrovni konkrétnych projektov, a to pri všetkých projektoch priamo zasahujúcich do území európskej sústavy chránených území Natura 2000, ako aj pri projektoch lokalizovaných v tesnej blízkosti týchto území, kde nie je možné jednoznačne vylúčiť ich ovplyvnenie a tiež pri projektoch zasahujúcich do migračných koridorov druhov európskeho významu.

V samotnom primeranom hodnotení je v závere konštatované, že vplyvy na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 vrátane kumulatívnych vplyvov, vplyvov na ich predmety

ochrany a ciele ochrany a vplyvy na ich integritu nie sú jednoznačne vyhodnotiteľné z dôvodu absencie presných údajov o lokalizácii konkrétnych aktivít a ich technickom riešení. Primerané hodnotenie teda poukázalo na potrebu ďalšieho hodnotenia pri jednotlivých aktivitách navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente, a tiež navrhuje všeobecné opatrenia na zmiernenie a predchádzanie negatívnych vplyvov. V prípade identifikácie území sústavy Natura 2000 dotknutých realizáciou opatrení a aktivít navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente vo fáze prípravy konkrétnych projektov, bude potrebné tieto vplyvy vyhodnotiť v samostatnom posúdení. Na základe hodnotenia strategického dokumentu ako celku, hodnotenia jeho cieľov a opatrení nebol v tomto štádiu identifikovaný významný negatívny vplyv na územia európskej sústavy Natura 2000.

Konštatuje, že na základe vyššie uvedených konštatovaní je preto v oboch dokumentáciách (v správe o hodnotení i v primeranom hodnotení) uvedené, že bude nutné vykonať primerané hodnotenie aj na úrovni konkrétnych projektov a činností vyplývajúcich z predloženého strategického dokumentu, kde budú doplnené už konkrétne informácie o lokalizácii a technickom riešení.

Tak ako je uvedené v správe o hodnotení a primeranom hodnotení, aj ministerstvo opätovne upozorňuje, že posúdenie predloženého strategického dokumentu nenahrádza posúdenie jednotlivých investičných projektov z neho vyplývajúcich, a preto jednotlivé konkrétne plány a projekty vyplývajúce z predloženého strategického dokumentu bude potrebné dôsledne posudzovať v samostatných konaniach (ako napr. EIA/SEA, DÚR, DSP) a v prípade plánov a projektov, ktoré môžu mať významne negatívny vplyv na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 aj v zmysle platnej legislatívy podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z. z., resp. podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

- **Obec Bánovce nad Ondavou** (list č. 683/2024 zo dňa 10. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Dobrá** (list č. Oc/197/2024 zo dňa 10. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Drnava** (list č. OcÚDr125/2024 zo dňa 10. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Jamník** (list č. 1513/2024 zo dňa 10. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Krásnovce** (list č. 136/2024, 137/2024 zo dňa 10. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Maťovské Vojkovce** (list č. 460/24 zo dňa 10. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Nálepkovo** (list č. D2023/1038/O3-SU zo dňa 10. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Pinkovce** (list č. 313/2024 zo dňa 10. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Stanča** (e-mail zo dňa 10. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Slovenský vodohospodársky podnik, š. p.** (list č. SVP 13794/2024/2 zo dňa 11. 07. 2024)

S navrhovaným strategickým dokumentom súhlasí.

K AS KK, ani k Správe o hodnotení strategického dokumentu nemá pripomienky.

Odporúča schválenie AS KK po zohľadnení relevantných pripomienok a požiadaviek účastníkov procesu posudzovania vrátane verejnosti vyplývajúcich z ich písomných stanovísk a záverov verejného prerokovania.

Odvoláva sa na svoju pripomienku k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu:

„ Z hľadiska cieľov, ktoré Adaptačná stratégia vymedzuje však z nášho pohľadu absentuje otázka zabezpečenia zdrojov pitnej vody (napr. výhľadových vodárenských nádrží) pre obyvateľstvo KSK v kontexte budúcich klimatických scenárov a bilancie zdrojov pitnej vody, čo môže mať vážny dopad na zdravie obyvateľstva v našom regióne. V tejto otázke sa jedná tiež o nesúlad s regulatívmi ÚPN VÚC Košického kraja.“

Konštatuje, že pripomienka bola zobratá na vedomie s nasledovným vysvetlením: „Hodnotený strategický dokument sa zaoberá otázkou zabezpečenia zdrojov pitnej vody. V rámci navrhovaných cieľov 3.4 Ochrana zdrojov vody, resp. 3.6 Dobudovanie vodovodov a kanalizácií v obciach košického kraja. Hodnotený strategický dokument "Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji", 2020 (verzia predložená do zastupiteľstva) v rámci cieľa 3.6 (str. 31) uvádza, že je potrebné pripravovať si záložné zdroje pitnej vody a uskutočňovať úsporné opatrenia v záujme racionálneho manažmentu pitnej vody. Okrem už zmieňovaného navrhuje napr. aj: - technické opatrenia zamerané na šetrenie pitnou vodou, - ochranu vodných zdrojov a minimalizáciu strát, - opatrenia zamerané na elimináciu hromadenia odpadu vo vodných tokoch, - zavádzanie ekonomických nástrojov ochrany vodných zdrojov, Dobudovanie vodovodov a zabezpečenie spoľahlivých zdrojov vody, Využívanie spoľahlivých decentralizovaných spôsobov čistenia odpadových vôd. - Dobudovanie kanalizácií a čistiarní odpadových vôd.“

- **Mesto Kráľovský Chlmec** (list č. 1624-1/2024/OVaSM/ŠK zo dňa 11. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Bidovce** (list č. OcÚ-Bi 258/2024 zo dňa 11. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Ladmovce** (list č. OCU-132/2024 zo dňa 11. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Odorín** (list č. 1312/2024 zo dňa 11. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Slovinky** (list č. R2024/003065,S2023/00621 zo dňa 11. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Vysoká nad Uhrom** (list č. VY-284/2024-OCÚ zo dňa 11. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Hnojné** (list z 12. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Mesto Medzev** (list č. ME/2024/001403 zo dňa 15. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Horovce** (list z 15. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Malá Ida** (list z 15. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Plešivec** (list č. R2024/003456 zo dňa 15. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Spišský Hrušov** (list č. 11-607/2024 zo dňa 15. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Margecany** (list zo dňa 16. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Hrčel'** (list č. 954/2024 zo dňa 17. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Slovenské Nové Mesto** (list č. OCU-161/2024-003 zo dňa 17. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Biel** (list č. 281/2024 zo dňa 18. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Mesto Veľké Kapušany** (list zo dňa 24. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Ardovo** (list č. 88/001/2024 zo dňa 26. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Černochovo** (list č. OCU-146/2024-DCOM zo dňa 26. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Blažice** (list č. OcU/145/2024 zo dňa 30. 07. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **Obec Trstené pri Hornáde** (list č. 1866/2024 zo dňa 05. 08. 2024)

Nemá pripomienky. Potvrdenie o zverejnení dokumentu.

- **P. Juraj Lipka (Martin – Priekopa)** (list zo dňa 16. 08. 2024)

P. Lipka zaslal na Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, svoje stanovisko ako dotknutej verejnosti v súlade s § 12 ods. 2 a § 11 ods. 1 Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov k Správam o hodnotení 4 strategických dokumentov KSK:

- „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2027- 2030“;
- „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023-2027 (s výhľadom do roku 2030)“;
- „Integrovaná územná stratégia Košického kraja 2022-2030“;
- „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“.

V stanovisku uvádza, že ho zasiela v jednom podaní, keďže pripomienky sú spoločné pre všetky vyššie uvedené strategické dokumenty KSK a týkajú sa tak ich všetkých.

Z rozsiahleho doručeného stanoviska je k AS KK adresný len Bod 10. Stanovisko k PHSR KSK, IUS KSK a AS KSK:

„ V rozsahu, v akom samotné strategické dokumenty PHSR KSK, IUS KSK a AS KSK odkazujú na cyklostratégiu KSK, alebo z tejto cyklostratégie KSK vychádzajú a pracujú s ňou, sú aj správy o hodnotení a primerané hodnotenie vplyvov na lokality NATURA 2000 týchto strategických dokumentov nevyhnutne neúplné a trpia tak rovnakými vadami ako SoH a primerané hodnotenie cyklostratégie KSK.“

„Uvedomujem si, že toto moje stanovisko sa obmedzene vzťahuje k strategickému AS KSK, ktorý na len na str. 29 a str. 30 v časti 1.7.5. Cyklistická doprava obsahuje opis a ukazuje na obrázku kostrovú sieť cyklotrás na území Košického kraja (stav v roku 2021). Vzhľadom na vzájomnú previazanosť všetkých predložených strategických dokumentov a za účelom vylúčenia akýchkoľvek pochybností však túto svoju pripomienku uplatňujem aj k tomuto strategickému dokumentu.“

Vyhodnotenie opodstatnenosti uvedených pripomienok

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanoviskám k Správe o hodnotení strategického dokumentu

Všetky vyššie uvedené pripomienky dotknutých orgánov pokladá príslušného orgánu za relevantné z hľadiska primeranej miery k stavu poznania, charakteru predmetného dokumentu a jeho podrobnosti.

Upozornenia sformulované v uvedených stanoviskách mali predovšetkým charakter odporúčaní týkajúcich sa prípravy a realizácie konkrétnych plánov, projektov, opatrení, aktivít, vyplývajúcich z AS KK.

Dôraznejšie požiadavky boli adresované na budúce plány, projekty, aktivity a opatrenia vyplývajúce z AS KK, umiestnené na územiach, resp. v blízkosti chránených území európskej sústavy Natura 2000, ale aj chránených území národnej siete chránených území, prvkov územného systému ekologickej stability, či iných významných častí prírody a krajiny.

K pripomienkam sa písomne vyjadril spracovateľ Správy o hodnotení strategického dokumentu v samostatnej prílohe.

Relevantné a opodstatnené pripomienky, vznesené k Oznámeniu o strategickom dokumente a k Rozsahu hodnotenia strategického dokumentu boli akceptované a zakomponované do elaborátu posudzovanej Správy o hodnotení strategického dokumentu a taktiež zapracované do vlastného návrhu strategického dokumentu.

V tejto etape relevantné, opodstatnené a bezprecedentné pripomienky, požiadavky a odporúčania v stanoviskách dotknutých orgánov k Správe o hodnotení strategického dokumentu spracovateľka odborného posudku odporúča zapracovať v čo najväčšej miere, podľa aktuálnej situácie a možností, do predmetného strategického dokumentu AS KK.

Odporúčania zapojených subjektov boli preformulované do návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovaného strategického dokumentu.

Spracovateľ odborného posudku odporúča plné, resp. alternatívne, všeobecne prijateľné, akceptovanie relevantných odporúčaní a pripomienok v rámci následných etáp projektovej prípravy dotknutého územia. Plánované aktivity, projekty, opatrenia v navrhovanom strategickom dokumente, ktoré majú charakter navrhovaných činností (stavby, zariadenia a iné činnosti) bude potrebné zodpovedne posúdiť na úrovni posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Spracovateľ odborného posudku predpokladá, že v rámci týchto procesov budú podrobne vyhodnotené vplyvy jednotlivých činností na životné prostredie a navrhnuté účinné opatrenia na elimináciu a minimalizáciu možných negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie k stanovisku p. Lipku:

Správa o hodnotení AS KK, Primerané hodnotenie vplyvov AS KK na územia Natura 2000, ani vlastný strategický dokument AS KK nemajú priamy súvis so Stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky KSK.

V pripomienke citovaná časť 1.7.5. Cyklistická doprava (str. 29 a 30) bola myslená v rámci textu Správy o hodnotení SD AS KK, nie AS KK.

Vo vlastnom strategickom dokumente AS KK nie sú cyklotrasy, ani cyklistická doprava, vôbec spomínané. Pritom, treba podotknúť, že, v súvislosti s problematikou dopadov klimatických zmien, ale aj súvisiacej energetickej náročnosti a nízkouhlíkovej stratégie, práve cyklistická doprava je prijateľným riešením (v prípade, že sa realizuje udržateľne, nemá významný impakt na krajinu, neprodukuje emisie, hlučnosť, je energeticky nenáročná, upevňuje fyzické aj psychické zdravie a pod.).

Informácie o cyklistickej doprave v Správe o hodnotení SD boli obligátnou súčasťou stručnej všeobecnej charakteristiky dotknutého územia (KSK) v zmysle požiadaviek Prílohy č. 4 Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na obsah a štruktúru Správy o hodnotení strategického dokumentu (kap. III 1. Základné údaje o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia. Informácie o súčasnom stave životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať).

Informácie o cyklistickej doprave v Správe o hodnotení SD nie sú návrhom, taktiež nie sú kľúčové, ani inak špecificky výpovedné pre posúdenie vplyvov AS KK na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Cyklistická doprava nie je a ani nebude zdrojom negatívnych vplyvov v prípade schválenia AS KK v navrhovanej podobe na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, práve naopak (v kontexte vyššie komentovaného).

Ďalej k stanovisku p. Lipku uvádzame nasledovné:

V časti 1. Kritériá ekologickej výstavby cyklotrás, pán Lipka uvádza, že svoje vyjadrenie zasiela aj na základe veľmi negatívnych osobných skúseností i ostatných obyvateľov chatovej osady Jánošíkovo a obce Nezbudská Lúčka - s výstavbou cyklotrás Žilinským samosprávnym krajom, predovšetkým s navrhovanou Vážskou cyklotrasou. Spomína úsek Vážskej cyklotrasy, úsek Strečno – Nezbudská Lúčka – Lipovec - Vrútky, ktorá má viesť cez Strečniansky priesmyk – priamo cez lokalitu NATURA 2000 – SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu, v ktorom platí 4. stupeň ochrany, a v jeho ochrannom pásme. Správu o hodnotení a tiež primerané hodnotenie k tomuto úseku vypracovala takisto spoločnosť EKOJET, s.r.o. Tieto dokumenty sú verejne dostupné na webovej stránke www.enviroportal.sk. Ďalej uvádza, že závery uvedené k správe o hodnotení i v primeranom hodnotení k tomuto úseku sú pritom v priamom rozpore s inými skutočnosťami. Stačí uviesť len dendrologický prieskum z marca 2019, ktorý bol hotový ešte v čase prebiehajúceho posudzovania vplyvov tohto úseku na životné prostredie. Ak by sa výstavba tohto úseku aj zrealizovala, okrem poškodenia prírody a krajiny by to prinieslo aj trvalé poškodenie reputácie organizovanej cyklistiky na Slovensku. Ani cyklisti totiž nemajú žiadne právo ničiť slovenskú krajinu a prírodu. Ani cyklisti nemajú žiadne právo zdevastovať to, čo nám zanechali predošlé generácie, a čo má naša generácia povinnosť zachovať pre budúce generácie len preto, lebo si chce niekto za peniaze z eurofondov uskutočniť svoj sen a postaviť asfaltovo-betónovú cestu pozdĺž rieky Váh až k jeho prameňu.

Informácie ktoré pán Lipka uvádza sú jeho subjektívny názor, ale čo pokladáme za dôležité doplniť – a na čo pán Lipka vo svojom stanovisku pozabudol je, že proces posudzovania stavby, ktorú p. Lipka spomína je právoplatne ukončený.

Záverečné stanovisko bolo vydané Okresným úradom Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, č.: OU-ZA-OSZP2-2019/004276-33/Gr, zo dňa 18.12.2019, právoplatnosť dňa 27.1.2020 s rozhodnutím vo veci, že SÚHLASÍ s realizáciou navrhovanej činnosti „Žilina – Vrútky – Martin, úsek Strečno – Lipovec, Vrútky, Vrútky – Martin mimo cestného telesa I/18 (cyklodopravná trasa)".

Účastníkmi konania boli okrem iných organizácii ŠOP SR a verejnosť: Ing. Ján Topercer, CSc., Blatnica, OZ Modrá planéta – HEARTH, Žilina, Slovenský cykloklub, Piešťany a OZ Nádej pre Sad Janka Kráľa, Bratislava. Procesu posudzovania sa zúčastnilo 21 subjektov, ich pripomienky boli zahrnuté do odporúčaní pre ďalší povoľovací proces.

K pripomienkam pána Lipku ohľadne neúplnosti správy o hodnotení a primeraného hodnotenia, vady v metodológii, potreba zverejnenia konkrétnych projektových zámerov atď. uvedených v bodoch 1 až 10 jeho stanoviska, uvádzame, že pán Lipka nezohľadňuje skutočnosť, že v prípade stavby „Žilina – Vrútky – Martin, úsek Strečno – Lipovec, Vrútky, Vrútky – Martin“ bolo posudzovanie vplyvov spracované na základe spracovanej dokumentácie pre územné konanie – teda dokumentácie vo vysokom štádiu presnosti a išlo o proces hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti, so zadefinovanými parcelnými číslami dotknutých pozemkov a popísanými stavebnými objektami.

Pre hodnotenie vplyvov strategických dokumentov sa ako podklad používa koncept strategického dokumentu a ten je prílohou správy o hodnotení strategického dokumentu. Výsledky posudzovania strategického dokumentu sa zapracovávajú do finálneho strategického dokumentu. Pre proces SEA sa používajú iné podklady a postupy, ako pre proces EIA.

Primerané hodnotenie vplyvov cyklostratégie KSK na územia Natura 2000 bolo spracované v zmysle metodiky ŠOP SR (2023) odborne spôsobilou osobou. Ide o sektorový plán, kedy je možné identifikovať dotknuté územia Natura 2000, ale podrobnosť plánu na úrovni kraja neumožňuje presnú kvantifikáciu vplyvov na dotknuté územia a ich predmety ochrany keďže nie sú definované technické detaily projektov, ich presná lokalizácia, časový harmonogram výstavby a pod., čo sú informácie zásadné pre komplexné vyhodnotenie vplyvov na jednotlivé predmety ochrany v územiach Natura 2000.

Na základe podrobnosti spracovania strategického dokumentu na úrovni samosprávneho kraja konštatujeme, že pre úplnú kvantifikáciu vplyvov na územia Natura 2000 a ich predmety ochrany, je potrebné poznať presné umiestnenie navrhovaných cyklotrás, nie len približný koridor (údolie rieky Hornád a pod.), presné technické parametre dopravných trás a iné informácie, ktoré sú štandardnou súčasťou DÚR a vyšších stupňov projektovej prípravy. Takéto hodnotenie sa štandardne vykonáva pri posúdení navrhovaných činností – v procese EIA.

Posúdené strategické dokumenty sú plánovacie dokumenty, ktorých prijatie neznamená, že automaticky všetky v nich popisované aktivity majú vydláždenú cestu k realizácii bez ďalších prekážok.

Práve naopak, už tu sa stanovuje potreba podrobného hodnotenia na úrovni projektov a určité všeobecné zásady / opatrenia pre ďalší postup prípravy. Fragmentáciu biotopov pripúšťame a možnosť významného negatívneho ovplyvnenia pri budovaní cyklotrás nevylučujeme, preto požadujeme ďalšie hodnotenie na úrovni projektu, ako je uvedené v závere primeraného hodnotenia na str. 26: Hodnotenie poukázalo na potrebu ďalšieho hodnotenia... pri jednotlivých aktivitách a navrhovaných cyklistických komunikáciách popisovaných v hodnotenom strategickom dokumente.

V zmysle § 28 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. sa primerané hodnotenie vyžaduje v prípade projektu, ktorý môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na územie európskej sústavy chránených území významný vplyv, a preto ho nemožno podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov schváliť, povoliť alebo odsúhlasiť, ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na územie európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany a nebolo preukázané, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu tohto územia z hľadiska cieľov jeho ochrany; ustanovenie odseku 11 týmto nie je dotknuté.

Z uvedeného vyplýva, že pripúšťame aj negatívne ovplyvnenie aktivitami popisovanými v strategickom dokumente, ale keďže na základe podrobnosti jeho spracovania nie je možné ich definitívne potvrdiť ani vyvrátiť, odporúčame schválenie strategického dokumentu s podmienkou pre vypracovanie podrobných hodnotení na úrovni projektov pre konkrétne cyklistické trasy.

Takýmto spôsobom sa jasne stanovuje podmienka detailného hodnotenia vplyvov na územia Natura 2000 pri projektovaní a povoľovaní cyklotrasy a nie je možné ju ignorovať ani bez jej splnenia vydať potrebné povolenia pre realizáciu cyklotrasy.

Úplné hodnotenie vplyvov navrhovanej cyklotrasy na územia Natura 2000 je tiež podmienené riadne vykonaným terénnym prieskumom, v období pred realizáciu stavby, pre zistenie aktuálneho stavu

predmetov ochrany za účasti odborníkov na jednotlivé skupiny predmetov ochrany. Podstatný záver, ktorý je nespochybniteľný a v tejto chvíli v rámci SEA podstatný je, že významné negatívne vplyvy neboli identifikované.

Správa o hodnotení strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2027-2030“ je vypracovaná podľa Prílohy č. 4 k zákonu č. 24/2006 Z. z. a podľa rozsahu hodnotenia vydaného Okresným úradom Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (č. OU-KE-OSZP1-2023/022735, zo dňa 23.06.2023) a zároveň obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 4 zákona č.24/2006 Z.z., primerane k charakteru strategického dokumentu.

Predmetom správy o hodnotení je strategický dokument, ktorého cieľ je celkovo zlepšiť život obyvateľov na svojom území. V rámci Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky špecificky zameriava pozornosť na skvalitnenie podmienok lepšieho fyzického a mentálneho zdravia obyvateľov, zefektívnenie dopravného systému a podpora multimodality a v neposlednej rade aj ekonomický rozvoj a podpora podnikania v oblasti služieb pre cyklistov.

V súlade so základnou víziou Cyklostratégie SR ako aj v snahe priblížiť sa okolitým európskym krajinám je potrebné urobiť všetko potrebné pre to, aby sme do roku 2030 dosiahli 50 % - ný nárast cyklistov na cyklistických komunikáciách Košického kraja.

Hlavné ciele stratégie:

1. Zvýšiť počet cyklistov.
2. Zvýšiť bezpečnosť cyklistov.
3. Zlepšiť prepojenie s verejnou dopravou, najmä železničnou dopravou.

Špecifické ciele:

1. Zlepšiť cyklistickú infraštruktúru - budovanie bezpečných a atraktívnych segregovaných cyklistických cestičiek v zmysle Kostrovej siete cyklistických komunikácií Košického kraja. Prepojenie cyklistických komunikácií a cykloturistických trás na terminály verejnej dopravy, najmä vlakovej dopravy.
2. Vybudovať cyklodestinácie - realizácia cykloturistických trás, doplnkovej cykloturistickej vybavenosti (siete Bike Pointov KSK) a rozvoj služieb vhodných pre cyklistov. Cyklodestinácie budú slúžiť aj ako tréningové centrá, kde si cyklisti budú zlepšovať svoje zručnosti jazdy na bicykli a aktívnym oddychom celkovo svoj zdravotný stav.
3. Zabezpečiť pravidelný zber dát - systematický zber údajov o počte cyklistov predovšetkým prostredníctvom automatických cyklosčítačov, údaje o nehodovosti cyklistov, či zisťovanie stavu kvality cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry sú silný nástroj pre vyhodnotenie úspešnosti hlavných cieľov CykloStratégie. Zároveň objektívne údaje tvoria solídny podklad pre zlepšovanie plánovania a tiež aj informovanie odbornej a laickej verejnosti.
4. Management - dostatočné personálne a odborné obsadenie Cyklotímu poverené implementáciou stratégie je nevyhnutným predpokladom dobrých výsledkov. Manažment implementácie cyklostratégie je rozdelený medzi Úrad KSK a Správu ciest KSK.

Jednotlivé špecifické ciele majú zadefinované opatrenia / akčné plány na splnenie jednotlivých špecifických cieľov, ktoré konkretizujú - definujú výstupy a indikátory pre tieto aktivity a taktiež aj približný časový rámec ich naplnenia.

Predmetom SEA procesu nie sú konkrétne projektové zámery, ale hlavne ciele, špecifické ciele a opatrenia/akčné plány tak ako sú uvedené v priloženom strategickom dokumente v prílohe správy o hodnotení.

Zároveň platí, podľa § 4, ods. 5 zákona EIA, že posudzovanie vplyvov strategického dokumentu nenahrádza posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti uvedenej v tretej časti zákona. Preto pán Lipka nemôže v procese SEA žiadať posúdenie v rozsahu a podrobnosti EIA.

V bode č. 11 Stanoviska k IUS KSK – existencia projektovej dokumentácie p. Lipka konštatuje, že bez jasného a transparentného zverejnenia konkrétnych projektových zámerov patriacich do konkrétnych tematických projektových balíkov nie je možné ani posúdiť IUS KSK podľa EIA zákona. Nestačí uviesť len pekne znejúce strategické či špecifické ciele, ale súčasne projekty, ktorými majú byť tieto ciele dosiahnuté. Inak nejde o strategický dokument, ale len o neuchopiteľnú víziu – a tá nie je predmetom posudzovania podľa EIA zákona. KSK ako navrhovateľ je tak jednoznačne povinný zverejniť aj tieto konkrétne projektové zámery. Príslušný orgán je v súlade s § 5 ods. 8 v spojení s § 9 ods. 7 a ods. 8 EIA a v súlade so zásadou materiálnej pravdy povinný KSK na predloženie týchto konkrétnych projektových zámerov vyzvať. Prehľadne spracované tabuľky týchto konkrétnych projektových zámerov určite existujú už v čase posudzovania IUS KSK, spolu s ich opisom a spolu s príslušnými čiastkami, ktoré sú potrebné na ich realizáciu a mali by byť čerpané z príslušných eurofondov. Aby takéto informácie mohli byť do týchto tabuliek o jednotlivých konkrétnych projektových zámeroch uvedené, musí existovať nejaká verzia projektovej dokumentácie alebo iné spracovanie zámeru, ktoré poskytuje dostatočné informácie o tomto projektovom zámere. P. Lipka konštatuje, že je oprávnený a schopný získať všetky tieto informácie o projektových zámeroch na základe žiadosti podľa infozákona. Neexistuje tak žiadny dôvod, aby si tieto informácie nemohli obstaráť aj autori príslušnej Správy o hodnotení a primeraného hodnotenia tohto strategického dokumentu.

Spracovateľ SEA mal dostatočné informácie pre posúdenie strategických dokumentov PHSR KSK, IUS KSK a AS KSK podľa Prílohy č. 4 k zákonu č. 24/2006 Z. z.

Správa o hodnotení strategického dokumentu IUS KSK je vypracovaná podľa rozsahu hodnotenia vydaného Okresným úradom Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (č. OU-KE-OSZP1-2023/016601-215, zo dňa 05.06.2023) a zároveň vzhľadom na povahu a rozsah strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 4 zákona č. 24/2006 Z. z., primerane k charakteru strategického dokumentu.

V etape prípravy a spracovania správy o hodnotení pre navrhované strategické dokumenty KSK bolo možné identifikovať predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na obyvateľstvo a zdravie a jednotlivé zložky životného prostredia do takej podrobnosti, akú strategický dokument vzťahujúcim sa na územie KSK poskytuje. Primerane charakteru strategického dokumentu, jeho priorít, strategických a špecifických cieľov boli identifikované primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne a negatívne vplyvy strategického dokumentu.

Realizáciou / prijatím strategického dokumentu dôjde k vytvoreniu podmienok pre vyvážený územný rozvoj dotknutého kraja spojených so zvyšovaním kvality života a zdravia jeho obyvateľov. Konštatujeme že významné negatívne vplyvy na obyvateľstvo (zdravie) a jednotlivé zložky životného prostredia neboli identifikované.

Z pohľadu primeraného posúdenia vplyvov strategických dokumentov: PHSR KSK, IUS KSK a AS KSK na dotknuté územia sústavy Natura 2000, konštatujeme, že posúdenie vplyvov plánu na územia sústavy Natura 2000 je vypracované v zmysle § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a v zmysle článku 6.3 smernice 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Primerané posúdenie rieši vplyvy na územia Natura 2000 – chránené vtáčie územia a územia európskeho významu. Je zrejmé, že je posudzovaný strategický dokument a nie dokumentácia na stavebné povolenie alebo iný typ projektovej dokumentácie, ktoré obsahujú detailnejšie a presnejšie stavebno – technické údaje, resp. presnú lokalizáciu konkrétnych projektov.

V bode č. 12 Aplikovateľnosť základných zásad správneho konania aj na SEA konanie pán Lipka uvádza, že na konanie SEA sa nevzťahuje správny poriadok a s týmto stanoviskom sa stotožňujeme.

V bode č. 13 Porušenie ustanovenia § 11 ods. 1 EIA zákona, tu pán Lipka uvádza, že strategické dokumenty KSK majú jednoznačne miestny dosah a mali byť zverejnené na úrovni obce. Uvádza, že mnohé dotknuté obce a mestá, vrátane tých najväčších, akými sú Košice, Michalovce, Rožňava, Spišská Nová Ves alebo Trebišov, zrejme žiadnu informáciu o Správe o hodnotení na elektronických úradných tabuliach na svojich webových sídlach nikdy nezverejnili, resp. nie je možné ich v archívoch nijako vyhľadať. Z absencie zverejnenia týchto oznámení podľa jeho názoru možno usudzovať aj absenciu zverejnenia na fyzickej tabuli ako takej a zároveň podľa neho vyvstáva aj dôvodná pochybnosť zverejnenia ďalšími mestami/obcami v rámci Košického kraja, čo zakladá podľa jeho názoru zásadnú vadu tohto konania, pre ktorú by záverečné stanovisko mohlo byť zrušené správnym súdom pre jeho nezákonnosť. Zároveň na základe vyššie uvedených skutočností konštatuje, že svoje stanovisko tak podáva včas.

SoH strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu boli všetkým obciam v rámci Košického kraja (450) doručené formou oznámenia samostatným listom s uvedením informácie, že sú prístupné na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR: <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/program-hospodarskeho-rozvoja-socialneho-rozvoja-kosickeho-samospravne>. List obsahoval zároveň požiadavku o ich zverejnenie s uvedením informácie dokedy musia byť predmetné dokumenty verejnosti prístupné.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. obce majú o tejto skutočnosti verejnosť informovať spôsobom v mieste obvyklým a oznámiť kedy a kde možno do SoH strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu nahliadnuť, robiť z nich výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie, čo obce aj zabezpečili.

K pripomienke na nezverejnenie dokumentu, ktorá bola vznesená na adresu väčších miest, akými sú Košice, Michalovce, Rožňava, Spišská Nová Ves alebo Trebišov uvádzame, že na okresný úrad v sídle kraja boli doručené potvrdenia o zverejnení predmetného strategického dokumentu. Z doručených potvrdení vyplynulo, že SoH strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu boli riadne v zmysle požiadaviek zákona č. 24/2006 Z. z. dotknutými mestami zverejnené.

K pripomienke ohľadom lehoty na podanie stanoviska vychádzajúc z doručených potvrdení, okresný úrad v sídle kraja k včasnosti podania stanoviska p. Lipkom konštatuje nasledovné:

Vzhľadom na skutočnosť, že mestám/obciam bolo oznámenie o SoH strategického dokumentu aj s návrhom strategického dokumentu doručené listom dňa 12.06.2024, a mestá/obce mali podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o tejto skutočnosti informovať verejnosť v lehote do troch pracovných dní, tak posledný možný deň na zverejnenie bol 17.06.2024 a dokument mal byť prístupný verejnosti 21 dní (čiže 17.06.2024 + 21 dní, posledný deň lehoty zverejnenia vychádza tak na 08.07.2024). V prípade mesta Košice bola táto lehota až do 23.07.2024, nakoľko predmetný dokument bol zverejnený až dňa 02.07.2024.

V prípade:

- mesta Rožňava bol dokument zverejnený v termíne od 17.06.2024 do 16.07.2024, (zvesené 17.07.2024),
- mesta Spišská Nová Ves bol dokument zverejnený v termíne od 17.06.2024 do 07.07.2024,
- mesta Michalovce bol dokument zverejnený v termíne od 13.06.2024 do 04.07.2024
- mesta Trebišov bol dokument zverejnený v termíne od 13.06.2024 do 08.07.2024.

Keďže posledný deň lehoty zverejnenia a aj lehoty na zaslanie pripomienok k SoH strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu vychádza na 07.06.2024 v prípade mesta Košice 23.07.2024 a stanovisko p. Lipku bolo na okresný úrad v sídle kraja doručené dňa 19.08.2024, z uvedeného vyplýva, že stanovisko p. Lipku, bolo na okresný úrad v sídle kraja doručené po lehote. Aj napriek tejto skutočnosti postupujúc podľa ustanovenia § 6a ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z., sa správny orgán predmetným stanoviskom zaoberal a vyhodnotil ho.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Informácia o termíne a mieste konania verejného prerokovania Správy o hodnotení strategického dokumentu bola zaslaná OSŽP listom č. OU-KE-OSZP1-2024/003483-247 zo dňa 11.06.2024, ktorým bola rozposlaná Správa o hodnotení strategického dokumentu všetkým dotknutým subjektom a obciam.

Vo väzbe na vyššie uvedené Úrad KSK informoval verejnosť o verejnom prerokovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu AS KK. Oznámenie o konaní verejného prerokovania bolo zverejnené na <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/adaptacna-strategia-na-dosledky-zmeny-klimy-v-kosickom-kraji>, na <https://web.vucke.sk/sk/kompetencie/cestovny-ruch/aktuality/verejne-prerokovanie-spravy-hodnoteni-strategickych-dokumentov.html> a taktiež v tlači, na HNonline.sk <https://hnonline.sk/pr-clanky/96155475-ksk-verejne-prerokovanie-spravy-o-hodnoteni-strategickych-dokumentov> dňa 20. 06. 2024.

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo v súlade s § 11 ods. 3 zákona dňa 28. 06. 2024 o 11.30 hod. v zasadačke č. 310 na 2. poschodí budovy Úradu KSK, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice. Z verejného prerokovania bol v zmysle zákona urobený zápis. Zápisnica z verejného prerokovania bola Okresnému úradu Košice, Odboru starostlivosti o životné prostredie, doručená dňa 17. 07. 2024. Verejného prerokovania sa podľa prezenčnej listiny k zápisnici zúčastnilo 6 rokovujúcich. Prítomní boli zástupcovia obstarávateľa – Úradu Košického samosprávneho kraja, Odboru regionálneho rozvoja. Ďalej bol prítomný poslanec obce Jasov a zástupca spracovateľa Správy o hodnotení strategického dokumentu - spoločnosť EKOJET, s.r.o., Bratislava.

Verejné prerokovanie otvoril zástupca obstarávateľa a odovzdal slovo spracovateľovi Správy o hodnotení strategického dokumentu, zástupcovi spoločnosti EKOJET, s.r.o., Tehelná 19, 831 03 Bratislava.

Spracovateľ Správy ohodnotení strategického dokumentu prostredníctvom grafickej prezentácie informoval zúčastnených o výsledkoch procesu posudzovania. Na úvod uviedol, že Správa o hodnotení strategického dokumentu s prílohami vrátane samotného strategického dokumentu je verejne dostupná online na informačnom portáli MŽP SR (www.enviroportal.sk) ako aj na web. stránke obstarávateľa. Ďalej konštatoval, že Správa o hodnotení strategického dokumentu je vypracovaná v zmysle prílohy č. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa rozsahu hodnotenia vydaného Okresným úradom Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja.

Spracovateľ Správy o hodnotení strategického dokumentu informoval o navrhovaných adaptačných cieľoch a opatreniach strategického dokumentu, graficky prezentoval jednotlivé špecifické ciele a navrhované aktivity/opatrenia z pohľadu ich relevantnosti ku klimatickému stimulu.

Konštatoval, že v etape prípravy a spracovania Správy o hodnotení pre navrhovaný strategický dokument bolo možné identifikovať predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na jednotlivé zložky a faktory životného prostredia do takej podrobnosti, akú strategický dokument vzťahujúci sa na územie KSK poskytuje. Informoval zúčastnených o pozitívnych vplyvoch strategického dokumentu na jednotlivé zložky životného prostredia a obyvateľstvo, pričom na základe vykonaného posúdenia neboli identifikované významné negatívne vplyvy, ktoré by znemožnili prijať predložený strategický dokument.

Spracovateľ Správy o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu odporučil schvaľujúcemu orgánu jeho schválenie a implementovanie v predloženej znení po zohľadnení pripomienok a požiadaviek účastníkov procesu posudzovania vrátane verejnosti, vyplývajúcej z ich písomných stanovísk a záverov verejného prerokovania.

Po prezentácii spracovateľa Správy o hodnotení strategického dokumentu otvoril zástupca obstarávateľa diskusiu.

Do diskusie neboli vznesené žiadne otázky ani pripomienky, zástupca obstarávateľa poďakoval prítomným za účasť a ukončil verejné prerokovanie.

K verejnému prerokovaniu neboli dodatočne zaslané žiadne ďalšie písomné stanoviská. Verejnosť nevyužila možnosť vyjadriť sa v rámci verejného prerokovania Správy o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Správa o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu obsahuje komplexné posúdenie vplyvov (pozitívnych a negatívnych) na životné prostredie, uvažuje s vplyvmi na všetky zložky životného prostredia, prírodného, i socioekonomického charakteru, ako aj na obyvateľstvo, jeho zdravie, pohodu a bezpečnosť.

Všetky návrhy adaptačných opatrení a aktivít smerujú k zlepšeniu kvality životného prostredia vo všeobecnosti, k zvyšovaniu adaptability a odolnosti životného prostredia voči negatívnym prejavom a dopadom klimatických zmien.

Navrhované adaptačné opatrenia a aktivity (spolu 52) definované pre jednotlivé špecifické ciele AS KK - hodnotené oblasti (6 skupín, 15 podskupín) boli v Správe o hodnotení strategického dokumentu hodnotené vo vzťahu k 14-tim zložkám životného prostredia + obyvateľstvu.

Vplyvy na životné prostredie boli hodnotené v 7 stupňovej škále (stupne -3 až +3). Boli hodnotené predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na obyvateľstvo a zdravie a jednotlivé zložky životného prostredia do takej podrobnosti, akú strategický dokument takéhoto charakteru a rozsahu poskytuje. Primerane charakteru strategického dokumentu a jeho cieľov boli identifikované primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne a negatívne vplyvy predmetného strategického dokumentu.

Vzhľadom na charakter predkladaného strategického dokumentu je možné predpokladať priame a nepriame vplyvy na obyvateľstvo, jeho zdravie a aktivity, geomorfologické a horninové prostredie, ovzdušie, klimatické pomery, hlukové pomery, hydrologické pomery, poľnohospodársku a lesnú pôdu, lesy, faunu, flóru, biotopy, biodiverzitu, štruktúru krajiny, krajinný obraz, urbánny komplex, chránené územia národnej a európskej sústavy Natura 2000, prvky ÚSES, dopravu, poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, priemysel a energetiku, rekreáciu a cestovný ruch a archeologické, historické a kultúrne pamiatky.

AS KK má všeobecný charakter a konkrétne vplyvy na životné prostredie sa očakávajú pri a po realizácii konkrétnych zámerov (aktivít, opatrení, projektov) v území. Vzhľadom k charakteru posudzovaného strategického dokumentu má väčšina plánovaných aktivít indikatívny charakter, a preto nebolo možné ich premietnuť do konkrétneho, známeho a presne vyšpecifikovaného územia, resp. lokality, ktorú by sa dalo hodnotiť. Vplyvy konkrétnych projektov vyplývajúcich zo strategického dokumentu v územnej podrobnosti budú bližšie špecifikované a posudzované samostatne podľa zákona s adekvátnym zohľadnením všetkých aspektov.

V záujme riešenia potrieb a dosiahnutia špecifických cieľov stanovených v hodnotenom strategickom dokumente bude potrebné podporovať iba projekty šetrné k životnému prostrediu, ktoré minimalizujú negatívny dopad na životné prostredie. Neefektívne projekty, nešetrné voči životnému prostrediu by nemali byť podporované.

Správa o hodnotení strategického dokumentu konštatuje, že **významné negatívne vplyvy na obyvateľstvo (zdravie) a jednotlivé zložky životného prostredia neboli identifikované.**

Možno však predpokladať kumulatívne a synergetické vplyvy, ale tiež priame krátkodobé vplyvy, predovšetkým lokálneho dosahu a nízkej intenzity a závažnosti, ktoré sú spojené s negatívnymi vplyvmi realizácie výstavby konkrétnych projektov / aktivít ako napr. zásah do pôdy a jej trvalý/dočasný záber, znečisťovanie ovzdušia, zmena mikroklimatických podmienok, likvidácia

rastlinnej pokrývky, likvidácia biotopov, plašenie živočíchov najmä počas hniezdenia, zvýšená produkcia odpadov, nárast emisií hluku, zvýšenie intenzity dopravy, dočasné dopravné obmedzenia, narušenie pohody a kvality života v urbanizovaných územiach atď.

Z pohľadu strategického dokumentu **neboli identifikované významné negatívne primárne vplyvy**.

Správa o hodnotení uvádza pravdepodobné **sekundárne negatívne vplyvy** strategického dokumentu a jeho implementácie (identifikované hlavne v etape výstavby):

- záber biotopov, biotopov chránených a vzácnych druhov rastlín a živočíchov,
- odstránenie brehových porastov,
- zásah do prvkov a funkčnosti ÚSES,
- výrub drevín a lesných porastov,
- záber poľnohospodárskej a lesnej pôdy,
- potenciálne zníženie poľnohospodárskej produkcie,
- vplyvy spojené s výstavbou (hluk, emisie, vibrácie, zásah do horninového prostredia).

Kumulatívne a synergické vplyvy vyplývajúce s realizácie jednotlivých adaptačných opatrení / aktivít navrhovaných v rámci hodnoteného strategického dokumentu budú predovšetkým **pozitívneho charakteru**. Celkovo sa prejavia na zlepšení kvality životného prostredia a zdravia obyvateľstva následkom zvýšenia adaptácie prostredia KSK na zmenu klímy. K dosiahnutiu čo najlepších výsledkov je optimálna kumulácia a synergická realizácia čo najväčšieho počtu adaptačných opatrení / aktivít navrhovaných v rámci hodnoteného strategického dokumentu, ktoré svojim spolupôsobením zabezpečia čo najoptimálnejšie podmienky pre adaptabilitu životného prostredia na meniace sa klimatické podmienky.

Podobne ako v prípade hodnoteného dokumentu, všetky relevantné rozvojové zámery susedných samosprávnych krajov (aktuálny stav, ale aj prebiehajúce procesy aktualizácie strategických dokumentov) sú regionálnym zovšeobecnením záujmov a aktivít národnej úrovne. Vzhľadom na uvedené, môžeme konštatovať, že špecifické ciele a jednotlivé adaptačné opatrenia / aktivity navrhované v hodnotenom strategickom dokumente korešpondujú s aktivitami navrhovanými v rozvojových zámeroch susedných krajov.

Vzhľadom na zhodu hodnoteného strategického dokumentu s relevantnými rozvojovými zámermi susedných krajov týkajúcimi sa oblasti ľudského zdravia, ochrany prírody a krajiny, adaptácie na zmenu klímy, hospodárstva, dopravy, energetiky, rekreácie a pod. je možné očakávať pozitívny kumulatívny a synergický vplyv. Zhoda medzi adaptačnou stratégiou na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji a zámermi susedných krajov môže vytvoriť priestor pre spoluprácu a synergické úsilie v rámci regiónu.

Toto zosúladenie umožňuje využitie osvedčených postupov a koordináciu pri implementácii navrhovaných aktivít, čo môže zvýšiť účinnosť a dosah týchto aktivít. Spolupráca medzi Košickým krajom a susednými kraji môže zahŕňať výmenu informácií, spoločné projekty a vzájomnú podporu pri dosahovaní adaptačných cieľov.

Vzhľadom na to, že hodnotený strategický dokument a rozvojové zámery susedných krajov majú podobné ciele / adaptačné opatrenia / aktivity, sa nepredpokladá, že by mohlo dôjsť k negatívnym kumulatívnym a synergickým vplyvom. Realizáciou adaptačných opatrení dôjde hlavne k zdôrazneniu synergických účinkov a prehĺbeniu príležitosti spolupráce samosprávnych krajov v rámci dotknutého regiónu.

Táto zhoda v cieľoch / adaptačných opatreniach / aktivitách môže priniesť nasledovné **pozitívne synergické výhody**:

- Spoločné využívanie osvedčených postupov: Výmena osvedčených postupov medzi košickým krajom a susednými kraji môže umožniť efektívnejšie využívanie zdrojov a skúseností pri

implementácii adaptačných opatrení / aktivít. Zdieľanie osvedčených postupov a najlepších prístupov môže viesť k zlepšeniu efektivity a účinnosti adaptačných opatrení / aktivít.

- Koordinácia pri implementácii: Synergické účinky môžu vzniknúť aj prostredníctvom koordinovanej implementácie adaptačných opatrení / aktivít medzi KSK a susednými krajinami. Koordinovaný prístup môže zabezpečiť napr. harmonizáciu aktivít, zdieľanie zdrojov a poznatkov. Týmto spôsobom sa dosiahne väčšia účinnosť a dosah adaptácie na zmenu klímy v regióne.
- Spoločné projekty a financovanie: Zhoda medzi adaptačnými stratégiami a rozvojovými zámermi otvára možnosti pre spoločné projekty a spolufinancovanie. KSK a susedné kraje môžu spolupracovať na spoločných projektoch zameraných na adaptáciu na zmenu klímy, čo prinesie výhody vo forme zdieľania nákladov, lepšieho využitia zdrojov a väčšieho dosahu projektov.
- Zvýšená odolnosť a ochrana životného prostredia: Integrácia adaptačných opatrení / aktivít medzi KSK a susednými krajinami môže viesť k vyššej odolnosti voči klimatickým vplyvom a ochrane životného prostredia v regióne. Synergické účinky môžu posilniť schopnosť regiónu prispôbiť sa a reagovať na zmenu klímy a zároveň chrániť ekosystémy a biodiverzitu.

Uvedené kroky smerujú k efektívnemu a koordinovanému prístupu k adaptácii SR na zmenu klímy, čo prispieva k vyššej odolnosti voči klimatickým vplyvom a ochrane životného prostredia.

Kumulatívne a synergické vplyvy budú závislé na charaktere, rozsahu a samotnom umiestnení jednotlivých navrhovaných aktivít v území. Kumulatívne a synergické vplyvy jednotlivých projektov stavebného charakteru, ktoré podliehajú posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona budú bližšie identifikované a posúdené v ďalšom stupni prípravy stavieb v územnej podrobnosti.

Za kľúčové negatívne vplyvy strategického dokumentu boli identifikované:

- Implementácia aktivít hodnoteného strategického dokumentu môže vyžadovať významné finančné investície. To môže mať negatívny vplyv na verejný rozpočet a finančnú situáciu miestnej samosprávy, ak nie sú dostupné primerané zdroje financovania.
- Aktivity zamerané na obmedzenie emisií skleníkových plynov (mitigácia) môžu mať sekundárny negatívny vplyv na niektoré odvetvia hospodárstva a pracovné miesta. Preto je dôležité nájsť rovnováhu medzi ochranou životného prostredia a udržateľným rozvojom.
- Manipulácia s výškou vodnej hladiny vodných stavieb vo vegetačnom období.
- Možné narušenie migračných trás živočíchov a čiastočná fragmentácia hodnotných krajinných prvkov zapríčinené umiestňovaním aktivít do prvkov územného systému ekologickej stability.
- Strety s ochranou prírody pri umiestňovaní prvkov rekreácie.
- Možné zásahy do chránených území a biotopov chránených druhov vrátane biotopov chránených druhov.
- Likvidácia alebo poškodzovanie chránených druhov živočíchov a ich vývojových štádií (vytápanie hniezd vtákov, likvidácia vajíčok a lariev obojživelníkov a hmyzu).
- Zásahy do drevinovej vegetácie v hniezdnom období.
- Znečisťovanie kvality vôd a pôdy počas výstavby jednotlivých aktivít (stavebné mechanizmy, stavebné dvory, únik pohonných hmôt a pod.).
- Oplyvňovanie dopravy počas realizácie zámerov.
- Zhoršenie priehľadnosti vody a kyslíkových pomerov (úprava koryta, bagrovanie, a pod.).
- Spomalenie odtoku vody z povodia do vodných tokov.
- Znižovanie výmery poľnohospodárskej pôdy na úkor umiestňovania navrhovaných aktivít.

•Možné negatívne ovplyvnenie krajinného rázu zapríčinené umiestňovaním protipovodňových stavebných objektov predovšetkým mimo zastavaného územia obcí a pod.

Iné negatívne vplyvy identifikované neboli.

Väčšina predpokladaných negatívnych vplyvov je sekundárneho charakteru, pričom hlavnými vplyvmi sú primárne pozitívne účinky vyplývajúce z realizácie jednotlivých adaptačných aktivít navrhnutých v rámci AS KK.

Následný stupeň, resp. implementáciu navrhovaného strategického dokumentu, bude predstavovať „akčný plán“, ktorý stanoví konkrétne ciele (krátkodobé, strednodobé a dlhodobé) a aktivity v rámci jednotlivých hodnotených oblastí zamerané na priamu súvislosť s kompetenciami krajskej samosprávy v úzkom prepojení na PHRSR KSK.

Na základe uvedeného možno predpokladať, že krátkodobé / strednodobé / dlhodobé vplyvy AS KK sa budú dať presnejšie určiť a vyhodnotiť až neskôr v implementačnej fáze. Keďže hodnotená adaptačná stratégia neobsahuje konkrétne návrhy adaptačných opatrení / aktivít, ich účinok a krátkodobé vplyvy budú závisieť od ich konkrétnej implementácie a úspešnosti. Bude potrebné sledovať realizáciu týchto aktivít, monitorovať ich vplyv a vyhodnocovať ich účinnosť vzhľadom na stanovené ciele. Len na základe tejto hodnotiacej činnosti bude možné presnejšie identifikovať a zhodnotiť krátkodobé vplyvy strategického dokumentu na zdravie ľudí a životné prostredie.

Po schválení strategického dokumentu možno predpokladať nasledovné **pozitívne krátkodobé vplyvy**:

- Samotný dokument môže zvýšiť informovanosť verejnosti, miestnych samospráv a relevantných inštitúcií o otázkach klimatickej zmeny a ich dopadoch. To môže podporiť povedomie a porozumenie súvisiacich výziev a potrebu prijímania navrhovaných aktivít.
- Hodnotený strategický dokument môže poskytnúť smerovanie pre plánovanie a riadenie v rôznych oblastiach, ako je infraštruktúra, životné prostredie, hospodárstvo a ďalšie. Implementácia plánu môže viesť k väčšej súdržnosti a koordinácii v rámci kraja, čo umožní rýchlejšiu a efektívnejšiu reakciu na klimatické výzvy.
- Adaptačná stratégia bude obsahovať konkrétne aktivity, ktoré môžu byť implementované v krátkodobom horizonte. Tieto aktivity môžu zahŕňať napr. vypracovanie plánov na riešenie extrémnych poveternostných udalostí, vytvorenie systémov včasného varovania a prípravu na prispôsobenie sa zmenám klímy.
- Akčný plán môže podporovať spoluprácu a partnerstvá medzi rôznymi aktérmi, vrátane miestnych samospráv, občianskej spoločnosti, podnikového sektora a výskumných organizácií. Tieto spolupráce môžu viesť k synergickým a rýchlejším opatreniam a realizácii projektov s cieľom zvládnuť klimatickú zmenu v krátkodobom horizonte.

Krátkodobé negatívne vplyvy adaptačnej stratégie sa môžu prejavovať počas samotnej realizácie navrhovaných aktivít. Negatívne krátkodobé vplyvy počas výstavby projektov môžu byť minimalizované alebo eliminované na únosnú mieru vhodným návrhom opatrení, štandardným dodržiavaním platných technických, technologických, organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s navrhovaným druhom činností, zvolením vhodných technicko-organizačných postupov a bezpečnostných opatrení pri výstavbe, realizáciou projektov tak, aby nedošlo k rizikám pre prírodné ekosystémy a socioekonomické zložky vymedzeného územia.

Krátkodobé vplyvy hodnoteného strategického dokumentu budú závisieť od konkrétnych aktivít, ktoré budú prijaté a implementované v rámci akčného plánu. Rovnako je dôležité monitorovať a vyhodnocovať výsledky týchto aktivít a prispôbovať ich na základe skúseností a nových informácií.

Dôležité bude taktiež, aby implementácia AS KK bola správne riadená a monitorovaná, aby sa minimalizovali negatívne vplyvy a zabezpečilo sa dosiahnutie pozitívnych výsledkov s ohľadom na ochranu životného prostredia a trvalo udržateľný rozvoj.

Realizácia aktivít v lokalitách Natura 2000, ako aj v územiach chránených či významných podľa osobitných predpisov, je možná len po splnení požiadaviek vyplývajúcich z platnej legislatívy na úseku ochrany prírody a krajiny, v ideálnom prípade za podmienky odsúhlasenia Štátnou ochranou prírody SR a následného vykonania preventívnych, zmiernujúcich a kompenzačných opatrení, ktorými sa eliminujú možné negatívne vplyvy činností na tieto územia, či na predmet ich ochrany.

V lokalitách Natura 2000 a osobitne chránených lokalitách je možné realizovať aktivity až po procese posudzovania ich vplyvov na životné prostredie podľa zákona (EIA) a posúdenia vplyvu navrhovanej činnosti na územia Natura 2000 v zmysle článku 6.3 smernice 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.

Pri realizácii príslušných zmiernujúcich opatrení sa nepredpokladajú významné negatívne vplyvy na zdravie, pohodu a bezpečnosť obyvateľstva, životné prostredie, chránené územia národnej a európskej sústavy chránených území, ďalších významných častí krajiny, prvkov ÚSES, ani na predmet ochrany týchto území.

Konkrétne opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie budú riešené na úrovni, resp. budú súčasťou jednotlivých projektov v rámci procesov EIA a technických možností.

Správa poukazuje na očakávané prevažujúce pozitívne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, jeho kvalitu, na obyvateľstvo, jeho zdravie, pohodu, bezpečnosť a skvalitnenie životných podmienok obyvateľov Košického samosprávneho kraja.

Správa o hodnotení identifikovala nasledovné **primárne pozitívne vplyvy**:

- Realizácia strategického dokumentu bude primárne prispievať k zlepšeniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia vrátane zdravia obyvateľstva. Všetky adaptačné opatrenia / aktivity navrhované v rámci jednotlivých špecifických cieľov možno hodnotiť v konečnom dôsledku ako pozitívne.
- Realizáciou aktivít navrhovaných v rámci špecifického cieľa č. 1 (znižovanie citlivosti lesnej krajiny a chránených území) môžeme očakávať primárne vplyvy predovšetkým na lesy / lesné hospodárstvo; biodiverzitu / faunu / flóru; územia Natura 2000 / ochranu prírody / prvky ÚSES; hydrologické pomery / vodné hospodárstvo.
- Realizáciou aktivít navrhovaných v rámci špecifického cieľa č. 2 (znižovanie citlivosti poľnohospodárskej krajiny) môžeme očakávať primárne vplyvy predovšetkým na pôdu / poľnohospodárstvo.
- Realizáciou aktivít navrhovaných v rámci špecifického cieľa č. 3 (znižovanie citlivosti urbánnej krajiny) môžeme očakávať primárne vplyvy predovšetkým na obyvateľstvo (zdravie); horninové prostredie / geodynamické javy; ovzdušie / miestnu klímu; hydrologické pomery / vodné hospodárstvo; sídelné prostredie.
- Realizáciou aktivít navrhovaných v rámci špecifického cieľa č. 4 (znižovanie citlivosti dopravnej infraštruktúry) môžeme očakávať primárne vplyvy predovšetkým na dopravu; sídelné prostredie; obyvateľstvo (zdravie); horninové prostredie / geodynamické javy.
- Realizáciou aktivít navrhovaných v rámci špecifického cieľa č. 5 (zvýšenie adaptačnej kapacity miestnej ekonomiky) môžeme očakávať primárne vplyvy predovšetkým na rekreáciu a cestovný ruch; obyvateľstvo (zdravie); ovzdušie / miestnu klímu.
- Realizáciou aktivít navrhovaných v rámci špecifického cieľa č. 6 (adaptácia sa obyvateľov zvyšovaním ich informovanosti) môžeme očakávať primárne vplyvy predovšetkým na obyvateľstvo (vzdelávanie).

Z pohľadu strategického dokumentu sú očakávané **sekundárne pozitívne vplyvy** navrhovaného strategického dokumentu predovšetkým na ovzdušie / miestnu klímu; hlukové pomery; hydrologické pomery / vodné hospodárstvo; biodiverzitu / faunu / flóru; územia Natura 2000 / ochranu prírody / ÚSES; sídelné prostredie; dopravu; cestovný ruch a kultúrne pamiatky.

Možno očakávať, že implementácia opatrení zameraných na znižovanie citlivosti lesnej, poľnohospodárskej, urbánnej a dopravnej infraštruktúry prinesie pozitívne účinky nielen v oblasti adaptácie na klimatickú zmenu, ale aj na obnovu a ochranu životného prostredia. Napríklad, zamedzenie straty biodiverzity a eliminácia pôdnej erózie v lesoch (Špecifický cieľ 1) prispieva k udržaniu ekosystémov a zachovaniu biologickej rozmanitosti. Podobne, zmenšenie odtoku vody a zvýšenie zásob pôdnej organickej hmoty vo voľnej krajine (Špecifický cieľ 2) prispieva k ochrane pôdy a vodných zdrojov. Tieto opatrenia môžu tiež pozitívne ovplyvniť ľudské zdravie, keďže zdravé životné prostredie je základom pre dobré fyzické a psychické zdravie obyvateľstva. Okrem toho, zlepšovanie dostupnosti oblastí kraja k centráram (Špecifický cieľ 4) môže mať priaznivý vplyv na mobilitu obyvateľov a znižovanie emisií skleníkových plynov z dopravy, čo tiež prispeje k zlepšeniu kvality ovzdušia a zdravia obyvateľstva.

Celkovo sa očakáva, že implementácia hodnoteného strategického dokumentu bude mať pozitívne dlhodobé sekundárne účinky na životné prostredie a ľudské zdravie.

Správa o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu uvádza nasledovné **pozitívne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu**:

- Adaptačná stratégia sa zameriava na aktívne reagovanie na klimatické zmeny a zabezpečenie zdravého životného prostredia pre obyvateľov. Implementácia aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia, kontroly vody a prevenciu chorôb súvisiacich s klimatickými zmenami bude mať priaznivý vplyv na zdravie ľudí.
- Hodnotený strategický dokument zahŕňa návrh aktivít na zvýšenie adaptačnej schopnosti krajiny a lepšiu manažment vody s cieľom ochrany prírodného prostredia a biodiverzity. To prispeje k zachovaniu a obnove ekosystémov, zvýšenej ekologickej stability a udržateľnosti krajiny. Implementácia dokumentu taktiež zabezpečí obmedzenie šírenia nepôvodných invázných druhov rastlín a živočíchov a prípadne zaistí ich eradikáciu (vyhubenie).
- Adaptačná stratégia sa zameriava na zvýšenie adaptácie a odolnosti kraja voči prejavom klimatickej zmeny. Aktivity v oblasti vodného hospodárstva, lesného hospodárstva, poľnohospodárstva, sídelného prostredia a dopravy prispievajú k zvýšeniu odolnosti voči extrémnym poveternostným udalostiam a zabezpečiť udržateľný rozvoj kraja.
- Zníženie pravdepodobnosti záplav v územiach s existujúcim významným výskytom povodňového rizika a následné níženie potenciálnych nepriaznivých následkov záplav na: ľudské zdravie a obyvateľstvo, životné prostredie, objekty pamiatkového záujmu, hospodársku činnosť, dopravnú a technickú infraštruktúru sídiel, poľnohospodársku výrobu, lesné hospodárstvo, atď.
- Implementácia adaptačnej stratégie podporí udržateľný rozvoj v rôznych oblastiach, ako je napr. sídelné prostredie, cestovný ruch, priemysel, energetika a doprava. Podpora obnoviteľných zdrojov energie, zvýšenie energetickej efektívnosti a zeleného cestovného ruchu môžu prispieť k ekonomickému rozvoju a zlepšeniu kvality života obyvateľov.
- Implementácia hodnoteného strategického dokumentu podporí posilnenú spoluprácu a partnerstvá medzi miestnymi samosprávami, občianskou spoločnosťou, podnikmi, výskumnými organizáciami a ďalšími zainteresovanými stranami. Táto spolupráca môže viesť k synergickým a efektívnym riešeniam v oblasti zvládania klimatickej zmeny.
- Za pozitívny vplyv sa dá označiť aj zvýšená potreba pracovných miest počas budovania jednotlivých navrhovaných aktivít stavebného charakteru.

Z pohľadu strednodobého horizontu boli identifikované pozitívne vplyvy:

- Implementácia strednodobých aktivít navrhovaných v rámci AS KK prispeje k zvýšenej adaptácii na klimatickú zmenu. To môže zahŕňať vybudovanie odolnejších infraštruktúr, zavedenie lepších monitorovacích a výstražných systémov, a zvýšenie kapacít a odbornosti v oblasti riadenia a riešenia rizík spojených s klimatickými udalosťami.
- Strednodobé aktivity budú viesť k zlepšenej environmentálnej udržateľnosti v kraji. To môže zahŕňať napr. podporu obnoviteľných zdrojov energie, zvyšovanie energetickej efektívnosti, zlepšenie správy vody a odpadov, a podporu udržateľného poľnohospodárstva a ekosystémov.
- V priebehu strednodobého obdobia môže byť dosiahnuté zvýšené informovanie a vzdelávanie o klimatickej zmene a jej dopadoch. To môže zahŕňať verejné osvetové kampane, vzdelávacie programy a školenia pre verejnosť, odborníkov a relevantné zainteresované strany, s cieľom zvýšiť povedomie a porozumenie tejto problematiky.

Pri realizácii aktivít technického charakteru navrhovaných v rámci strategického dokumentu sa prejavia dočasné vplyvy aj:

- v oblasti zvýšených investícií, čo bude mať za následok dočasný rozvoj v oblasti adaptácie dotknutého prostredia na klímu,
- zvýšenie zamestnanosti a zákaziek pre dodávateľské subjekty v dotknutých oblastiach,
- zvýšenia priemyselnej produkcie v príslušných odvetviach priemyslu (napr. stavebný priemysel).

V dlhodobom horizonte predstavuje strategický dokument pozitívny smer v problematike riešenia dopadov zapríčinených klimatickou zmenou.

Správa o hodnotení strategického dokumentu uvádza, že všetky navrhované opatrenia a aktivity v rámci jednotlivých špecifických cieľov AS KK budú mať primárne pozitívny vplyv na zdravie ľudí a životné prostredie. Po realizácii a naplnení špecifických cieľov AS KK bude na dostatočnej úrovni zabezpečená adaptácia na zmenu klímy v KSK.

Príslušný ogán konštatuje, že vplyvy navrhovaného strategického dokumentu, ktoré bolo možné predpokladať v rámci jeho posudzovania, nie sú takého charakteru, aby spôsobili závažný negatívny vplyv na životné prostredie a obyvateľstvo dotknutého územia. Ďalej konštatuje, že Správa o hodnotení strategického dokumentu uvádza relevantné kladné a záporné vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a obyvateľstvo. Vzhľadom k predpokladanému následnému podrobnému posúdeniu vplyvov na životné prostredie na úrovni jednotlivých navrhovaných činností (aktivity, opatrenia, investičné projekty), možno považovať vyhodnotenie vplyvov na úrovni strategického dokumentu v predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu za postačujúce.

Použité vstupné informácie boli podľa nej pre posúdenie dopadu navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie volené vhodne. Vzhľadom na charakter dotknutého územia a navrhovaného strategického dokumentu konštatuje, že uvedené informácie boli pre celkové posúdenie vplyvov na životné prostredie postačujúce.

Ak sa vyskytli nejaké nedostatky alebo neurčitosti pri vypracovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu, boli zapríčinené koncepčnou a programovou povahou navrhovaného strategického dokumentu. Správa o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu uvádza, že vzhľadom na charakter posudzovaného strategického dokumentu AS KK, resp. jeho podrobnosť, sa v procese posudzovania vyskytujú neurčitosti, najmä z dôvodu nedostatku vstupných informácií súvisiacich s očakávanými vplyvmi na životné prostredie, ktoré budú k dispozícii až v ďalších etapách prípravy konkrétnych špecifických cieľov, resp. aktivít strategického dokumentu a budú riešené v rámci hodnotenia vplyvov navrhovaných činností, resp. zmeny činnosti podľa Prílohy č. 8 a zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Uvedené nedostatky a neurčitosti nie sú zásadného charakteru a všetky relevantné informácie a skutočnosti boli v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie zohľadnené. V tomto zmysle Správu o hodnotení strategického dokumentu je možné považovať za dostatočný východiskový

podklad pre ďalšie stupne posudzovania vplyvov na životné prostredie konkrétnych projektov/činností, ktoré sa budú realizovať a ktoré podliehajú posudzovaniu podľa zákona, ako i pre vypracovanie ďalších stupňov projektovej dokumentácie jednotlivých navrhovaných aktivít. Z hľadiska výsledkov environmentálneho hodnotenia komplexných vplyvov činnosti spracovateľa Správy o hodnotení konštatujú, že nie sú im známe zásadné problémy, o ktorých by neexistovali potrebné informácie a prijateľné návrhy na ich riešenie.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na chránené územia, vrátane území sústavy chránených území (NATURA 2000).

Primerané hodnotenie v závere uvádza, že v tejto fáze nie je potrebné žiadne z navrhovaných opatrení/aktivít popisovaných v posudzovanom strategickom dokumente vylúčiť z dôvodu prítomnosti významného negatívneho vplyvu.

Na základe hodnotenia strategického dokumentu ako celku, hodnotenia jeho cieľov a opatrení nebol identifikovaný významný negatívny vplyv na územia sústavy Natura 2000. Primerané hodnotenie na úrovni strategického dokumentu nenahrádza posúdenie jednotlivých plánov a investičných projektov z neho vyplývajúcich, a preto jednotlivé konkrétne plány a projekty vyplývajúce z navrhovaného strategického dokumentu bude potrebné dôsledne posudzovať v samostatných konaniach.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania

Na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie vykonaného v rámci Správy o hodnotení strategického dokumentu podľa ustanovení zákona, pri ktorom sa zväzil stav využitia dotknutého územia, jeho únosnosť, význam očakávaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva z hľadiska pravdepodobnosti, rozsahu, trvania, povahy, miesta účinnosti, stanovísk orgánov a organizácií zainteresovaných pri navrhovanom strategickom dokumente a dotknutých navrhovaným dokumentom, ako aj stanovísk obyvateľov žijúcich v záujmovom území a ostatných stanovísk a za súčasného stavu poznania

s a o d p o r ú č a

schválenie navrhovaného strategického dokumentu „**Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji**“ za predpokladu splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v časti VI. bod 3 tohto Záverečného stanoviska.

2. Odporúčany variant

Na základe Rozsahu hodnotenia vydaného Okresným úradom Košice, Odborom starostlivosti o životné prostredie, Oddelením ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja dňa 23. 06. 2023 (list č. OU-KE-OSZP1-2023/022734) bol uvažovaný iba jeden realizačný variant.

Alternatívne návrhy riešenia a realizácie jednotlivých navrhovaných opatrení boli priebežne zapracované do podoby výsledného textu predmetného strategického dokumentu. Pri ich implementácii sa variantné riešenia môžu uplatniť na úrovni konkrétnych plánov a investičných projektov.

V rámci Správy o hodnotení strategického dokumentu bol tak posudzovaný navrhnutý realizačný variant vo vzťahu k takzvanému „nulovému variantu“.

Za nulový variant je považovaný stav, ktorý by nastal, ak by posudzovaný strategický dokument nebol schválený a teda nedošlo by k realizácii navrhovaných opatrení a aktivít uvažovaných v predmetnom strategickom dokumente.

V prípade neschválenia / neimplementácie posudzovaného strategického dokumentu AS KK by sa problematikou adaptácie na zmenu klímy naďalej zaoberala v súčasnosti platná Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia, 2018, ktorá však problematiku klimatickej zmeny rieši až na celonárodnej úrovni.

Neschválením strategického dokumentu AS KK by nedošlo k spodrobneniu a implementácii adaptačných opatrení/aktivít navrhovaných na krajskej úrovni.

Nedošlo by k zvýšeniu pripravenosti KSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy formou systematického a dôsledného začleňovania problematiky klimatickej zmeny do širokej škály dokumentov spracovávaných a prijímaných v kompetencii kraja.

Obce KSK by nemali spracovaný odborný východiskový podklad, zaoberajúci sa podrobným vyšpecifikovaním najzraniteľnejších a najcitlivejších území, s rôznym stupňom adaptability na negatívne prejavy klimatických zmien.

Realizačný variant predstavuje samotné znenie navrhovaného strategického dokumentu v posudzovanej podobe.

Pre výber optimálneho variantu strategického dokumentu boli stanovené nasledovné kritéria:

- vplyvy na obyvateľstvo (zdravie, vzdelávanie)
- vplyvy na horninové prostredie / geodynamické javy
- vplyvy na ovzdušie / miestna klíma
- vplyvy na hlukové pomery
- vplyvy na hydrologické pomery / vodné hospodárstvo
- vplyvy na pôdu / poľnohospodárstvo
- vplyvy na lesy / lesné hospodárstvo
- vplyvy na biodiverzitu / faunu / flóru /
- vplyvy na sídelné prostredie a štruktúra krajiny
- vplyvy na územia Natura 2000 / ochranu prírody / ÚSES
- vplyvy na dopravu,
- vplyvy na priemysel a energetiku
- vplyvy na rekreáciu a cestovný ruch
- vplyvy na archeológiu / kultúrne pamiatky

Uvedené kritéria boli považované za rovnako dôležité.

Pri realizácii opatrení a pri dodržiavaní platných hygienických limitov v zmysle platnej legislatívy sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie strategického dokumentu v navrhovanom variante na dotknuté obyvateľstvo a jeho zdravotný stav. Počas prevádzky navrhovaných opatrení sa nepredpokladá vznik takých látok, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva a životné prostredie.

Oproti nulovému variantu v súvislosti s realizáciou/implementáciou cieľov posudzovaného strategického dokumentu dôjde v dotknutom geografickom regióne k eliminácii významných zdravotných rizík súvisiacich so zmenou klímy a s ním spojeným výskytom prírodných katastrof spôsobenými záplavami / zosuvmi / požiarimi. Ide o významne pozitívny a prospešný vplyv na obyvateľstvo, jeho zdravotný stav a životné prostredie.

Pravdepodobné negatívne vplyvy / narušenie pohody a kvality života dotknutého obyvateľstva môžu nastať počas samotnej výstavby adaptačných opatrení / aktivít. Zvýšenie intenzity stavebnej

dopravy, jej hluk, vibrácie, prašnosť, plynné imisie počas výstavby môžu dočasne narušiť kvalitu a pohodu života obyvateľov lokalít s existenciou povodňového rizika. Pôjde o vplyv dočasný s lokálnym dosahom a s časovo premenlivým charakterom.

Po zhodnotení všetkých skutočností máme za to, že je možné vydať kladné záverečné stanovisko a odporúčiť prijatie navrhovaného strategického dokumentu v navrhovanom realizačnom variante pri zohľadnení navrhovaných opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie predpokladaných negatívnych vplyvov, so zohľadnením relevantných a opodstatnených pripomienok, odporúčaní a usmernení sformulovaných v stanoviskách k Oznámeniu o strategickom dokumente a k Správe o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Schválenie navrhovaného strategického dokumentu bude možné po vyhodnotení posudzovania vplyvov na životné prostredie a dôkladnom zapracovaní pripomienok a podmienok do návrhu strategického dokumentu v zmysle §15 zákona.

Schvaľujúci orgán je povinný vziať do úvahy výsledky účasti dotknutej verejnosti a vznesené relevantné požiadavky a pripomienky verejnosti, a to najmä stanoviská dotknutej verejnosti, výsledky konzultácií a verejného prerokovania s verejnosťou.

Samotné schvaľovanie AS KK bude mať nasledovný priebeh:

- finalizácia – čistopis strategického dokumentu (textové a grafické podklady) AS KK, jeho odovzdanie aj so všetkými zapracovaným pripomienkami z procesu SEA;
- predloženie strategického dokumentu Zastupiteľstvu KSK;
- schválenie AS KK Uznesením Zastupiteľstva KSK.

Obstarávateľ doručí príslušnému orgánu schválený strategický dokument, ktorému predchádzalo posudzovanie podľa zákona v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát a zároveň ho zverejní na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom. Príslušný orgán najneskôr do piatich dní od jeho doručenia schválený strategický dokument zverejní na webovom sídle MŽP SR.

Záver a odporúčania ASPSK budú premietnuté aj do záväznej časti ÚPN PSK, čím sa opatrenia a aktivity stanú záväznými aj pre územné plány obcí. Týmto sa zabezpečí úzke prepojenie s ťažiskovými strategickými dokumentmi a napĺňanie cieľov stanovených v AS KK.

Správa o hodnotení strategického dokumentu pri implementácii a realizácii v navrhovanom strategickom dokumente navrhovaných opatrení odporúča aplikovať nasledovné odporúčania:

- V záujme riešenia potrieb a dosiahnutia špecifických cieľov stanovených v AS KK podporovať iba projekty šetrné k životnému prostrediu, ktoré minimalizujú negatívny dopad na životné prostredie. Neefektívne projekty, nešetrné voči životnému prostrediu, by nemali byť podporované.
- Dodržiavať požiadavky Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, s adekvátnym zohľadnením všetkých aspektov a Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov.
- V prípade projektov alebo ich zmien, ktoré napĺňajú požiadavky procesnosti posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona, resp. požiadaviek EÚ smerníc, ich vplyvy riešiť v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie osobitne.
- Dôsledne dodržiavať výsledky procesov posudzovaní vplyvov na životné prostredie a z nich vyplývajúcich opatrení a podmienok na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ako aj požadovaný rozsah poprojektovej analýzy (obdobne to platí aj pre zmeny projektov a už posúdené projekty).

- Pri realizácii aktivít nachádzajúcich sa v lokalitách Natura 2000, resp. v územiach s inak zvýšenou druhovou či územnou ochranou, zohľadniť predmet ochrany daného územia/lokality.
- V lokalitách Natura 2000, osobitne chránených územiach, prvkoch ÚSES a iných zvlášť citlivých územiach z pohľadu ochrany prírody, krajiny a ľudského zdravia realizovať adaptačné opatrenia / aktivity až po procese posudzovania ich vplyvov na životné prostredie podľa zákona, v obzvlášť citlivých územiach aj po prípadnom posúdení vplyvu navrhovanej činnosti na územia Natura 2000 v zmysle článku 6.3 smernice 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.
- Počas výstavby objektov adaptačných opatrení trasovať staveniskovú dopravu mimo zastavané obytné časti dotknutých sídiel.
- V rámci posudzovania v zmysle zákona v prípade prekročenia limitov územia navrhované stavby realizovať s prislúchajúcimi zmierňujúcimi opatreniami, resp. v projekčnom riešení stavby riešiť úpravu jej technického riešenia.

Uplatňovaním špecifických cieľov, resp. realizáciou jednotlivých navrhovaných opatrení/aktivít hodnoteného strategického dokumentu sa predpokladajú primárne pozitívne vplyvy na životné prostredie vrátane zdravia. Konkrétne opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie budú riešené na úrovni jednotlivých plánov a projektov v rámci procesov SEA a EIA a podľa konkrétnych technických možností.

AS KK navrhuje adaptačné opatrenia zamerané na dosiahnutie špecifických cieľov v rôznych oblastiach, ako je obyvateľstvo a zdravie, horninové prostredie, prírodné prostredie a biodiverzita, lesné hospodárstvo, vodné hospodárstvo, sídelné prostredie, cestovný ruch, doprava, priemysel a energetika. Pri realizácii navrhovaných adaptačných opatrení bude však nevyhnutné zabezpečiť ďalšie opatrenia, ktoré zaručia ich účinnosť a úspešnú implementáciu. Tieto doplnkové opatrenia sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov adaptácie a zabezpečenie ich trvalého účinku.

Správa o hodnotení uvádza nasledovné opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie:

Opatrenia vyplývajúce z plnenia/uplatňovania špecifických cieľov strategického dokumentu na úrovni projektov

Opatrenia všeobecného charakteru:

- V rámci prípravy nadväzujúcich lokálnych štúdií a akčných plánov ku krajskej adaptačnej stratégii (napr. katalógy adaptačných opatrení okresov/miest/obcí, lokálne adaptačné stratégie a akčné plány) spracovať analýzu klimatických charakteristík a identifikovať prejavy a dôsledky zmeny klímy v danom území. Na základe analýz aplikovať účinné a cieleňé adaptačné opatrenia a aktivity navrhnuté v predkladanom dokumente AS KK.
- V prípade návrhov adaptačných opatrení/aktivít v chránených územiach (Natura 2000, národná sieť chránených území), zabezpečiť primerané posúdenie ich všeobecného dopadu na životné prostredie/predmet ochrany.
- Pri rozhodovaní vo výbere projektov dôsledne sledovať aspekt udržateľnosti podporovanej aktivity po skončení spolufinancovaného projektu.
- Zabezpečiť zvyšovanie pridanej hodnoty projektov v súlade s ochranou životného prostredia (znižovanie energetickej náročnosti, nakladanie s odpadom, zavádzanie inovatívnych technológií a postupov a i.).
- Pri realizácii navrhovaných aktivít zabezpečiť súlad s koncepcnými dokumentami a nástrojmi orgánov štátnej správy zameranými na podporu biodiverzity a ochranu krajiny, hodnotenie biotopov, ekosystémových služieb a komunikáciu s miestnymi komunitami.

- Zabezpečiť dôslednú realizáciu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni jednotlivých aktivít/projektov v súlade so zákonom tak, aby bola zabezpečená optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie, výberu environmentálnych technológií, časovej a vecnej následnosti jednotlivých realizačných krokov, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov; osobitnú pozornosť venovať projektom umiestňovaným v citlivých lokalitách akými sú napr. územia patriace do sústavy Natura 2000, územia so zvýšeným stupňom územnej ochrany prírody a krajiny (MCHÚ, VCHÚ), vymedzené prvky v rámci dokumentácií ÚSES a pod.
- Predmetom posudzovania podľa zákona budú aj ich zmeny činností podľa prílohy 8a zákona.
- Pri realizácii a prevádzke aktivít dodržiavať platnú legislatívu.

Z pohľadu územného plánovania a realizácie stavby:

- V prípade budovania nových aktivít stavebného charakteru je potrebné ich umiestnenie a realizáciu riešiť v zmysle stavebného zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zmien a doplnkov zákona a prislúchajúcimi vykonávajúcimi vyhláškami.
- Navrhované aktivity musia byť umiestnené v súlade s územným plánom dotknutého sídelného útvaru, resp. s plánom hospodárskeho rozvoja dotknutého sídelného útvaru.
- Pri realizácii cieľov, adaptačných opatrení a aktivít vyplývajúcich s AS KK rešpektovať obmedzenia a zákazy vyplývajúce z ochranných pásiem letísk, osobitných letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení. Taktiež vziať do úvahy požiadavky na voľnosť prekážkových rovín a plôch letísk a heliportov bez určených ochranných pásiem na území KSK, ktoré sú zapracované v textovej aj výkresovej časti platného Územného plánu KSK.
- Pri realizácii cieľov, adaptačných opatrení a aktivít vyplývajúcich s AS KK rešpektovať ochranné pásma existujúcich dráh v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach v znení neskorších predpisov a zabezpečiť prejazdnosť (obslužnosť) jednotlivých železničných tratí alebo núdzovej prevádzky tratí s využitím obchádzkových tratí.
- Pri realizácii cieľov, adaptačných opatrení a aktivít vyplývajúcich s AS KK zohľadňovať a rešpektovať ustanovenia Zákona NR SR č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zabezpečiť plánované stavebné činnosti v súlade s ochranou životného prostredia (znižovanie energetickej náročnosti stavebných procesov, nakladanie s odpadom v zmysle platnej legislatívy, zavádzanie inovatívnych stavebnotechnických postupov a opatrení).
- Počas realizácie adaptačných opatrení stavebného charakteru je potrebné prijať/realizovať nasledovné opatrenia:
 - zvlhčovanie dopravných ciest, čistenie prístupovej miestnej komunikácie od nánosov zeminy pri presune stavebných mechanizmov, racionálnym využívaním stavebných mechanizmov, z dôvodu eliminácie produkcie spalínových plynov,
 - poučenie pracovníkov stavby o predpisoch bezpečnosti a ochrany pri práci,
 - dodržiavanie príslušných STN v zmysle platnej legislatívy,
 - kontrola technického stavu stavebných mechanizmov pred ich využitím na stavebné práce,
 - oplotenie areálu stavby pre zabránenie prístupu nepovolaným osobám,
 - dodržiavanie zásad na zabránenie znečistenia povrchových a podzemných vôd.
 - stavebné práce v blízkosti drevín navrhujeme vykonať citlivo, poškodené dreviny ošetriť a výkopy v blízkosti koreňového systému čo najskôr zasypať,

- pred začiatkom výkopových prác spojených s realizáciou navrhovaných aktivít vytýčiť a overiť všetky existujúce podzemné siete technickej infraštruktúry. Akékoľvek zemné práce musia byť vykonávané so zvýšenou opatrnosťou, aby nedošlo k porušeniu sietí a ich izolácie.

Z pohľadu ovzdušia/miestnej klímy:

- Počas realizácie aktivít stavebného charakteru (umiestňovaných najmä v zastavaných územiach obcí), pri ktorých môžu vznikáť prašné emisie je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto prašných emisií:
 - Skladovanie prašných stavebných materiálov v hraniciach staveniska minimalizovať, resp. ich skladovať v uzatvárateľných plechových skladoch, silách a pod.
 - Zabezpečiť maximálne zníženie prašnosti počas výstavby aktivít najmä kropením staveniska počas výkopových prác a kapotovaním zariadení na manipuláciu so sypkými materiálmi, oplachtením stavby pri realizácii prašných stavebných činností a pod.
 - Čistenie automobilov pri výjazde zo staveniska, čistenie prístupovej komunikácie na výjazde mechanizmov zo staveniska, kropenie staveniska počas výkopových prác a pod.

Z pohľadu hlukových pomerov a vibrácií:

- Na zemné práce používať modernú techniku s čo najnižším certifikovaným akustickým výkonom. Vylučuje sa používanie zastaraných stavebných strojov bez platného osvedčenia o akustických emisiách.
- Odporúča sa zakázať prevádzku ťažkých stavebných strojov/mechanizmov v zastavaných územiach obcí vo večernej a nočnej dobe a počas víkendov a sviatkov. Prevádzku je nutné sústrediť len na dennú dobu v max. rozmedzí 7:00 - 18:00 hod.
- Dodržiavať príslušné hygienické limity hluku určené Vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z. v znení neskorších zmien a predpisov.
- Opatrenia proti účinku vibrácií súvisia aj s organizáciou dopravy na stavenisku, vjazdov a výjazdov nákladných automobilov so stavebným materiálom a zeminou z výkopov, zníženie povolených rýchlostí, a pod.
- Stacionárne alebo dočasné zdroje vibrácií v etape výstavby aktivít (napr. ťažké stavebné mechanizmy) eliminovať výberom vhodného typu mechanizácie s nízkou intenzitou účinku vibrácie a situovanie stavebného stroja na stavenisku.

Z pohľadu horninového prostredia / geodynamických javov:

- Pri realizácii aktivít, ktorých cieľom je stabilizácia/sanácia havarijných lokalít je nevyhnutné dávať prednosť použitiu technológií a postupov, ktoré nebudú mať negatívne dopady na životné prostredie a zdravie. Ich negatívny vplyv by mal byť minimalizovaný v porovnaní s negatívnymi účinkami pôvodnej lokality. Využívanie environmentálne priaznivých technológií pri sanáciách je kľúčové pre udržateľnosť a účinnosť týchto opatrení, najmä v kontexte meniacich sa podmienok sprevádzajúcich zmenu klímy.
- Zabezpečiť ochranu nerastného bohatstva v súlade so Zákonom č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení neskorších predpisov.

Z pohľadu hydrologických pomerov/vodného hospodárstva:

- Pri umiestňovaní aktivít s charakterom vodnej stavby resp. realizácii protipovodňových aktivít musia byť dodržané a zohľadnené podmienky príslušného správcu povodia, resp. dotknutého

vodného toku, ktorý určí špecifické podmienky pre výstavbu takéhoto zariadenia v lokalite, kde bude stavba takéhoto charakteru umiestnená.

- Neumiestňovať a neuskladňovať stavebný materiál v blízkosti vodného toku, kedy by pri zvýšených prietokoch mohlo dôjsť k strhnutiu stavebných materiálov do vodného toku a tým k vytvoreniu prekážok obmedzujúcich plynulý odtok vody.
- Presadzovať / zdôrazniť opatrenie ústupu od odkanalizovania zrážkových vôd zo stavieb a riešením ich likvidácie vsakovaním do podlažia, resp. opatrenie budovania záchytných zariadení na zrážkové vody s možnosťou ich využívania na závlahy v dobe sucha vo všetkých následných lokálnych spodrobnení, implementačných koncepcií a prostredníctvom dokumentov územného plánovania aj do konkrétnych stavebných aktivít.
- Realizácia a prevádzka objektov vodných stavieb musí byť v súlade s platnou legislatívou (vodný zákon).
- Pre prípad havárií použiť plán havarijných opatrení na likvidáciu škôd.

Z pohľadu vplyvov na pôdu/poľnohospodárstvo:

Navrhované adaptačné opatrenia/aktivity budú mať ťažiskovo pozitívny až významne pozitívny vplyv na pôdu a poľnohospodárstvo. Určité riziko vplyvu na životné prostredie vyplýva z nedodržania odporúčaných podmienok realizácie niektorých opatrení:

- V prípade realizácie odvedenia vody do recipientu (spôsobuje vysušovanie pozemku, resp. krajiny) je vhodné kombinovať takéto opatrenie s infiltračnými opatreniami, ako sú napríklad infiltračné priekopy. Alternatívne je možné odvádzať vodu do zasakov, jám alebo mokradí.
- Revidovať sústavu odvodňovacích kanálov v krajine s cieľom rozšíriť ich funkcie o zariadenia na reguláciu odtoku vody alebo zrušiť úseky, ktoré už neslúžia svojmu pôvodnému účelu a poslaniu.
- Minimalizovať podrývanie na svahoch. Namiesto podrývania sa môžu uplatniť stabilizačné techniky, ktoré minimalizujú vyzdvihovanie kyprenej zeminy, a tým zamedzia jej nepatrnému zosúvaniu sa dole svahom.
- Zabezpečiť obrábanie pôdy prostredníctvom redukovaných a minimalizačných technológií.

Z pohľadu vplyvov na lesy / lesné hospodárstvo:

Väčšina adaptačných opatrení bude mať pozitívny až významne pozitívny účinok.

- Pri dosahovaní zmeny drevinového zloženia a podpore diverzity je vhodné preferovať použitie vyššieho podielu pôvodných, stanovištne vhodných druhov a proveniencií, ktoré majú vyšší potenciál odolávať klimatickým zmenám. V prípade, keď nie je možné využiť pôvodné, stanovištne vhodné druhy a proveniencie, možno zvážiť použitie nepôvodných druhov a proveniencií pomocou postupov asistovanej migrácie, riadenej relokácie a podobne. Tieto postupy sú v určitom rozsahu upravené príslušným právnym predpisom o lesnom reprodukčnom materiáli a sú v súlade s právnymi normami Európskej únie.
- Keďže niekoľko štúdií naznačuje citlivosť bukových porastov na suché podmienky a následné biotické faktory, je potrebné zvážiť opatrné využitie buka ako základnej dreviny pri rekonštrukcii nepôvodných smrekových porastov.
- Podporovať druhovú diverzitu porastov.
- Pri následnom plánovaní a implementácii adaptačných opatrení je dôležité brať do úvahy ich celkový vplyv na lesný ekosystém. Pri navrhovaní adaptačných opatrení súvisiacich s klimatickou zmenou v lesníctve je nevyhnutné uvažovať o komplexnom prístupe a zohľadniť možný dopad týchto opatrení nielen na lesnú krajinu, ale aj na poľnohospodársku a urbánnu krajinu v rámci celého povodia.
- Pri uplatňovaní navrhovaných aktivít zohľadňovať regionálne (oblastné) štúdie zraniteľnosti lesa.

- V chránených územiach prednostne podporovať iba rekonštrukciu a údržbu lesných ciest.

Z pohľadu biodiverzity / fauny / flóry a území Natura 2000 / ochranu prírody / ÚSES:

- Minimalizovať potrebu výrubov drevín, v prípade realizácie výrubov v nevyhnutnom rozsahu postupovať v zmysle platnej legislatívy.
- Rešpektovať opatrenia zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody. Pri navrhovaných výsadbách nepoužiť invázne druhy.
- V súvislosti s plnením aktivít vzťahujúcich sa k životnému prostrediu zabezpečiť aby implementácia AS KK bola v súlade s požiadavkami príslušnej environmentálnej legislatívy EÚ, predovšetkým s rámcovou smernicou Rady o vode 2000/60/ES, smernicou Rady o biotopoch 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín a smernicou Rady 79/409/EHS o ochrane voľne žijúceho vtáctva, ako aj príslušnou národnou legislatívou, najmä zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Všetky budúce aktivity vyplývajúce z napĺňania cieľov a adaptačných opatrení tohto strategického dokumentu by v prípade umiestnenia v územiach s vyšším stupňom ochrany, resp. v územiach sústavy Natura 2000 alebo v ich blízkosti mali byť po upresnení ich parametrov, lokalizácie a rozsahu prekonzultované a odsúhlasené Štátnou ochranou prírody SR. V prípade umiestnenia aktivít v blízkosti prvkov ÚSES po upresnení ich parametrov, lokalizácie a rozsahu by ich umiestnenie malo byť prekonzultované a odsúhlasené príslušným úradom ochrany prírody a krajiny (Okresný úrad, mestský úrad).
- V rámci procesu posudzovania bude uplatnený princíp predchádzania prípadných predpokladaných vplyvov pomocou formulácie podmienok a limitov k jednotlivým dotknutým aktivitám. Významným hľadiskom bude dôsledný výber predkladaných projektov a riadna priebežná i záverečná kontrola pri realizácii jednotlivých aktivít. Nezanedbateľné je aj možné súbežné pôsobenie niekoľkých realizovaných aktivít v rámci jedného, či na seba nadväzujúcich území.
- Zaisťovať monitoring vplyvu a účinku realizovaných aktivít príp. ich súboru na predmety ochrany prírody v dotknutých chránených územiach, alebo ich časti, posúdiť efektívnosť a v prípade nutnosti prijať a vykonať nápravné opatrenia.
- Zapojiť do prípravy lokálnych adaptačných stratégií, akčných plánov alebo katalógov adaptačných opatrení samosprávne orgány, vlastníkov pozemkov, správcov chránených území (príslušných správ Štátneho ochrany prírody SR), odborne zamerané mimovládne organizácie, vedecký sektor a ďalšie relevantné organizácie. Tieto opatrenia sa týkajú aj chránených území a je potrebné zosúladiť ich s plánmi starostlivosti alebo ostatnou dokumentáciou ochrany prírody.
- Zabrániť poškodzovaniu ekosystémov a úbytku biodiverzity vo voľnej krajine.
- Zabrániť plošnej erózii pôdneho profilu vytváraním prvkov ÚSES v podobe vegetačných pásov a rozčlenenia veľkoplošných poľnohospodárskych celkov a lánov (pomocou medzí, prvkov ÚSES alebo pestovaním rôznych plodín).
- Realizovať prvky ÚSES na všetkých úrovniach na základe osobitných projektov ÚSES, ako aj na základe potrieb a návrhov pozemkových úprav. Tieto prvky majú byť implementované najmä v oblastiach, kde by mali priamy vplyv na stav ochrany prírody, alebo kde budú slúžiť na zabezpečenie spojenia a konektivity medzi týmito územiami.
- Dôsledne sledovať rozsah a spôsoby šírenia invázných druhov na území KSK (s osobitným zameraním na druhy, ktorých šírenie môže byť podporované zmenou klímy).
- Zabraňovať prieniku invázných druhov cez vegetačné koridory, zabraňovať šíreniu invázivných druhov drevín včasnou a účinnou likvidáciou ohnísk, posilňovať ekologickú stálosť a funkčnosť prirodzených biokoridorov.

- V prípade umiestnenia stavby v lokalite Natura 2000 dodržiavať nasledovné opatrenia:
 - V prípade zásahov do územia sústavy Natura 2000 vykonať primerané posúdenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt / plán.
 - Realizovať primerané posúdenie vplyvu plánu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt / plán v prípade zasahovania do domovských okrskov predmetov ochrany CHVÚ a ÚEV a vyhodnotiť zábery potravných biotopov a ovplyvnenie potravných a migračných podmienok.
 - Pri zásahoch do vodných tokov, ktoré sú súčasťou ÚEV alebo ich časť je súčasťou ÚEV a predmety ochrany sú priamo závislé od tohto vodného toku, odporúčame vykonať primerané posúdenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt / plán bez ohľadu na vzdialenosť od hranice od ÚEV, hlavne ak má opatrenie charakter bariéry alebo predstavuje riziko havárie.
 - Pri realizácii činností ovplyvňujúcich hydrologické pomery (protipovodňové opatrenia, budovanie vodných zdrojov, meliorácie a pod.) detailne a odborne zhodnotiť a štúdiami podložiť ovplyvnenie hydrologických pomerov v najbližšie sa nachádzajúcich územiach sústavy Natura 2000.
 - Zvláštnu pozornosť pri ďalšom hodnotení aktivít, resp. projektov z nich vyplývajúcich venovať tým projektom, ktoré budú lokalizované mimo zastavané územia obcí a budú predstavovať narušenie biotopov európskeho a národného významu.
 - V blízkosti územia sústavy Natura 2000 navrhovať zmeny v poľnohospodárskych postupoch po konzultáciách s odborníkmi na predmety ochrany vyskytujúce sa na ich území aby sa predišlo nevhodne zvoleným agrotechnickým postupom a pestovaniu plodín, ktoré by mohli predstavovať zhoršenie podmienok pre dotknuté druhy.
 - Pri zásahoch do lesných porastov priamo v územiach sústavy Natura 2000 a v ich blízkosti uprednostňovať prírode blízke spôsoby obhospodarovania lesa, minimalizovať holorubnú ťažbu, vylúčiť vysádzanie nepôvodných druhov drevín alebo nevhodných z hľadiska edafických a klimatických nárokov, vykonávať výruby v mimohniezdnom období.

Z pohľadu sídelného prostredia a štruktúry krajiny:

- Pri realizovaní navrhovaných aktivít v sídelnom prostredí je nutné dodržiavať príslušné hygienické limity stanovené v zmysle platnej legislatívy.
- Nenavrhovať aktivity, pri ktorých realizácii by došlo k zhoršeniu svetelného smogu na územiach poskytujúcich kvalitné podmienky pre nočné pozorovanie oblohy.
- Vylúčiť zastavanie a vizuálne znehodnotenie pohľadovo exponovaných miest a území tvoriacich charakteristické krajinné panorámy, území s historickými krajinnými štruktúrami a kultúrohistorickými pamiatkami, ktoré vytvárajú typický ráz krajiny, resp. charakteristický vzhľad krajiny.
- Chrániť súčasné plochy zelene a minimalizovať výstavbu na súčasných plochách zelene.
- V primeranej miere podporovať rozčleňovanie nových a rekonštruovaných parkovísk plochami zelene.

Z pohľadu archeológie / kultúrnych pamiatok:

- V prípade, že počas realizácie adaptačných opatrení bude nájdené archeologické nálezisko je podľa platného zákona o ochrane pamiatok navrhovateľ a dodávateľ stavby povinný zabezpečiť realizáciu archeologického výskumu.

- Pri realizácii navrhovaných aktivít v zónach pamiatkovej ochrany resp. priamo na objektoch ochrany a v ich okolí je potrebné vyžiadať a rešpektovať stanovisko príslušného pamiatkového úradu.
- Zabezpečiť ochranu kultúrneho dedičstva v súlade so Zákonom NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- Navrhované adaptačné prvky uplatňovať s ohľadom na pamiatkovú ochranu a na typ zástavby.

Navrhnutí opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu predpokladaných vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia je možné v prípade strategických dokumentov len všeobecne. AS KK je rámcový dokument, preto je pochopiteľné, že neobsahuje podrobné informácie o spôsobe plánovanej realizácie navrhovaných opatrení.

Jednotlivé navrhované opatrenia v strategickom dokumente majú vo veľkej miere neinvestičný charakter a spočívajú v tvorbe organizačných, plánovacích a legislatívnych činností a postupov.

Pre plánované aktivity, ktoré budú mať v rámci realizácie navrhovaných opatrení investičný charakter, platí povinnosť postupovať v súlade so Zákonom NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pri realizácii investičných opatrení bude taktiež uplatňovaný Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v aktuálnom znení, ako aj všetky prislúchajúce vykonávacie predpisy. Pokiaľ budú plánované aktivity posúdené a schválené podľa platných právnych predpisov, nepredpokladá sa zásadné poškodenie životného prostredia a zdravia obyvateľov.

Zo stanovísk k Oznámeniu o strategickom dokumente a k Správe o hodnotení strategického dokumentu vyplynuli požiadavky, na základe čoho možno sformulovať nasledovné opatrenia (niektoré opatrenia obdobného znenia boli uvedené aj v texte vyššie, vyplynuli zo Správy o hodnotení SD aj z vlastnej AS KK):

- zabezpečiť prístup k bezpečnej pitnej vode všetkým skupinám obyvateľstva prostredníctvom verejných vodovodov, dobudovať kanalizáciu
- pri plánovaní a realizácii konkrétnych plánov, projektov, aktivít, opatrení vyplývajúcich z AS KK rešpektovať lokality s existujúcim výhradným ložiskom (VL), s osvedčením o výhradnom ložisku (OVL), s určenými chránenými ložiskovými územiami (CHLÚ), dobývacími priestormi (DP), s ložiskami nevyhradených nerastov (LNN), s prieskumnými územiami (PÚ), rešpektovať banký a geologický zákon
- územia v blízkosti chránených ložiskových území a dobývacích priestorov nevyužívať ako obytné, prípadne rekreačné územia s novými stavbami
- pri plánovaní a realizácii konkrétnych plánov, projektov, aktivít, opatrení vyplývajúcich z AS KK zohľadniť lokalizáciu existujúcich skládok odpadov a registrovaných environmentálnych záťaží, vrátane pravdepodobných
- pri plánovaní a realizácii konkrétnych plánov, projektov, aktivít, opatrení vyplývajúcich z AS KK zohľadniť lokalizáciu registrovaných svahových deformácií, vrátane stabilizovaných aj potenciálnych
- pri plánovaní a realizácii konkrétnych plánov, projektov, aktivít, opatrení vyplývajúcich z AS KK zohľadniť výskyt radónového rizika
- pri plánovaní a realizácii konkrétnych plánov, projektov, aktivít, opatrení vyplývajúcich z AS KK zohľadniť dostupné informácie o geotermálnej energii
- pri plánovaní a realizácii konkrétnych plánov, projektov, aktivít, opatrení vyplývajúcich z AS KK využívať dostupné výsledky existujúcich geologických prác, výskumov a podkladov

- pri plánovaní a realizácii konkrétnych plánov, projektov, aktivít, opatrení vyplývajúcich z AS KK rešpektovať platnú legislatívu v oblasti odpadového hospodárstva, ako aj VZN konkrétnych dotknutých obcí
- dôsledne posudzovať konkrétne plány, projekty, aktivity a opatrenia vyplývajúce z AS KK v samostatných konaniach podľa Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov so zohľadnením územného priemetu, technického riešenia a rozsahu jednotlivých plánov a projektov
- pri realizácii konkrétnych plánov, projektov, aktivít a opatrení vyplývajúcich z AS KK postupovať tak, aby sa minimalizovali negatívne vplyvy na záujmy ochrany prírody a krajiny, nedochádzalo k fragmentácii a zaberaniu chránených území či iných cenných lokalít, zabezpečiť dodržiavanie zásad všeobecnej ochrany prírody a krajiny, predovšetkým ochrany živočíchov a rastlín v zmysle § 34 a § 35 Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- v prípade plánov, projektov, aktivít a opatrení, vyplývajúcich z AS KK, kde sa bude predpokladať ohrozenie, poškodenie alebo zničenie rastliny alebo živočícha alebo ich biotopov postupovať v zmysle § 4 ods. 1 Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov tak, aby nedochádzalo k ich zbytočnému úhynu alebo poškodzovaniu
- v prípade plánov, projektov, aktivít a opatrení, vyplývajúcich z AS KK, ktoré by mohli mať významne negatívny vplyv na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, postupovať v zmysle §28 Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a za dodržania podmienok definovaných vo vyhláškach MŽP SR, ktorými sú vyhlásené CHVÚ a ÚEV
- vykonať Primerané hodnotenie na úrovni konkrétnych plánov, projektov, aktivít a opatrení, vyplývajúcich z AS KK, ktoré svojim umiestnením budú priamo zasahovať do území európskej sústavy chránených území Natura 2000 alebo budú lokalizované v tesnej blízkosti týchto území, kde nebude možné jednoznačne vylúčiť ich ovplyvnenie, ako aj pri projektoch zasahujúcich do migračných koridorov druhov európskeho významu
- v prípade plánov, projektov, aktivít a opatrení, vyplývajúcich z AS KK, kde sa bude predpokladať zásah do chránených území, biotopov európskeho a národného významu, mokradí, prvkov územného systému ekologickej stability a pod. odkonzultovať a odsúhlasiť s dotknutou územne príslušnou Správou ŠOP SR, s cieľom minimalizovania možných negatívnych vplyvov na záujmy ochrany prírody a krajiny
- podporovať projekty šetrné k životnému prostrediu, ktoré minimalizujú negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia

Príslušný orgán konštatuje, že všetky vyššie uvedené opatrenia sú bezprecedentné, relevantné, opodstatnené, technicky a ekonomicky realizovateľné. Javia sa ako účinné z hľadiska eliminácie predpokladaných negatívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie.

Odporúča navrhované opatrenia zodpovedne zvážiť a v čo najväčšej možnej miere akceptovať a zapracovať do posudzovaného strategického dokumentu a v prípade schválenia navrhovaného dokumentu aj dodržať pri napĺňaní záverov z neho vyplývajúcich. Odporúča zohľadniť a zapracovať pripomienky charakteru upozornení na drobné obsahové a formálne nedostatky navrhovaného strategického dokumentu.

Rovnako odporúča akceptovať aj všetky relevantné a opodstatnené opatrenia, ktoré vyplynú z ďalšieho priebehu procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, ako aj tie, ktoré vyplynú z ďalších etáp projektovej prípravy dotknutého územia na úrovni jednotlivých plánov, projektov, aktivít, činností, opatrení.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa §14 zákona na základe Správy o hodnotení strategického dokumentu, stanovísk subjektov v procese posudzovania, rozsahu hodnotenia, záznamu z verejného prerokovania a odborného posudku.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní Záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a z Vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z. o zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činnosti na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja dôsledne analyzoval každú pripomienku a stanoviská od zúčastnených subjektov. Opodstatnené pripomienky sú premietnuté do návrhu opatrení.

Pri posudzovaní navrhovaného strategického dokumentu sa brali do úvahy vplyvy na obyvateľstvo a jeho zdravie, socioekonomické a prírodné prostredie, chránené územia, vrátane území sústavy chránených území, ako aj technicko-ekonomické kritériá.

Z výsledku posudzovania vyplynulo, že navrhovaný realizačný variant navrhovaného strategického dokumentu je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie. Správa o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu poukazuje na jeho očakávané prevažujúce pozitívne vplyvy na životné prostredie.

Za predpokladu akceptovania a realizácie navrhovaných opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu nepriaznivých vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a dôsledným monitorovaním realizácie je možné minimalizovať očakávané negatívne vplyvy schválenia navrhovaného strategického dokumentu v dotknutom území a zabezpečiť tak predpokladanú prevahu pozitívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu.

V priebehu posudzovania boli zvážené všetky predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, popísané v Správe o hodnotení strategického dokumentu a v kapitole IV. tohto Záverečného stanoviska. Zvážili sa všetky riziká navrhovaného realizačného variantu z hľadiska vplyvu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľov, na základe čoho bolo preukázané, že navrhovaný strategický dokument je možné schváliť v navrhovanom variante, ak budú splnené podmienky a opatrenia na minimalizáciu a elimináciu negatívnych vplyvov.

Celkovo bolo na Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja doručených 15 písomných stanovísk dotknutých subjektov k Oznámeniu o strategickom dokumente, 2 písomné stanoviská k Rozsahu hodnotenia a 134 stanovísk k Správe o hodnotení strategického dokumentu, zápis z verejného prerokovania Správy o hodnotení strategického dokumentu spolu s prezenčnou listinou a ďalšia agenda súvisiaca s predmetným strategickým posudzovaním.

Sedem z doručených stanovísk k Oznámeniu o strategickom dokumente nemalo žiadne pripomienky. V 6 stanoviskách sú drobné upozornenia. V 2 stanoviskách k Oznámeniu o strategickom dokumente boli vyjadrené obsiahlejšie a významnejšie odporúčania. Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny požadovalo zahrnúť niekoľko bodov do špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia. Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy upozornilo na početné lokality významné z hľadiska legislatívy na ochranu geologického prostredia. Uvedené pripomienky a požiadavky boli predovšetkým charakteru upozornení a odporúčaní s cieľom minimalizácie negatívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie dotknutého územia a zabezpečenia právne a procesne nekonfliktného postupu prípravy a schvaľovania rozvojovej dokumentácie územia, ako aj realizácie súvisiacich projektov (adaptačných opatrení, aktivít, činností).

Relevantné a opodstatnené požiadavky zo stanovísk k Oznámeniu o strategickom dokumente a k Rozsahu hodnotenia strategického dokumentu boli zohľadnené a adekvátne zapracované do Správy o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu a do vlastného strategického dokumentu v primeranej miere k stavu poznania, charakteru dokumentu a jeho podrobnosti.

K Oznámeniu o strategickom dokumente ani k Rozsahu hodnotenia strategického dokumentu neboli doručené žiadne stanoviská verejnosti.

V doručených stanoviskách k Správe o hodnotení strategického dokumentu (spolu 134) žiaden zo subjektov nevyslovil nesúhlas so schválením navrhovaného strategického dokumentu AS KK. 131 subjektov nemalo k navrhovanému strategickému dokumentu žiadne pripomienky (všetky dotknuté obce a väčšina dotknutých orgánov). 2 subjekty vyslovili súhlas s niekoľkými drobnými usmerneniami, 1 subjekt mal irelevantné požiadavky. Žiaden subjekt nevyslovil významnejšie pripomienky.

K Správe o hodnotení strategického dokumentu doručila písomné stanovisko dotknutá verejnosť, reprezentovaná p. Jurajom Lipkom. V stanovisku dotknutej verejnosti nebol vyjadrený nesúhlas so schválením navrhovaného strategického dokumentu AS KK. Iná verejnosť nevyužila možnosť a svoje právo vyjadriť sa v rámci posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie.

V žiadnom z doručených stanovísk sa neobjavuje nesúhlas s navrhovaným strategickým dokumentom v navrhovanom realizačnom variante.

Zhrnutím zhromaždených poznatkov v doterajšom priebehu posudzovania je možné sformulovať nasledovné závery:

- navrhovaný strategický dokument nebude mať negatívne vplyvy na životné prostredie, ktoré by narušili súčasný stupeň ekologickej stability, ekologickej významnosti územia KSK, nebude mať negatívne dopady na zdravie, kvalitu života, pohodu a bezpečnosť jeho obyvateľstva a návštevníkov, práve naopak, strategický dokument má za cieľ znižovať negatívne vplyvy na životné prostredie a obyvateľstvo, očakávané pozitívne priame, nepriame, synergické a kumulatívne vplyvy výrazne prevyšujú nad potenciálne negatívnymi vplyvmi;
- vplyvy na chránené územia, vrátane území sústavy NATURA2000, sa nepredpokladajú;
- vzhľadom na nízku mieru konkretizácie budúcich aktivít, nie je možné ich potenciálne vplyvy, ich rozsah a prejavy v tejto etape bližšie špecifikovať, každá navrhovaná aktivita, ktorá svojim charakterom či rozsahom podlieha požiadavkám Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, bude v budúcnosti posudzovaná v súlade s týmto zákonom;
- v prípade schválenia navrhovaného strategického dokumentu bude nutné bezpodmienečne uplatniť opatrenia na minimalizáciu a elimináciu predpokladaných negatívnych vplyvov posudzovaného strategického dokumentu;
- žiaden subjekt zúčastnený v procese posudzovania nevyslovil nesúhlas s prijatím navrhovaného strategického dokumentu za predpokladu rešpektovania ich pripomienok a požiadaviek;
- vzhľadom na polohu regiónu je predpoklad, že pri realizácii niektorých opatrení, môže dôjsť potenciálne aj k cezhraničným vplyvom (Maďarsko, Ukrajina).

V rámci hodnotenia vplyvov AS KK na životné prostredie podľa zákona boli vyhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

Z hľadiska vplyvov na životné prostredie je navrhovaný strategický dokument prijateľný a odporúča sa schvaľujúcemu orgánu jeho schválenie v predloženej znení po zohľadnení pripomienok a požiadaviek účastníkov procesu posudzovania, vrátane dotknutej verejnosti, vyplývajúcich z ich písomných stanovísk a zo záverov verejného prerokovania.

Nejasnosti, ktoré sa v doterajšom priebehu prípravy strategického dokumentu vyskytli, boli už sčasti akceptované, spresnené, vysvetlené a zapracované do navrhovaného strategického dokumentu,

prípadné ďalšie požiadavky budú doriešené vo fáze výslednej kompletizácie strategického dokumentu pred jeho schválením, tieto ale nemajú zásadný vplyv na vydanie záverečného stanoviska z prebiehajúceho procesu posudzovania.

5. Návrh monitoringu

Stupeň implementácie AS KK bude predstavovať „akčný plán“, ktorý stanoví konkrétne ciele (krátkodobé, strednodobé a dlhodobé), opatrenia a aktivity v rámci jednotlivých sektorov zamerané na priamu súvislosť s kompetenciami krajskej samosprávy v úzkom prepojení na PHRSR KSK.

Akčný plán bude rozpracovaním aktivít až na konkrétne úlohy a stanoví merateľné ukazovatele efektívnosti navrhovaných opatrení a aktivít. Jeho súčasťou bude zadefinovanie projektových zámerov, ktoré bude možné realizovať prostredníctvom projektov z vlastných zdrojov, ako aj z projektov financovaných z externých zdrojov. Akčný plán predstavuje prehľadný a efektívny nástroj na monitoring vecného plnenia prijatých úloh, a tiež jeho pravidelná aktualizácia reaguje na aktuálne zmeny vnútorného i vonkajšieho prostredia.

Monitoring a vyhodnotenie plnenia akčných plánov bude vychádzať zo zaužívanej praxe a postupov v rámci schvaľovacích mechanizmov KSK. Budú ho zabezpečovať všetky subjekty zúčastnené na riadení a implementácii AS KK v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností.

Monitoring v súlade s doterajšou praxou bude vykonávaný na týchto úrovniach:

- 1x štvrťročne na úrovni pracovnej skupiny zodpovednej za realizáciu Akčného plánu POK a AS KK
- 1x polročne na úrovni vedenia KSK
- úroveň Zastupiteľstva KSK – spravidla ročne

Vyhodnocovanie dosahovania cieľov AS KK bude realizované na základe súboru ukazovateľov plnenia cieľov stratégie. Vyhodnocovanie bude prebiehať spravidla 1x ročne pred spracovaním návrhov na rozpočet na nasledujúce obdobie.

Monitoringom vplyvov AS KK na životné prostredie budú aj jednotlivé procesy SEA a EIA a napĺňanie podmienok vyplývajúcich z rozhodnutí a zo záverečných stanovísk z týchto procesov. Monitoring bude tak previazaný s výsledkami procesov SEA a EIA, kde sú zadefinované povinnosti, ktoré vyplývajú pre realizátora plánu alebo projektu a sú závislé od charakteru plánu a projektu a jeho vplyvu na životné prostredie.

Konkrétne návrhy monitorovania environmentálnych vplyvov, vrátane vplyvov na zdravie, budú súčasťou konkrétnych projektov v rámci jednotlivých procesov EIA a SEA.

V rámci monitoringu životného prostredia bude potrebné zabezpečiť pravidelné sledovanie vplyvov v rôznych štádiách prípravy stavieb, realizácie a prevádzky na vybraných zložkách životného prostredia vo vymedzených lokalitách, pričom úlohou analýzy výsledkov monitoringu bude vyhodnotenie vplyvov stavieb s následným vyvodením dôsledkov a prijatím opatrení na elimináciu tých vplyvov, ktoré budú nepriaznivé na životné prostredie. Úspešnosť spomínaných krokov a zabezpečenie objektívnosti výstupov bude závislé na výbere sledovaných vplyvov, zložiek a parametrov životného prostredia a výbere lokalít na ich sledovanie.

Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať projektom vo vzťahu k ich potenciálnym negatívnym dopadom na lokálne kvalitatívne parametre životného prostredia, ochranu biotopov a humánneho životného prostredia. Taktiež lokalizácia plánov, projektov, aktivít a opatrení v priestorovej súvislosti s územiaми legislatívne vymedzenými (chránené územia národnej a európskej sústavy chránených území, prvky ÚSES a pod.) bude vyžadovať zvýšenú pozornosť, čo sa týka vyhodnocovania plnenia záverov vyplývajúcich z AS KK.

Pri rozhodovaní o výbere projektov bude potrebné dôsledne sledovať aspekt udržateľnosti podporovanej aktivity po ukončení spolufinancovaného projektu a vyváženosť krátkodobých a dlhodobých efektov.

Pri rozhodovaní o výbere projektov bude potrebné sledovať vyváženosť lokálnych, regionálnych a nadregionálnych efektov s cieľom preferencie kumulatívnych a synergických efektov na nadmiestnej úrovni.

V rámci návrhu adaptačných opatrení sa taktiež predpokladá zaviesť systém monitoringu:

- výskytu zvýšených teplôt, intenzívnych zrážkových javov a záplav a ich vplyv na stavby,
- havarijných a zosuvných lokalít, počasné monitorovanie,
- reakcie citlivých organizmov na zmenu klímy a účinnosti realizovaných opatrení,
- významných biotopov, prvkov ÚSES, stavu zelene a pod.

Predpokladá sa podporovať prevádzkovanie prebiehajúceho monitoringu ovzdušia, sucha atď..

Taktiež sa odporúča podporovať budovanie integrovaného agrometeorologického monitoringu a výstrahy, uplatňovať opatrenia v požiarnej prevencii – protipožiarné monitorovacie a výstražné systémy slúžiace na včasnú detekciu, lokalizáciu a ohlásenie požiarov a pod.

Za realizáciu adaptačných opatrení týkajúcich sa nehnuteľností vo vlastníctve KSK a vo vlastníctve, resp. správe organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti a v rámci činnosti týchto organizácií (najmä škôl, kultúrnych a sociálnych zariadení) je zodpovedná samotná krajská samospráva.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výber schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Pri vydaní záverečného stanoviska boli začlenené komplexné environmentálne aspekty, boli hodnotené vplyvy na všetky zložky životného prostredia dotknutého územia, na obyvateľstvo a jeho zdravie.

Pri príprave strategického dokumentu boli dôsledne zohľadnené environmentálne ciele, vrátane zdravotných cieľov. Environmentálne aspekty boli zohľadňované a hodnotené počas celej prípravy AS KK a v celom strategickom dokumente sú práve environmentálne ciele, vrátane zdravotných, kľúčovými.

Požiadavky na riešenie identifikovaných environmentálnych a ekologických problémov, vrátane súvisiacich s ochranou zdravia, sa premietli do špecifických cieľov, opatrení a plánovaných aktivít. Navrhované adaptačné opatrenia AS KK, zamerané na prispôbenie sa prejavom a dôsledkom klimatickej zmeny, sú z prevažnej časti definované práve environmentálnymi aspektmi.

Environmentálne a ekologické aspekty sú kľúčovými taktiež pri formovaní a zvyšovaní povedomia a informovanosti obyvateľstva s cieľom vedenia širokej verejnosti k ekologicky uvedomelému a šetrnému správaniu.

Environmentálne aspekty sú kľúčovými v niekoľkých zásadných strategických dokumentoch, z ktorých vychádza alebo na ktoré nadväzuje alebo súbežne s ktorými sa pripravuje navrhovaný strategický dokument AS KK. Environmentálne aspekty dominantne riešia početné súvisiace dokumenty (sektorové stratégie, koncepcie, plány s podporným charakterom pre adaptačné opatrenia v oblasti zmeny klímy.

V procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie sa postupovalo v súlade so Zákonom NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. Pri posudzovaní vplyvu strategického dokumentu boli vyhodnotené jeho predpokladané vplyvy na životné prostredie KSK, vrátane zdravia obyvateľstva tohto regiónu. Zároveň boli navrhnuté opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných

negatívnych vplyvov, ktoré by mohli vyplývať z realizácie strategického dokumentu. Identifikácia vplyvov na životné prostredie prebiehala na základe analýzy prírodných a socioekonomických zložiek životného prostredia dotknutého územia a jednotlivých vstupov a výstupov v porovnaní s cieľmi strategického dokumentu.

Pri vydaní záverečného stanoviska boli zohľadnené výstupy sformulované v Správe o hodnotení strategického dokumentu, do záverečného stanoviska boli prenesené všetky relevantné pripomienky zo všetkých stanovísk zúčastnených subjektov k Správe o hodnotení strategického dokumentu, ako aj všetky relevantné opatrenia na minimalizáciu a elimináciu predpokladaných negatívnych vplyvov uvedené v Správe o hodnotení strategického dokumentu.

Verejnosť využila svoje právo vyjadriť sa v procese posudzovania navrhovaného strategického dokumentu – p. Juraj Lipka prostredníctvom svojho stanoviska k Správe o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu.

Stanovisko zo dňa 16. 08. 2024 bolo príslušnému orgánu, Okresnému úradu Košice, Odboru starostlivosti o životné prostredie doručené elektronicky a dňa 19. 08. 2024 aj poštou. Doručené stanovisko dotknutej verejnosti (p. Lipka) bolo príslušným orgánom riadne preskúmané.

Iná verejnosť sa v procese nevyjadřila.

Toto záverečné stanovisko z posúdenia vplyvov AS KK na životné prostredie a zdravie obyvateľstva sa vydáva po adekvátnom zohľadnení všetkých požiadaviek a pripomienok vo všetkých doručených stanoviskách, vrátane stanoviska dotknutej verejnosti, ako aj vrátane záverov verejného prerokovania Správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu vlastného strategického dokumentu AS KK.

Podľa §16 zákona, obstarávateľ a rezortný orgán budú povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring.

Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov bude spočívať v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov, vyhodnocovaní jeho účinnosti a zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v Správe o hodnotení strategického dokumentu so skutočným stavom.

Ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa tohto zákona sú horšie, ako sa uvádza v Správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Vzhľadom na identifikovanie prevládajúcich pozitívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, nevýznamné predpokladané negatívne vplyvy, podporu miest a obcí dotknutého územia, prevládajúce súhlasné stanoviská kompetentných orgánov a postoj dotknutej verejnosti bol ako odporúčaný zvolený navrhovaný realizačný variant posudzovaného strategického dokumentu.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán a dotknutú verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Podľa § 6a ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. je dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením.

Medzi dotknutú verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov patrí:

- a) fyzická osoba staršia ako 18 rokov,
- b) právnická osoba,
- c) občianska iniciatíva podľa odseku 3.

Podľa § 6a ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. má dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z., účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

V procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu zaujala stanovisko nasledovná verejnosť:

- Juraj Lipka, Smetanova 16, 036 08 Martin – Priekopa

Dotknutá obec je podľa § 14 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. povinná zverejniť záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu do troch pracovných dní od jeho doručenia v mieste obvyklým spôsobom a oznámi, kde a kedy je možné doň nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

V zmysle § 15 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. schvaľujúci orgán nemôže bez záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu schváliť strategický dokument, ktorý je predmetom posudzovania. Schvaľujúci orgán je povinný vziať do úvahy výsledky účasti verejnosti, a to najmä stanoviská verejnosti, výsledky konzultácií a verejného prerokovania s verejnosťou, vznesené pripomienky verejnosti.

Obstarávateľ doručí schválený strategický dokument v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát príslušnému orgánu a zároveň ho zverejní na svojej internetovej stránke alebo iným vhodným spôsobom.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie
Komenského 52, 041 26 Košice
Ing. Petronela Sedláková

v súčinnosti s

Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava
MUDr. Mgr. Tatiana Červeňová, MPH, MHA
Hlavný hygienik Slovenskej republiky

na základe odborného posudku, ktorý vypracovala Mgr. Erika Kočická, PhD.

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie
Komenského 52, 041 26 Košice
JUDr. Henrieta Halászová
vedúca odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

V Košiciach dňa 28.10.2024

Poučenie

Posudzovanie vplyvov strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a preto sa voči nemu nemožno odvolať.

Toto záverečné stanovisko možno preskúmať súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Doručí sa (elektronicky)

Obstarávateľ

1. EKOJET, s.r.o., Tehelná 19, 831 03 Bratislava
2. Košický samosprávny kraj, odbor regionálneho rozvoja, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

Schvaľujúci orgán

Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

Dotknuté orgány

1. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Námestie slobody 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
2. Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
3. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
4. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu, Stromová 1, 813 30 Bratislava
5. Ministerstvo zdravotníctva, Limbová 2, 837 52 Bratislava
6. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 6, 816 43 Bratislava
7. Ministerstvo investícií a regionálneho rozvoja a informatizácie, Pribinova 4195/25, 811 09 Bratislava
8. Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR, Tomášikova 14366/64A, 831 04 Bratislava
9. Košický samosprávny kraj (KSK), Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
10. Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, OSZP3, Komenského 52, 041 26 Košice
11. Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, OSZP2, Komenského 52, 041 26 Košice
12. Okresný úrad Košice – okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hroncova 13, 041 70 Košice
13. Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hlavná 1, 056 01 Gelnica
14. Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie slobody 1, 071 01 Michalovce
15. Okresný úrad Rožňava, odbor starostlivosti o životné prostredie, Ernesta Rótha 30, 048 01 Rožňava
16. Okresný úrad Sobrance, odbor starostlivosti o životné prostredie, Tyršova 12, 073 01 Sobrance
17. Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikovo námestie 5, 052 01 Spišská Nová Ves
18. Okresný úrad Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie, M. R. Štefánika 32, 075 01 Trebišov
19. Slovenský vodohospodársky podnik š.p., Partizánska cesta 3799/69 97 401 Banská Bystrica
20. Národné lesnícke centrum, T. G. Masaryka 2175/22, 960 01 Zvolen
21. Výskumný ústav pôdoznavectva a ochrany pôdy, Trenčianska 55, 821 09 Bratislava

22. Výskumný ústav vodného hospodárstva, Nábřežie armádneho generála L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava
23. Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Mlynská dolina 1, 817 04 Bratislava 11
24. Slovenský hydrometeorologický ústav, Jeséniova 17, 833 15 Bratislava
25. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava

Dotknutá verejnosť

Juraj Lipka, Smetanova 16, 036 08 Martin – Priekopa

Dotknuté obce

Obce a mestá Košického kraja